

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET SZAKLAPJA

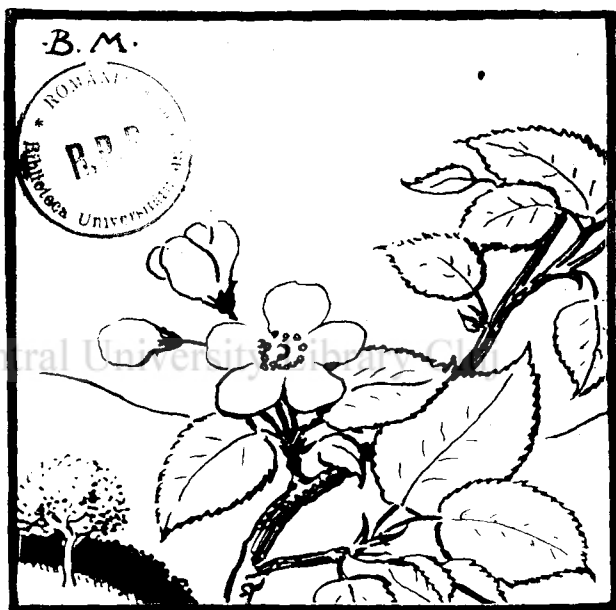
64. ÉVFOLYAM

4. SZÁM

1949 ÁPRILIS

Lapunk főbb tartalma:

Induláskor: Márk István	97
Kongresszusunk második napja	98
Hová helyezük el a kaputárokát?	120
Mézecet készítése: Zilahy Sándor	120
A méhek szorgalma: Alzner Oszkár	123
Né csüggedjünk: Bálint Antal	124
Mindent a maga idejében: Mócsy István	125
Tisztuló kirepülés: Bazsoni Ernő	126
Hol és hogyan kezd az méhészt: Fánta Károly	127
Ismét a nagyobbsejtű lépről: Bartha Gyula	128
Méhesládjainkat hideg és kedvezőtlen időben a szabadban is átvizsgálhatjuk: Dr. Bruck Ottó	129
Keretdrótozás, lépragasztás: —y—r.	130
Időszerű helyzetismertetés: Szabó Kálmán	130
Méhészeti tanácsok: Britt István	131
Létesítsünk méhlegelőket: —y, —r.	133
Válasz Csákány Zsigmond méhésztéstvéremnek: Bohánek József	133
Avasi beszámoló: Sárközi Ferenc	134
Pár szó a vándorlásról: Varró András	134
Áprilisi tennivalók: Morán Ferenc	135
Anyanevelésről: Varró András	136
Egyesületi Élet	137
Tanfolyamok	142
Könyvismertetés	

ALMAVIRÁG

A gyümölcsösben legkorábban a mandula, majd a kajszinbarack, őszibarack, a mezőn a kökény virágzik, ezután következik a cseresznye, a meggy, a szilva, a körte és rendszerint legutoljára marad az alma.

A gyümölcsfa virágról méhesládjaink szép időben behordják a napi szükségletüket. Jó évben, ha nagy tömegben fordul elő, felesleget is adhat. Magyardecse Szolnok-Doboka megyei híres gyümölestermelő községben a cseresznye gyakran olyan kiadósan mézel, hogy méhészeinknek „serkentő” pergetést kell végezniük.

A gyümölcsfa-virágzásról még jegyezzük meg, hogy ez az idő legalkalmasabb a kasos méhesládok kaptárba való átrakására.

Dr. SZÖVÉRDI FERENC

Könyvismertetés

RÓZSA ALIZ: „BÉKETANÁCS BERGENGÓCIÁBAN“ TANULSÁGOS MESE KICSINYEK ÉS NAGYOK OKULÁSÁRA. Az Orosz Könyv kiadása. Beszerezhető minden könyvesboltban.

Az ismert erdélyi költőnő mesekönyvéből nem hiányoznak a mesevilág elemei. Még a régi mesék törpéivel, tündéréivel, kacsalábon forgó palotájával, terülj asztalkámmal és beszélő táltosparipájával is találkozunk. És mégis, azok a történetek, melyeket Jankó, Borka, Vaszja és Petruska „feljegyzéseiből“ megismerünk — már a mai, egészséges ösztönű, öntudatos igazságot kereső gyermeklélek világába visznek, ahol a mesealakok az időszerű problémák valóságában a helyükre kerülnek, új értelmet és jelentőséget nyernek.

A Liget-utcai fiúk megalakítják a „Béket és Csokoládét Kedvelő Gyermekek Szövetsége“-t és kiáltványt szerkesztenek a világ összes gyermekeihez, fehér, fekete és színesbőrű testvéreikhez, az igazi békéért való közös harc érdekében. Az ujoanan megalakult Szervezet Bergengóciában tartja első nemzetközi kongresszusát, melyen az összes népek gyermekeinek kiküldöttei megjelennek s elmondják panaszait és örömeiket. Az árnyékot napfény követi, a háború és az igazságtalanságok miatt könnyező gyermekek már az új világ ajándékai felé kacagnak. Rózsa Aliz ezeknek az élő, hus-vér gyermekeknek szavain, álmain és felismeréseim keresztül tárja fel kis olvasói előtt a régi és új világ közötti különbséget és a népek testvériségére, a fajok közötti egyenlőségre, az elnyomók elleni küzdelemre és a békéért való harcra tanítja őket.

Mély poézissal, kedves humorral, sugárzó szeretettel és cselekvően épülő új világ felé fodult lélekkel íródott ez a „tanulságos mese, gyermekek és felnőttek okulására“.

A kitűnő könyvet Kéri László úde rajzai illusztrálják.

Legyen minden méhésztagja az egységes méhészeti szervezetnek. Fizessük pontosan a tagdíjakat.

AL. TEKOVICSI: AZ ASZÁLYOS VIDÉKEK ERDŐSÍTÉSE A SZOVJET-UNIÓBAN. „Arlus Könyvek“ sorozat 8. sz. Beszerezhető minden könyvesboltban.

Az emberek már a régi időkben is küzdöttek az aszály ellen, de lényeges eredményt nem érhettek el, mivel a földek magántulajdont képeztek és így a természetnek a közösség hasznára való átforgalmazása állandó akadályokba ütközött.

Ma a Szovjetunióban nemcsak a szárazság következményeinek kiküszöbölése van folyamatban, hanem azokkal a nagyszabású technikai eszközökkel, amelyeket a szocialista rendszer bocsájt a nép rendelkezésére, megszüntetik a szárazság okait is. Éppen ezt célozza a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága és a Szovjetunió Minisztertanácsa által ez év őszén „a művelhető területek erdősítéséről, a gabona- és takarmánytermő területeken bevezetendő váltógazdaságról, a fokozott és állandó terméseredmény biztosítására szolgáló tavak és víztartályok létesítéséről a Szovjetunió európai részének Sztyeppe vidékein“ kidolgozott terve. Ennek az érdekes tervnek a részleteit és az erdősítendő területek térképét tartalmazza Al. Tekovicsi „Az aszályos vidékek erdősítése a Szovjetunióban“ című munkája, mely „Az Orosz Könyv — Arlus Könyvek“ sorozatában jelent meg. Ez az érdekes mű megmutatja, hogy a Szovjetunióban 15 év alatt — 1965-ig — 6 millió 150 ezer hektáron 5320 km. hosszúságban erdőt ültetnek, mely 120 millió hektár mezőgazdasági területet vesz körül.

Ilyen óriási méretű és a történelemben példátlanul álló munkát csak a szocialista állam szervezhet meg és hajthat végre. E terv teljesítésével, melyben az összes szovjetdolgozók résztvesznek, leküzdik az aszályt, a föld termését nem fenyegeti többé veszély és a nép anyagi jóléte szakadatlanul növekszik.

Megteremtettük a méhészek szervezeti egységét, most rajtad a sor: növeljed termelésedet!

INDULÁSKOR

Méheinknél a megindult élet moraja hallszik már. Feszülten figyeljük a nappalokat és éjeket, itt van már az életet adó tavasz, fogságukból megszabadulnak kedves állatkaink.

Kidugta fejét az előhírnök hóvirág.

Sok szorongó érzés után megjött a szabadság napfénye. Méheink a tavaszi napfény sugaraiban szerte-szét cikáznak, hogy a virágok keblében új életet indítsanak utjára...

Rövidesen parányi cukorgyárak milliói készítik legesudálatosabb gyártmányaikat.

Az illatos, napfényes légi utakon cikázva, bámulatra méltó szorgalommal járják kitartó munkájuk utjait.

Azután sokasodnak.....

Egyre több lesz a bőség a szűz harmaton és gyülni kezd a csillogó vagon. És nehogy azt hidd, hogy tevékenységüket az anya, vagy ahogy tévesen nevezték, a királynő — irányítja. A munkásméhéké a vezető szerep. A szorgalmas dolgozók államában szigorúan kiosztott kötelességének mindenki eleget tesz... Így gyül a ragyogó vagon: halmozódik aranyszínű csillogó méz, a szívárvány minden színében játszó virágpör és az illatos viasz. Minek?... Egyesek jólétéért, vagy mindnyájunkért? A méhesaládban megvalósítva látjuk a tökéletes együttműködést, a közösségi kollektív élet előnyeit.

A méhváros utcáinak arányos árnyékában új anya-bölcsők keletkeznek.

A mindent életető nap tovább ragyog a réteken, hegyoldalakon. Virágtengerré alakult át a határ. Pár szál virág nektárja elegendő volna fenntartásukhoz, ők mégis tartalékolnak, mert előrelátók. Tervgazdálkodás szerrint dolgoznak.

A lakásban megfoghatatlan élénkség kezd uralkodni; a munkások soványító kurára fogják az anyát. A liktorok egész serege örködik körülötte, míg az anya közben ide-oda szaladgál, mert éhes.

Elfelejtve mindörökre buzgó munkásságuk kis ösvényeit, mintegy varázsütésre megindulnak. Áttetsző szárnyaeskáikkal szőtt zengő selyemfátyol száll az égre. És ők követik az előreküldött szállásosinálók útját. Vak boldogságának perceit éli az első raj.

Az imént elhagyott lakásban ezüsthangu harsonák szólalnak meg, a kikikelő anyák tütnelnek egymásnak. Aztán látjuk szorgalmas anyjukat nász-utrá repülni. A legtündéribb mesébe illő módon. Még elképzelni is káprázatos ez a csodálatos nászrepülés a tiszta levegő kékjében, a himek tragédiájával. Ott a magasban találkoznak a magtermékenyítő csirasejtek.

Az otthonmaradt himeket is hamarosan eléri a végétük. Vége szakad az akác, a hárs, a málna és a füzike-imbrozsiákkal teli napjaiknak és a munkások rideg törvényt ülnek felettük. Nem dolgozol, ne egyél. A himek sokasága megszűnik. Aztán elszállítják őket távoli temetőkbe.

A munka tovább folyik, bár csökkenő buzgalommal. A harmat cseppjei hidegebbek lesznek. A nagy ünnepeknek vége, soha meg nem romló viaszpecsétek zárják le a nyár még itt-ottmézze kiesorduló csillogó lelkét... A család minden munkásának jólétéről gondoskodtak. A kis államoeska tervét megvalósították!

Mennyi gyönyörűség előtt állunk!

Tanuljunk a méhektől és járuljunk hozzá az Állami Terv megvalósításához.

Gyergyószentmiklós.

MÁRK ISTVAN

A Kongresszusunk

Igretünkhöz hiven folytatjuk a kolozsvári nagy Méhészeti Kongresszus ismertetését a gyűlésen felvett gyorsírói jegyzet alapján. Lapunk jelen számában az 1949 február 4-én tartott ülésről, azaz a kongresszus második napjáról számolunk be.

A második nap délelőttjén általános szervezkedési kérdéseket tárgyaltunk meg. Az előadásokból és hozzászólásokból kitűnt, hogy mindnyájunk egyik legfontosabb feladata a falusi dolgozó méhészek megsegítése. Tudást kell kivinnünk a falura, hogy az Állami Terv megvalósításába mindenkit bekapcsolhassunk.

Délután ugyanennek a gondolatnak a jegyében számos gyakorlati bemutatót tartottunk. A bemutatók egyrészt reávilágítottak arra, hogy miként készíthetünk olesó kaptárakat. De sor került a házi műlépöntés bemutatóra, a keretek drótozására, valamint a műlép beragasztására is, hogy ezzel is az Állami Tervben jelzett 40 százalékos többtermelést elősegíthessük.

*

A kongresszust *Katsó Sámuel* Marosvásárhely és Vidéke EME elnöke keresetlen szavakkal nyitotta meg, mint üléslnök.

— Tegnap munkavállalásunkról tettünk hitet — mondotta *Katsó Sámuel*. — Arra kérem a felszólalókat, hogy a tegnap elhangzott előadás szellemében, a haladás, a tudás és a közösségi eszme jegyében szóljanak hozzá a kérdésekhez. A hozzászólások és kritikák jóindulatúak, építő célzatúak legyenek. Fel kell számolnunk a méhészek legnagyobb átkát: az ósdi megszólást. Tehát úgy gondolkozzunk, hogy eleget tudjunk tenni annak a munkának, amire tegnap magukat elkötelezték.

— A kongresszus előadásorozatát megnyitom és felkérem *Farkas Árpád* méhésztestvért előadásának megtartására.

A méhészet gazdasági jelentősége és helyzete az egyéves Állami Tervben

Farkas Árpád egyetemi tanár annak megállapításával kezdte előadását, hogy a méhészkedés az emberiség egyik legősibb foglalkozása. Bár szakirodalma minden egyéb mezőgazdasági termelési ágánál gazdagabb, mégis mind technikai, mind gazdasági vonalon sok olyan kérdést rejt ma is magában, amelyek felderítése és általános megismerése a jövő feladatai közé tartozik.

Itt van mindjárt a méhészkedés *gazdasági jelentőségének* a kérdése, amelyet nemcsak a nagyközönség, de igen gyakran a méhészkedők sem ismernek a maga egész terjedelmében és összes részleteiben. Minden ember szereti a mézet és ezért a méhészetet, mint a méz termelésére irányuló hasznos foglalkozást ítéli meg, ami már csak azért is jövedelmező kell legyen, mert hiszen a méztermelés alapját képező nektárt a természet ingyen adja.

A MÉHÉSZET IGAZI HASZNA

Hogy ez a megítélés gazdasági szempontból mennyire *egyoldalú és helytelen*, azt legjobban a mézszegény évek eredményei mutatják. Hiányos a méhészkedés gazdasági megítélése pedig különösen akkor, ha *Lenin* tanításaitól eltérőleg a jövedelmezőséget kizárólag magángazdasági oldalról tekintjük és figyelmen kívül hagyjuk azt az óriási hasznot, amelyet a méhek közvetett úton, a gazdasági növények beporzása útján nyújtanak és amely sokszorosan felülmulja a mézből és egyéb termékekből befolyó jövedelmet.

második napja

A KÖZÖSSÉGI ÉS MAGÁN MÉHÉSZETEK VISZONYA

Tovább menve a méhészkedés gazdasági szociális megítélésében, nyomatékosan ki kell emelnünk azt a tényt, hogy a méhészkedés soha sem vált olyan termelési ággá, amely az embernek más ember által való kizsákmányolására vezetett volna és így már eredetileg bele tudott helyezkedni abba a vonalba, amelyet a *termelés szocializálása* előír. Ezért a szociális termelés hazájában, a Szovjetunióban is a kis méhészetek a magántulajdon keretében maradtak, amely a közösségi mezőgazdálkodás mellett ma is fennáll. Emellett a méhészkedés közösségi nagyüzemek létesítésére is megfelelő alkalmat nyújt. Így a *szövetkezeti gazdálkodás* formájában is megvalósítható.

A TERVGAZDÁLKODÁS JELENTŐSÉGE

Az annyira szükséges tervgazdálkodás a méhészetben csak egy ilyen túlnyomó részben társadalmiasított termelésben válik megvalósíthatóvá. Mindnyájan tudjuk, hogy a tervszerűség hiánya hova vezetett, különösen a méhészetben, ahol csaknem minden méhész külön gazdasági egyéniség. Külön kaptártípussal, külön termelési eljárásokkal dolgoznak méhészeink, jölehet még ma is csak a parasztkasok elleni küzdelem elején állunk. Nincs egységesen alkalmazott kaptártípusunk, hogy csak a kaptárak dolgáról beszéljek.

„A szocializált méhészetben a termelés nem feltételes tervek alapján oiaakult — mondja Sztálin —, hanem olyan előirányzatok szerint, amelyek betartása mindenkire kötelező és amelyek a jövőben az egész ország gazdálkodásának irányát meg kell határozniak.”

A tervgazdálkodás pedig Gheorghiu-Dej mondása szerint, csak olyan előfeltételek mellett lehetséges, ha a politikai és gazdasági vezetését kiragadjuk a tőkés kezéből és ha az állampolitika vezetése a munkásosztály kezébe kerül, amely a fontosabb termelési eszközöket megszervezi és nyilvántartja.

Ugyanilyen fontos szerep jut a méhészeti termelés szakosításának (specializálásának) is a szocializált termelés keretében. *A legjobb méztermelő körzetek kijelölése, a vándorlás kifejlesztése és egyéb hasonló intézkedések csakis ezen az úton valósíthatók meg*, mindez végeredményben a munka termelékenységének növeléséhez és a dolgozó tömegek jólétének emeléséhez vezet.

E körülmények folytán a méhészkedésnek a jövő tervgazdálkodás keretében sokkal fontosabb szerep jut, mint amilyent a tőkés gazdálkodás időszakában betöltött. Ennek a feladatnak elvégzésére pedig méhészeinknek már most fel kell készülniök.

NÖVELJÜK ÁLLOMÁNYUNKAT

Az egyéves gazdasági Terv, melyet Népköztársaságunk alkotmányos szervei magukévá tettek, a fenti röviden vázolt okok következtében a méhészkedésnek is lényeges szerepet juttat. Ez a terv a mezőgazdaság területén a növénytermesztésnek az 1948 évvel szemben való 40 százalékos fokozását írja elő. Részletezve: a gabonaféléknél 14.5%-ot, a takarmánynövényeknél 74%-ot, az ipari növényeknél 80%-ot tesz ki ez az emelkedés. Ennek a hatalmas fejlődésnek egyik hathatós tényezője a méhészet, melynek közreműködése a méhek beporzó szerepének következtében nélkülözhetetlen. *A növénytermesztés fej-*

lesztésével tehát párhuzamosan kell haladnia a méhészkedés fejlődésének is és mi a gazdasági Terv megvalósításához akkor járulunk hozzá igazi demokratákhoz illően, ha minden erőnkkel elsősorban a méhcsaládok számának emelésére törekszünk.

Gheorghiu-Dej az Állami Tervben meg is jelöli azokat az eszközöket, amelyeknek a mezőgazdasági termelés emelésére kell szolgálniuk. Ezek között első helyen említi az egyes növények vetésterületének növelését és a természetlagok fokozását. Mindez, amint a Szovjetunióból vett fenti példák mutatják, csak a méhészet párhuzamos fejlesztése mellett valósítható meg.

FOKOZZUK A MÉHESZETEK TERMELÉKENYSÉGÉT

Emellett természetszerűen arra is gondolnunk kell, hogy a méhészet termelékenységét közvetlenül is emeljük az okszerű méhészkedés fejlesztésének segítségével. A méhészet mai elmaradott állapotából való kiemelkedésnek egyik fontos eszköze a termelésnek minőségi alapon való előrevitele, a jobb tenyésztési eljárások és eszközök bevezetése és minél szélesebb körben való elterjesztése, a méhek nemesítése, a méhlegelők feljavítása, a vándorlás és egyebek.

Az Állami Terv nyomán a méhészetnek mind mennyiségi, mind minőségi emelésére két utat jelölhetünk meg. Az egyik a szövetkezésnek minél szélesebb körben való bevezetése a méhészek között, a másik a kollektív méhészetek létesítése.

A SZÖVETKEZÉS NAGY EREJE

A beszerzés és értékesítés irányában való szövetkezés egyfelől megvédi a méhészeteket a spekulációs kereskedelemmel szemben, másfelől biztosítja a városi dolgozók hamisítatlan mézzel való ellátását. Ezek a szövetkezetek megnyitják az utat a termelő szövetkezetek, illetőleg a kollektív méhészetek létesítése felé. Az állam hitellel és egyéb eszközökkel támogatja ezeknek megszervezését, mert hiszen a közösségi méhészetek nélkülözhetetlen kiegészítő részei a kollektív mezőgazdasági üzemeknek, a kollektivizálás pedig, amint a gazdasági Terv is mondja, egyetlen eszköz arra, hogy segítségével a nincstelen földművesség megszabaduljon a nyomortól és kiemelkedhessék visszamaradt helyzetéből. A kollektivizálás maga után vonja a szegény és dolgozó földművesség anyagi helyzetének gyarapítását, megélhetésének javulását, műveltségének emelését és lehetővé teszi, hogy ők is részesüljenek a művelődés előnyeiben.

Gheorghiu-Dej az egyéves Terv célkitűzéseit a következőkben jelöli meg:

1. A munkásosztály által elért gazdasági eredmények megszilárdítása, a szocializálás keresztülviteléhez szükséges eszközök biztosítása.
2. Az ipari termelés emelése.
3. A mezőgazdasági termelés emelése.
4. A dolgozó tömegek életszínvonalának megjavítása.
5. Előkészület egy hosszabb tartamu gazdasági Terv életbeléptetésére.

Látszólagosan szerény termelési águnkra, a méhészkedésre ezeknek a célkitűzéseknek megvalósítása fontos szerepet ró és nekünk méhészeknek az a feladatunk, hogy ennek a szerepkörnek minden erőnkkel a legteljesebb mértékben eleget tegyünk.

Hozzászólások

Makkai Domokos dr. (Marosvásárhely.) Köszönetét fejezi ki az előző napi elnöki előterjesztésért, amelynek címe: „Az EME politikai állásfoglalása és helyzete a Román Népköztársaságban” volt. Köszönet és hála kell illesse az EME vezetőségét, hogy lehetővé tette a kongresszus megtartását. A mai előadás szerves egészében illeszkedik bele a szocializmus megvalósítására törekedő állami elgondolásba és további útmutatással szolgál, hogy mi a teendőnk a mai helyzetben.

Az előző előadáshoz hozzászólva, kiemelte, hogy a szociális termelés hazájában, a Szovjetunióban is a kis méhészetek a magántulajdon keretében maradnak. Másrészt kétségtelen az is, hogy a társulás előnyei a méhészkedés terén is *a minél szélesebb körű szövetkezeti összefogásra utalnak bennünket.* Az anynyira szükséges tervgazdálkodás a méhészetben csak egy ilyen túlnyomó részben szocializált termelés által válik megvalósíthatóvá.

A feladat, amit a kongresszus megjelöl, az, hogy ebben az előkészítő esztendőben nekünk

a méhcsaládok számát növelnünk kell

Két utat jelöl meg a Terv: a mennyiségi és a minőségi emelés útját. A szövetkezés és a kollektív méhészkedés bevezetését. Ez a lényege az előadásnak. Vegyük időrendben. Mi az a feladat, amely az 1949. esztendőben reánk tartozik? Vajjon a szövetkezetbe való tömörülés, vagy a kollektív méhészkedés megvalósítása, vagy csupán csak a 40%-os méhcsalád szaporítás?

Mi a teendőnk és mi a feladataink?

Ma még csak az lehet, hogy a méhcsaládok szaporítását végezzük el. A kollektív méhészeteknek 4—5 ezer holdas legelő terület kell. Ez a mi feladatunkat meghaladja, csak a szövetkezeti gazdálkodás megvalósítása keretében oldhatjuk meg a kérdést. Nekünk tehát az a

feladatunk, hogy az Állami Tervben előirányzott 40 százalékos termelés növelését elérjük — nemcsak mi, hanem a nehézipar, könnyű ipar, művészet, irodalom is. — A Terv egyúttal **gorcsó alá** helyezi egyéni mőködésünket: vajjon ennek a 40 százalékos követelménynek eleget tudunk-e tenni és eleget akarunk-e tenni. Ez itt a konkrét kérdés.

Mi igenis akarunk

és eleget teszünk ennek a követelménynek! Mivel teszünk eleget? A gondos, szakszerű és jó gazda gondosságával végzett méhészkedés mellett a másik egyéni akcióval, a legelő felkeresésével, a legelő állandósításával, amit eddig vándorlásnak hívtunk. Mi volt a vándorlás? Egyesek nyaralási akciója, vagy a méhészkedés fokozása?

Eddig azt a munkát végeztük. Kollektív szemmel nézve azonban a vándorlás már nem olyan, mint eddig volt. Kollektív szemmel, a vándorlás nem egyéb, mint a kollektív gazdasági rendszerben a hivatalos mezőgazdasági stratégiának egyik fázisa. A mezőgazdasági stratégia mai szakaszában döntően befolyásolja a termelés eredményét mennyiségi és minőségi vonalon egyaránt.

A beporzás és a megtermékenyítés munkáját azonban nem tudja elvégezni semmiféle traktor, semmiféle vetőgép és semmiféle gépesített gazdaság. Ezt a méheknek kell elvégezniök. Tehát a mezőgazdasági stratégiának *be kell állítani három-négyezer család méhet abban az időben, amikor arra szükség van.* Kőrülbelül így képzelem el: Van egy 500 holdas gyümölcsös, április 1-én 500 családot be kell állítani, mert április 1-én kezdődik a virágzás. A méheknek azonban már egy nappal hamarább, tehát március 31-én kell ott lenniök, hogy idejében megkezdhessék a munkát, egy napot se mulasszanak el. Május 1-én egy másik 500 holdas területre kell őket vinni, ahol az akácvirágzás kezdődött el. Itt is már egy nappal hamarább helyszínen kell lenni. Június 1-én a baltacim,

júliusban a napraforgó legelőre kell szállítani a méheket és így tovább. Ez az a stratégia, amit az állam vezet és ebbe a stratégiai vonalba kell illeszkedniök a méhészeknek is, hogy kivehessék részüket az Állami Terv első évében. Így értelmezem ennek az előadásnak a reánk vonatkozó, lényegesen fontos részét.

Foglalkozunk a vándorlás kérdésével

Amikor a kongresszus résztvevői ígéretet tesznek arra, hogy ezt megvalósítják, ugyanakkor mi is a kongresszushoz az egyesülethez fordulunk, mint olyan szervhez, amely feltétlenül lehetővé tudja tenni a vándorlás megszervezését. Ezzel elérhetjük a családok számának növelését. Kérjük az egyesületet, próbáljon odahatni, hogy a méhek szállításánál lépten-nyomon észlelhető anarchia megszűnjék. Akkor, amikor mi az ország anyagi érdekeit akarjuk szolgálni, akkor, amikor itt a kongresszuson méhésztársaim szívvel-lélekkel támogatni óhajtják a gazdasági Terv sikerét és mindent elkövetnek a termelés növelése érdekében, igenis a kongresszushoz fordulunk és kérjük, hadd legyen, hogy a vándorlást tegye lehetővé. Amint a tüzfára kimondják, hogy augusztustól decemberig kedvezményes, féltarifával szállítják, hadd legyen, hogy ugyanígy a méheket is májustól szeptemberig féltarifával lehessen szállítani. Kérjük ugyanezt a RATA-val kapcsolatban is. A mostani szállítási díjak és mézárak mellett a vándorlást hatékonyan előmozdítani nem lehet. Tehát egyik kérésünk az, hogy a vándorlási időszak alatt tarifakedvezményt kaphassunk úgy a vasúton, mint a RATA teherautóin is. Ugyanezt kérjük az egyes iparvágányok ra az erdőbe való felszállítás alkalmával.

További kérésünk a szállítással kapcsolatban, hogy a méheket szállító vonatokat mindig haladéktalanul kapcsolják a gyors- vagy a személyvonatokhoz, ne veszteljenek állomásokon órákat, félnapokat, mert ez a családok elpusztulását jelentheti.

A további ilyen kérdés a telep-bérletek kérdése. Most, a kiterjedt erdőterü-

letek a nép és az azt képviselő állam kezelésébe kerültek, ezért kérjük, állapítsanak meg *egységes telep-bérleteket*, mert csak rendelettel szabályozott, méltányos telep-bérek mellett lehet a többtermelést előmozdítani.

Az adózás kérdése

A másik akadály az adózás kérdése. Amikor mi a többtermelésről beszélünk és amikor arról van szó, hogy beleilleszkedjünk a többtermelési csatába és teljes tudásunkkal igyekszünk az állam érdekét szolgálni, ugyanakkor azt tapasztaljuk egyes helyeken, hogy egyes közegek szinte községenként más és más módon — igyekeznek megadóztatni a méhészeteket. Tegnap és ma egész adathalmazt gyűjtöttem össze arra vonatkozólag, hogy vidékenként az egyes adózási közegek hányféleképpen járnak el. Azt hiszem célszerű, ha ezt a kérdést éppen ezzel kapcsolatban még megemlítem.

Marosvásárhelyen pl. az egyik adóztató körzetben, ahol értettek a méhészetekhez, a következőképpen állapították meg a fizetendő adót: Felosztották a méhészeteket két csoportra: stabil méhészetekre és vándorló méhészetekre. Annak, aki csak helyben méhészkedik, az általános hozamát 5 kg-ban állapították meg, a vándorló méhészeknek 10 kg-os átlagot állapították meg. Ugyanakkor a méz piaci árát kg-ként 200 lejben. Ezek szerint a helyesen kivett adó a stabil méhészetben családonként 32 lej, a vándorméhészetben családonként 64 lej volt. Ezt keresztül is vittük, a megállapítás törvényes, a pénzügyigazgatóság jóváhagyta.

A tegnap összeegyűjtött adatokból azonban azt látom, hogy egyik méhészt 15 családdal méhészkedik és 11.000 lej adót fizet, ugyanakkor egy 15 családos parajdi méhészre 1400 lejt vetettek ki, egy nagyenyedi 20 családos méhészre 1615 lejt. Az eljárást egységesíteni és egyszerűsíteni kell. Az elkedvetlenítés nem többtermelést, de nagy visszaesést eredményez. (Nagy taps és éljenzés.)

VÉDJÜK A MÉZELŐ FÁKAT

A MÉZELŐ FÁKAT VÉDŐK

Keresztesi Dénes hozzászólásában az elhangzott előadásra utalva hangoztatta, hogy az állam a mezőgazdaság fejlesztésére különösen nagy figyelmet fordít az Egyéves Tervben. A mezőgazdaságnak egyik ága lévén a méhészet, mi azzal a megnyugtató érzéssel megyünk innen el — mondotta —, hogy a méhészmunkája kellő támogatásban és megértésben részesült a tervezési és megvalósítási keretében. A cél ebben az évben: *méhállományunkat szaporítani kell*, ezért hathatós támogatást kérünk, hogy a mézelő fákat ne irtsák tovább. *Rettegés az a pusztítás, ami a háború*

utáni években folyt a mézelő fák kiirtásánál. A Mezőség, amely az egyik legnagyobb és legértékesebb területe volt a méhészeknek, nemsokára értéktelenné válik ebből a szempontból.

Tudjuk jól, hogy a gazdasági Terv előírja azt is, hogy a tarlóhántást aratás után el kell végezni. Fejlett mezőgazdálkodás csak ott van, ahol ez a munkát idejében elvégzik. Az állami gazdaságokban gondoskodni kellene arról, hogy a tarlóvirág pótlására mézelő növényt is termesszenek. Azzal a megnyugtató érzéssel megyünk el, hogy továbbra is megmaradhatunk méhészeknek. sőt újabb feladatot kaptunk: hozzájárulhatunk ahhoz, hogy az Állami Terv megvalósuljon.

A SZERVEZKEDÉS ÉS SZERVEZŐ MUNKA FELADATAI A GAZDASÁGI TERV MEGVALÓSÍTÁSA TERÉN

— **EME Méhészkör temesvári munkaközössége**
olvasta **GALLÓ ROZALIA** titkárnő

Az Állami Terv méhészeti vonatkozásáról szólva mindenekelőtt meg kell értetnünk azokkal, akik nem méhészek, hogy a méhek a virágokért vannak. A virágport és nektárt nyújtó virágzó növények fennmaradása legnagyobb részben a méhek érdeme.

A méhészet gazdasági jelentősége óriási és helyzete az Állami Tervben is jelentős helyet foglalhat el, ha megfelelő kormányintézkedésekkel minél szélesebb alapokra való helyezését előmozdítjuk.

A Szovjetunióban — látjuk, hogy milyen jelentőséget tulajdonítanak a méhészetnek, mennyire felkarolják, mert tudják, hogy belterjes gazdálkodás izmos méhészet nélkül el sem képzelhető.

A méhészkörök munkája e téren a propaganda, a szervező munka, a vándorlás ismertetése és a méhlegelők létesítése. A hatóságok feladata mindezekhez segítséget nyújtani, kedvezményes szállítási eszközök lételével stb.

A MÉHÉSZETET ÁPOLNI, TERJESZTENI KELL!

Sokan idegenkednek a méhektől, ezt a hibás előítéletet kell legyőzni az emberekben. Újságcikkekben ismertetnünk a méhek hasznos beporzó munkáját, ugyanakkor a tiszta méznek is létesítsünk piacot, vegyük védelmünkbe a hamisítványokkal szemben. Végezzünk felvilágosító munkát ezen a téren. Ajánljuk a mézet orvosságként gyermekeinknek, betegeinknek. Ragadjunk meg minden alkalmat arra, hogy *a köznek, a dolgozó millióknak szolgálhassunk*. Ennek a gondolatnak terjesztése a mi feladatunk, mint ahogy feladatunk a távoleső vidékek meglátogatása, az elavult kasos méhészek felvilágosítása a modern kezelés előnyei felől.

Minden méhészt fel kell szólítani valamely méhészeti egyesületbe való belépésre. Csak szakemberek foglalkozzanak méhészkedéssel, olyanok, akik

valamelyes képesítést is nyertek e tekintetben. A szakszerűen dolgozó méhész ugyanis nem csak a nektárt gyűjtő méheket fogja őrizni, hanem őrizni fogja azok egészségét, mert együtt érez velük, mert szereti őket.

A propagandával párhuzamban a szervezés az, amely minden téren fontos feladata valamely szervezetnek. Megszervezni a haladó méhészeket, egyesületbe, szövetségbe tömöríteni őket, termékeik adás-vételét elősegíteni, tanácsokat/nyújtani, vándortanítókat beállítani, vándortanfolyamokat létesíteni. Csak így érzi a méhész, még ha legtávolabb lakik is, hogy van mögötte egy egyesület, vagy szövetség, amelynek védelmére, támogatására bizton számíthat. Újabb és újabb méhészeket kell nevelni a dolgozó ifjúság köréből, ne essünk bele abba a tévedésbe, hogy méhészkedni ráérünk majd, ha megöregszünk. *Új méhészek kellene, akik átveszik a mi örökségünket*, azt tovább fejlesztik, hogy az utánuk következők tökéletesítsék és befejezzék azt, amit mi még nem tudtunk elvégezni.

A SZOVJETUNIO PÉLDÁJA

Saját méhészköri tapasztalataink bizonyítják, milyen hatással van a vidéki körökre az idei szervező körútunk. Milyen szívesen, milyen szeretettel fogadják kiszálló testvéreinket, mennyire szívükön viselik mind a méhészet, mind az egyesület sorsát. Csak így sikerül munkavállalásunk teljesítése, az egyetemes méhészet előbbre vitele. — Csak így sikerült újabb méhészköröket alakítani, *méhlegelőket* létesíteni körülbelül 3—4 községben, testvéri *gyetértésben* összehozni a különféle nemzetiségű méhésztestvéreket, akik a méhlegelő költségeihez közösen járulnak hozzá, mert belátják annak fontosságát. Ugyancsak felkarolták a vándorlás kérdését és ebbe is szívesen kapcsolódnak bele.

A jó mézelő vidékek felkutatásának kérdésével a központnak kellene foglalkoznia. Mint ahogy központilag kellene a mézelő virágmagvak beszerzését, vagy legalább is annak nyilvántartását elvégezni. Mert vándorlás mézelő vidékek, méhlegelő pedig jó virágmagvak nélkül, vajmi keveset ér. *Amíg Udverhely megyében a baltacin magját juhokkal etetik fel, amíg helyenként a pompás akácvirágerdő kihalászatlan marad, ugyanakkor nálunk, a Bánságban az akác lefagyott, méheink pusztulnak, a méhészek kedvüket veszítve egyebet sem csinálnak, mint a legyengült családokat egyesítik s némi kevés mézzel küldik őket telébe.*

Ezen a helyzeten segítenünk kell a méhészeti központok útján azáltal, hogy olcsó szállítási lehetőségekkel, kedvezmények nyújtásával a vándorlás, a szállítást elősegítsék. Felülről kell megkönnyíteni a méhészkedést, kormányhatóságilag kell elősegíteni a méhészet fejlődését, nem szabad fölösleges terheket róni rája. Az olcsó szállítás elősegíti a vándorlást, ez viszont a mézhozamot növeli: végeredményben nemzetgazdaságunk gyarapodjék, mert bőven lesz mézünk, méhcsaládunk, viaszunk, virágunk, gyümölcsünk.

Virágos növényeink hanyatlása akkor következik be, ha a méhészeket túlságosan súlyos közterhekkel, a méhcsaládok számának összezsugorításával sújtják. A Szovjetunióban az ellenkezőjét cselekszi az államháztartás: mindenféle könnyítéssel, cukorakciókkal, szállítási kedvezményekkel, kaptárak és családok ingyenes kiosztásával, többtermelési prémiumok kiosztásával, új méhlegelők létesítésével, *fásítással* segíti a méhészetet. Ezek azok az eszközök, amelyek a többtermelés célját szolgálják.

— A mi méhészkörünk az Állami Terv keretében fenti elgondolások teljesítésében látja az eredmény biztosítását. (Nagy taps és hosszas éljenzés).

A KISÉRLETI MÉHÉSZETEK JELENTŐSÉGE

Román Viktor (Kolozsvár) hozzászólása során kiemelte: a kongresszusnak nemcsak az a célja, hogy a magántulajdonban lévő méhcsaládok szaporítását szorgalmazza, hanem messzebbmenő feladatra is van. Az nevezetesen, hogy lefedtesse a *kollektív méhészkedésnek* alapját, ami a szocialista gazdálkodásnak is alapja kell, hogy legyen.

Miről van szó? Elsősorban kísérleti méhésztelepek felállításáról a méhészkörökben. Tegyük le arról a régi, elavult gondolkozásmódról, hogy mindenki mindig csak egyéni problémák felett töprengjen. A szociális állam, amely biztosítja minden egyes dolgozó jövőjét, megköveteli, hogy az egyes személyek ne csupán egyéni, hanem a közösség szempontjából is foglalkozzanak az egyes kérdésekkel.

A közösség megkívánja, hogy dolgozzunk a méhészetek növelésén. Ez az igyekezetünk a szocialista államban sem fog csődöt mondani, mert nem kereskedelmi alapra helyezkedik, hanem azon lesz, hogy a dolgozók életszínvonalát emelje és termelésével hozzájáruljon a jobb élethez.

Szomorúan kell megállapítanunk, hogy itt a kongresszuson a legtöbb városi méhész, az úgynevezett értelmiségi, a nadrágos. Tehát azok a méhészek, akiknek kezében van az ország méhészetének zöme, a falusiak, azok alig képviselik itt magukat. A falusi méhészekre gondolok, akiket mi méhészek csak „méhtartók“-nak nevezünk. A temesvári testvéreink nagyon szép és értékes munkával nyújtottak példát arra, hogyan kell eljárni, hogy ezeket az embereket a méhésztársadalom körébe bevonjuk. Bánsági testvéreink tetteket és tényleket mutatnak. Ne vegyük a tervgazdálkodást is csak szavaknak. Ezt a tervet következetes munkával megtudjuk valósítani és meg is fogjuk valósítani. Kongresszusunknak nemcsak az a célja, hogy a méhcsaládok szaporítását propagálja, hanem, hogy lerakja az alapjait a *kollektív méhészkedésnek* és elkezdje annak jövőbeni építését.

Keresztes testvérünk megemlítette a tarlóhántást. Ez óriási gazdasági jelentőségű intézkedés. Ezen a téren az a feladatunk, hogy a tarlóvirág helyett más mézélő növényeket ültessünk és azt propagáljuk. Minden községben van 10—20—100 hold olyan terület, amely kopár, pusztá. *Ha mi ezeket a területeket kézbe vesszük és a község hozzájárulásával bevetjük, beültetjük, befásítjuk mézélő növényvel, akkor a méhlegelő kérdése máris meg van oldva.*

A tervgazdálkodás teljes egészében csak egy szociális közösségben valósítható meg és ez egy kollektív közösség. Ha vannak kollektív méhészeink, ha vannak szövetkezeteink, ezeken keresztül aztán oda hathatunk; hogy a magánkézben lévő méhészetek is azon az irányvonalon haladjanak, amelyen a közösségi méhészetek. (Nagy taps és éljenzés).

Bende Béla EME elnök: Az adótülkápásokkal kapcsolatban felszólaló méhésztestvérünk megállapításaira a következő megjegyzésem lenne. Itt nem az a lényeges, ami a felszólalásból kitűnik, hogy egyes hatósági közegeink hogyan járnak el és esetleg életben van az a rendelkezés ilyen, vagy olyan magyarázatával, hanem határozott formában meg kell látnunk a szervezethez való tartozását. Meg kell látnunk azt, hogy

A MÉHÉSZKÖR MILYEN KOMOLYAN DOLGOZOTT,

hogy el tudja intézni a törvényes rendelkezések keretén belül a maga tagjainak a védelmét. Azok a méhészek, akiknél ez nem történt meg, *elsősorban magukra vessenek azért*, mert nincs olyan méhészkörük, mint a marosvásárhelyi, ahol ezt a kérdést meg tudták oldani. Tehát ezeknek az eseteknek az előfordulása elsősorban a szervezethez való tartozás oka.

Az új adózási rendszer ezeket a hibákat kívánja eltörölni. Hiszen éppen a rengeteg visszaélés, az adórendszer kuszáltsága, az adóügyi törvényeknek és rendeleteknek szövevénye okozta a legtöbb bajt. Lehetetlen volt az adófizető egyéneknek eligazodniuk, sőt még ügy-

véd ember is csak hatalmas munkával tudott helyesen látni. Ezeket a Nagy Nemzetgyűlés felszámolta.

Ma hatféle adó van. És ezeket az adótörvényeket, amelyek mindössze 25—30 paragrafusból állanak, bárki könnyen tanulmányozhatja. Ma ezek az adóügyi törvények módot és lehetőséget nyújtanak ahhoz, hogy az állam és az adófizető polgár között egyszer már meg tudjuk teremteni a bizalmat. Meg kell ezt teremteni és módot kell nyújtani ahhoz, hogy minden adófizető polgár tudja, hogy mi a kötelessége. Éppen ezért a jövőben az adóügyi közegek minden adófizető polgár nyilatkozatát elfogadják és annak alapján vetik ki az adót. De ez azt is jelenti, hogy aki visszaél az állam által nyújtott ilyen bizalommal, az magára vessen.

Ha valaki hamis nyilatkozatot tesz és ezt a pénzügyi közegek adatokkal be tudják bizonyítani, a tömlőbe kerül. Az új adóügyi törvény különböző csoportokat állapít meg. A méhészek valószínűleg abba a kategóriába fognak esni, ahol minden 100 lej jövedelem után 25 lej adót kell fizetni. Természetesen a tiszta jövedelmet kell tekinteni. Tehát mindenki meg kell tegye a maga adóvallomását, becsületesen be kell vallania azt a jövedelmet, amit neki a méhészete hoz, hogy annak alapján, ezt a 25% adót ki lehessen róni.

Az államnak ebben a hatalmas munkatervben jövedelemre van szüksége és a Terv sikere a mi jövőnk is jelenti. Fel kell számolnunk önmagunkban azt

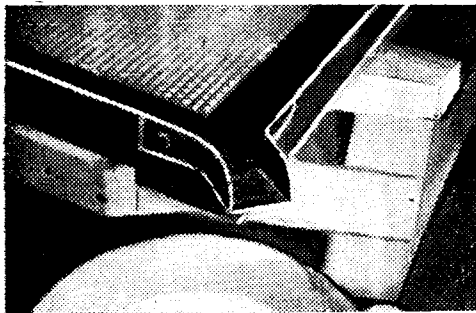
az individualizmust, amely azt mondja, hogy egyfelől vagyok én, másfelől van az állam.

MI VAGYUNK AZ ÁLLAM

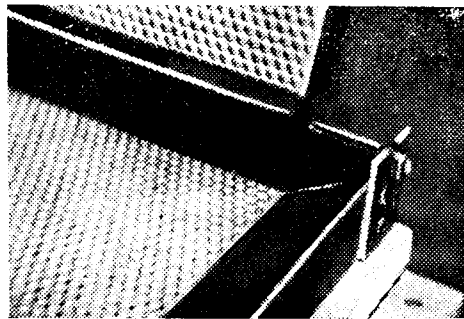
és látnunk kell, hogy minden áldozat és minden adófizetés saját érdekeinket mozdítja elő. Ezeket a multban kirótt adókat meg kell fizetni. Mi vagyunk a hibásak, ha nem tudtuk úgy elintézni, mint a marosvásárhelyiek és aki hibát követett el, hordozza csak a következményeit.

A jövőben kövessünk el mindent, hogy megmaradjunk a becsületesség útján. Mi a valóságban nem az államnak, hanem magunknak fizetjük az adót. Hogyan? Látnunk kell, hogy az állami gépezet a legmesszebbmenő támogatást nyújtja a méhészeknek. Hiszen hatalmas cukormennyiséget bocsátott rendelkezésünkre a mult évben. *Kemény küzdelmet folytat a dolgozó állama azért, hogy a méhészeket felemelje*, de azon a vonalon, amit az előadótestvér és az utóbb felszólt testvér megjelölt. És ezt a célkitűzést a magunkénak kell tekintenünk, mert csak akkor leszünk építő tényezői állami életünknek, ha ez a megjelölt vonal világosan áll előttünk és *nem próbáljuk a dolgokat szembe állítani a fejlődéssel azért, mert a kis egyéni hasznunkat veszélyeztetve látjuk.*

A dolgok szoros kapcsolatban vannak egymással. Az az államosítás kérdése, a vándortanya kérdése nemcsak méhészeti ügy, hanem az állam egyetemes

A betonműléprés csőre.

A betonműléprés sarka.

kérdéseibe kapcsolódnak és lehetetlen-ség, hogy ezeket a kérdéseket elvonatkoztatva a nagy kérdésektől, próbáljuk megoldani. Mert ha ilyen megoldást keresne minden foglalkozási ág, akkor egy teljesen anarchikus gazdálkodási mód alakulna ki ismét. És ugyanakkor, amikor ilyen irányú nagyobb terheket is hordozunk, tudnunk kell, hogy ezen keresztül mozdítjuk elő azt, hogy a jövőben tökéletesebben, jobban tudjuk megoldani pl. a szállítási kérdéseket, mivel jobb lehetőségeket tud biztosítani az állami apparátus is a szállítási vonalon. Látjuk, hogy az áldozat, amit hozunk, mindenképpen egy lépéssel tovább visz a fejlődés útján. Arra kérem a méhésztestvéreket, hogy ebben az új világszemléletben, ennek az új világszemléletnek a szolgálatába, amit itt előadótársunk felvázolt, ebbe próbáljanak beleilleszkedni. Próbálják önmagukban az egyéni individualista célkitűzéseiket visszazsorítani, hogy a közösség érdeke annál jobban előtérbe kerüljön.

Blahunka Lajos (Kolozsvár) hozzászólása: A méhészek kollektív munkába való beállításához röviden annyit szeretnék szólni és javasolni, hogy a nagyobb méhészetek által adandó 1—2 családdal indítsuk el a kollektív gazdálkodást. Ugyanakkor azokkal, akik évente ezerszámbra pusztítják el családjukat, meg kell kedveltetnünk a kaptáros méhészetet. És ha ezt így csináljuk, rövid idő alatt elérkezünk oda, hogy egyetlen méhcsaládot sem fognak lekéznezi.

A legelő kérdéssel kapcsolatban arra kérem a temesvári kiküldötteket, hogy szerezzen nekünk facélia magot.

Böloni József nyárádszeredai felszólaló: Örömmel visszkér előbbre a tervgazdálkodást és teljes erőnkől résztvevünk minden munkában, de kérjük, vegyék figyelembe azt is, hogy nem lehet minden családot a szaporításba fogni. Vannak mézelő családok is! Ha a családok szaporítására fektetjük a fősúlyt, akkor nem tudunk mézet termelni. Kérjük a kongresszust, hasson oda, hogy az adó-

zásnál vegyék figyelembe azt is, hogy melyik a mézelő és melyik a szaporító család, amit etetnünk kell. Nálunk előfordult, hogy ezt nem vették tekintetbe és egyformán adóztatták meg mind-egyiket.

Sikó Gergely (Vajasad): Kongresszusunak határozata folytán a méhállományunkat ebben az esztendőben 40 százalékkal fel kell emelni, de eddigi tapasztalataim azt mutatják, hogy vagy mézelünk, vagy szaporítunk. Ha szaporítunk, akkor nincs elegendő méz, viszont ha a méztermelést növeljük, nem érjük el a 40 százalékos többletet. A vándorlás is költségbe kerül és a szaporításhoz új kaptárok is kellenek. Tehát tekintetbe kell vennünk a teherbíró képességünket is. Forduljunk a kormányhoz, hogy vegye ezeket a körülményeket figyelembe és aki eléri ebben az esztendőben a 40 százalékos szaporítást, annak engedjék el az adóját.

Kozán Imre (Csíkszereda): Az egyik előadó kifogásolta, hogy kevés a kongresszuson a gazda. Szeretném, ha pár száz harisnyás gazda itt lenne, hogy hallják, milyen nagy munkát végeznek a méhek a többtermelés vonalán. Az a kérésem leme, hogy a kongresszus anyagát a Méhészeti Közlönyben közöljé le. *Ebből nemcsak a méhészek tudják majd meg, hanem a gazdák is, hogy mit jelent a méh a gazdaságban és ezután más szemmel, barátságosabban nézzenek majd rájuk. Fontos segítőársnak tekintik és kedvet kapnak a méhészkedéshez olyanok is, akik eddig messziről elkerülték a méheket. (Nagy taps, többek: elfogadjuk, elfogadjuk.)*

Zilahy Sándor (Kolozsvár) hozzászólása: Az EME a folyó évi munkatervébe első helyre vette a méhészek megszervezését és oktatását. Tudatosítanunk kell ugyanis, hogy méhészkedni és a méhészkedés útján megfelelő közérdekű munkát végezni csak akkor tudunk, ha kelően ismerjük a méhek életét, a velük

való bánásmódot és ezeket az ismereteket igyekezzünk mennél szélesebb körben terjeszteni. *Elsősorban a vidék, a falvak népének oktatásáról kell gondoskodnunk.* Ezt a célt szolgálták a legutóbbi hónapokban megszervezett és megtartott vidéki tanfolyamaink. Öt ilyen tanfolyamot tartottunk az elmúlt hónapokban, amelyekből kettőt magam, hármat pedig *Tóth István* méhésztársunk, igazgatóválasztmányi tagunk vezetett éppen azokon a helyeken, ahol tapasztaltuk, hogy a tanfolyamokra igen nagy szükség volt. Ezen a téren tevékeny és értékes munkát végzett a marosvásárhelyi méhészkörünk is Katsó Sámuel elnök vezetésével.

Az Állami Terv munkájából tehát a legfontosabb részét vállaltuk: a tudást terjesztjük, mert ahogy minden szakmában dolgozó munkásnak elsősorban a szerszámjával és gépeivel való bánásmódot kell ismernie, hogy termelni tudjon, éppen úgy a méhészeinknek is ismernie kell a méhekkel való bánásmódot, hogy eredményes munkát végezhesen és munkája által a köznek hasznára lehessen.

Mindezekhez tudásra, hozzáérésre van szükségünk. A tudás terjesztését kell tehát fokoznunk elsősorban a nép körében a vidéki, falusi dolgozók, mezőgazdasági munkások körében.

A méhészkedést valóban népfoglalkozássá kell tennünk, hogy minél többen résztvehessenek általa az országépítő munkában.

Ennek megszervezése érdekében felkérem az itt jelenlévő összes méhésztársaimat, hogy *mindenki tekintse magát szervezőnek*, gyűjtse össze maga körében a méhészeket, szervezkedjenek, tömörüljenek és ha szükségét látják, forduljanak az EME központjához, vagy a marosvásárhelyi méhészkör vezetőségéhez, aszerint, hogy melyik esik közelebb a vidékükhöz. Kérjük tanfolyami előadók kiküldését, hogy megfelelő oktatásban részesülve tevékeny munkásai lehessenek ennek a fontos mezőgazdasági ágnak és ezáltal a *többtermelés és az Állami Terv megvalósítását biztosíthassuk.*

Ennek elérésére egységes tanterv ki-

dolgozására van szükség, hogy egyöntetűen, megfelelő formában adhassuk át a szükséges tudnivalókat. Ezután következik a továbbképzés, amit a Méhészeti Közlöny útján és megfelelő tankönyv segítségével keli elérnünk.

A szegény dolgozó testvéreinknek a tanfolyamainkon segítségükre voltunk azzal, hogy díjtalanul oktattuk őket, de legyünk segítségükre olcsó tankönyvekkel is, hogy biztosítsuk a továbbképzésüket. Központunknak oda kell hatni, hogy az oktató kiszállásokra módot és alkalmat nyújtson. Nem lehet kívánni senkitől, hogy teljesen díjtalanul napokat áldozzon idejükből, mert mindenkinek megélhetésükről is kell gondoskodnia. Ha mi kimegyünk falura ahhoz a falusi emberhez, aki évtizedek óta parasztkasokban méhészkedik, egyszeri magyarázatra nem érti meg, hogy ez helytelen, másodszor is ki kell menünk hozzá. Javasolom továbbá, hogy a méhbetegségekhez értő méhészeket haladéktalanul küldjük ki a falvakra, hogy a méhészeteket egészségügyi szempontból vizsgálják felül.

HOGYAN TANITSUK FALUSI MÉHESZTESTVÉREINKET?

Borbély István méhészköri elnök: A valósággra szeretnék reámutatni. Román Viktor méhésztestvérünknek igaza van, amikor azt moncá, hogy nem tartja helyesnek a kiszállásokat, amelyekért fizetés jár. Mi sem szedünk fizetést azoktól, akiknél megfordulunk. Egy alkalommal 70 kilométert tettünk meg öt nap alatt Rozália méhésztestvérral. Mégis csak a tagdíjakat hoztuk haza és nem kértünk „kamatot“.

Erre felhívom a méhésztestvérek figyelmét. Ha így járnak el — és így mennek ki a falvakba, akkor ott nem lesz olyan méhésztestvér, aki azt mondja, hogy beszéljete, amit akartok.

Mi jószántunkból mentünk közéjük. Megérkeztünk egy községbe, majd 4 kilométert mentünk gyalog egy tanyára, hogy onnan is behívjuk a méhészeket. Ezután hat kilométert tettünk egy másik tanyáig, hogy azokat is elhívjuk. És eljöttek és mi megtartottuk az előad-

sainkat. Tagokat gyűjtöttünk, a hátrálékot beszédtük és mindig jó ígéretek kaptunk, de amit megígérték, azt eddig betartották. Ha minden méhészkör így járna el, akkor Román Viktor testvérünknek az a kívánsága, hogy menjünk ki falura, megvalósul.

Arva Mihály (Élesd): Román Viktor előadásához volna hozzászólni valóm. Élesdről jöttem, vegyeslakosságú, román-magyar községből. Hozzám már több román méhésztestvér jött érdeklődni, mert látta azt, hogy kaptárban méhészkedem. Érdemesnek tartom, ha kimenének azokhoz a méhésztestvéreinkhez, akik még kasban méhészkednek és irányítást adnánk nekik a kaptáros méhészkedésre.

Ezzel nagy szolgálatot tennék az Állami Tervnek. Amikor őket tanítanánk, Népköztársaságunknak is hasznára volnánk azzal, hogy ilyen összefogással a sovinizmust is kiirthatnók. Kérjük az

egyesület vezetőségét, hogy a mi vidékünkre küldjön román előadókat is. (Nagy taps és helyeslés).

A TANÍTÁS LEGYEN RENDSZERES, SZERVEZETT MUNKA

Katsó Sámuel üléseknél az utolsó szó jogán zárta le az értékes előadások sorozatát: Megállapíthatjuk, hogy falun sok helyen túlnyomó részben kasos méhészkedés folyik. Ennek az a magyarázata, hogy a kasos méhészkedés kevés tőkét igényel és a kezelése is sokkal egyszerűbb, sokkal könnyebb. A gazdának nagyon nehéz szakszerűen méhészkedni, mert legtöbb esetben a méhekkel való foglalkozás összesen a legsürgősebb mezőgazdasági munkák idejével. Tehát ez volna az indító oka, hogy nehezen térnek át a kaptáros méhészkedésre. *Ezért kell kimenetünk közéjük. Kötelességünk őket felvilágosítanunk.*

A Kongresszus délutáni ülése

Méhesaladók átrakása kasból kaptárba — TITKE IMRE előadása

Az előző előadásunkban már szó volt arról, hogy 1949 a haladás határköve kell legyen egy új célkitűzésnek, az elindulásnak a határköve. A régi mondást, hogy minden méhlikás jó, csak legyen jó méhlegelő, ma már nem tartjuk elfogadhatónak. Ugyanígy vagyunk a régi kasos méhészkedéssel is. Megvan ennek is a maga hátránya. Az egyedek kinemesítése sokkal nehezebb, mint a kaptárban. A törzs felfejlesztése, a méz tárolása, annak elvétele, a betegségek elleni eredményes küzdelem — amely egyik komoly célunk — igen sok nehézséggel jár és sokszor elérhetetlen vágya marad a kasos méhészeknek. Erre ráeszmélve, sok méhész igyekszik különböző módon áttérni a kaptáros méhészkedésre. Lássuk hogyan?

Első kérdés az, hogy mikor lehet átszabni kasból kaptárba a családot? A felelet nagy általánosságban az, hogy bármikor kora tavasztól késő őszig. Amint egy másorszerdai összejövetelünkön már említettem, bizony *még télen is meg lehet csinálni, ha arra szükség van.* Ugyanis abba a helyzetbe kerültem, hogy télen kellett megcsinálnom egy áttelepítést. Eddig úgy látom, hogy sikerült, hogy aztán később, tavasszal, a tisztuló kirepülés után mi lesz, az nyílt kérdés. Természetesen jobb ha nem a későbbi időt választjuk, hanem a kora tavaszt — az akácvirágzás előtt legalább két heti időt, mert az *áttelepített család így a nagy hordásra feltud készülni.* Végeredményben legjobb a gyümölcsfa virágzás idejét betartani, mert ekkor hordás is van s megmenekülünk a rablástól.

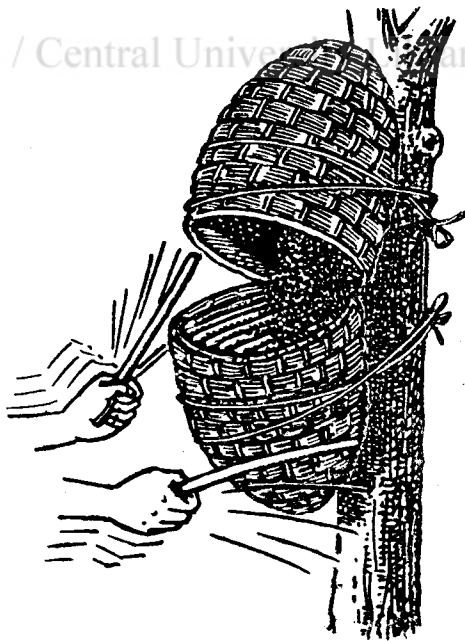
Lássuk, hogyan történik az áttelepítés? Az előadásba egy kis változatoságot is hozok, mert elhoztam az előbb említett család építményét, amelyet a télen kellett áttelepítenem. Gyakorlatban is bemutatom, hogy hogyan történt az áttelepítés.

Első kiválasztás után megvárjuk az áttelepítésre alkalmas jó időt. Ez nagyon fontos, mert borús, esős időben, mikor a méhek nagyrésze otthon van és ha a külső hőmérséklet elég hűvös, akkor a lefojtás kárára válik.

OLYAN IDŐT KELL VÁLASZTANUNK.

amikor süt a nap és árnyékban is legalább 18—20—22 C fokot mutat a hőmérő. Ha ilyen időnk van, hozzákezdhetünk a művelethez. Először is a kaptárt kitisztítjuk. Lugos vízzel kisorsoljuk, majd a keretnek mindkét oldalát jó előre apró szeggel látjuk el, hogy ne akkor szegezzük, amikor már a lép is benne van, mert a fiasítási lép gyors munkát kíván. Két-három szeget verünk a váll alá, hogy ne álljon ki. Felül és alul bárhová üthetjük a szeget, mert nem akadályozza a keretek összerakásánál a lépközoeket. Ugyanazt a drótot használjuk, amivel a lépek behálózását végezzük. Egy csavarással átvisszük, de nem húzzuk meg erősen, mert a keret elkajszul. Egy fordulattal visszük tovább és ezeket az oldalsó szegeket csak akkor használjuk fel, ha apró lépdarabokat kell összeilleszteni. Ha a keretet így előkészítettük, a kasokat vesszük kezelésbe. Egy kashól 4—5 keret lép lesz. A kaptárba is behelyezünk 2—3 átmelegített téglát azért, hogy a kaptár hőmérsékletét emeljük, mert oda fiasítás kerül mint takaró méhek nélkül és a hőmérséklet nagyon lehülne. Elkészítünk még egy lapitót is és egy tálba kézmosó vizet.

A NYILT DOBOLÁS

A kiválasztott kast vagy egy előre megfordított szek lábai közé rakjuk be, vagy pedig valamelyik gyümölcsfa törzséhez támasztjuk és föléje borítunk

egy másik könnyen kezelhető kast, de anélkül, hogy fedjék egymást. Mindössze a léputcákra ügyeljünk. Úgy álljanak, hogy a léputcák arra felé nézzenek, ahol érintkezik a felső kassal. A kijáró nyílás helyére vagy agyagot teszünk, vagy pedig elég, ha egy nagy törülközőt megnedvesítünk, esetleg 1—2 apró szeggel odarögzítjük. A végét, ami szabadon maradt, kétoldalt begyúrjuk a kas alá. A felső kast pedig a fának valamelyik ágához rögzítjük.

A *nyílt dobolásnak* vagyok a híve. Láthatjuk a család felvonulását, kiles-hetjük az anyát is, tehát minden szempontból tanácsosabb. Akik ezzel a módszerrel kísérleteztek, igazolhatják azt az állítást, hogy a méhek sohasem szélednek el, nem hagyják az anyjukat. Ha egy-két méh kiszáll, kis tájolás után újból visszarepül.

Az előkészülettel rendszerint 4—5 perc eltelik. Ezután hozzáfogunk a doboláshoz. A dobolást két kis fadarabkával, két oldalt ütögetve végezzük. Mégpedig alulról fölfelé, azért, hogy érezzék a méhek, hogy alulról menekül-niök kell. Ha a méheknek van idejük arra, hogy megszívják magukat, akkor a dobolást követő 2—3 perc múlva már szép csoportokban indulnak, mint a juhnyáj, az alsó kaptárból a felsőbe. *Rendszeren három időközben vonulnak a méhek* s az ember kell hagyja, hogy közben kicsit pihenjenek. A *második és harmadik vonulásban szokott távozni az anya* is. A méhészt jeül a kidobolandó család él és szépen megfigyelheti, hogy az anya mikor jelenik meg. Az alsó kas egy kicsit tétovázik, majd a felvonuló méhek hátán igyekszik ő is feljutni. Az anyát mindig elcsípem és az előkészített kis anyazárkába, helyesebben gyu-faskatulyába teszem. Melléje teszek még pár kísérő méhe! és egy kis mézet majd a skatulyát kis zsineggel átkötte belefűggesztem a felső kasba. Szegge! felakasztom. Ha az anyát értékesebbnek találom, vagy rendes törzskönyvelemem van a méhészetemben, abban a pillanatban, amikor kifogtam, megjelölöm. Sa-lakkal — staniolpapírt ragasztok reá, vagy egy csepp anilin festéket, sellakot kenek a torára és így a törzskönyvbe is be tudom vezetni.

Rendes körülmények között

25—30 perc alatt a család átvonul,

hosszabb idő nem igen szükséges. Ekkor a felső kast megfogjuk és oda állít-juk, ahol eredetileg volt. Annak helyébe esetleg odatettünk egy másik üres kast, hogy az időközben hazatérő méhek a régi lakásuknak a helyére száll-janak. Ezek nem gyűlnek össze fürtbe, de elérjük azt, hogy nem húzódnak be más kasokba.

A törzscsalád kasából szépen kiemeljük a lépeket. Nem úgy, ahogy egyes helyeken láttam, hogy a kast két végén megfogják, kétszer-háromszor a földhöz csapják. Nem! *Szépen kezdjük, a legszélső lépnél.* Azt kiemeljük. Ha ezt kiemeltük, hol jól, hol rosszul, de valahogy kivesszük. Utána már a máso-dikhoz egész szépen be tudunk nyúlni, vagy késsel szépen keresztül tudjuk nyesni és ki tudjuk emelni a lépet. A szélső lépen nem biztos, hogy van méz, de a másodikon már van. A belső oldalon fel fog tűnni a fiasítás. A harmadik lépnél megtaláljuk a fedett fiasítást. Tehát egy részén van egy teljes fiasítás. A másik oldalon, itt már egy nagyobb részen, szintén van fedett fiasítás. A munkás-fiasításos lép teteje nem áll ki s ha szépen egymásra tesszük, nem lesz semmi baja, sőt védik egymást a külső hidegtől.

Majd következnek a mézes lépek.

Amikor a lépeket kiszedtük a kasból, alkalmas helyet keresünk, ahol át-szabhatjuk. *Alkalmas hely, ahová a méhek nem tudnak bejutni, továbbá az, ahol a hőmérséklet megfelelő, legalább 22 C fok.* Itt megkezdjük az átvágást. Here-építményt csak a legkényeszerültebb esetben hagyunk meg. Tehát azokat, ha csak lehet, kiselejtezzük. A fiasításnál ügyeljünk, hogy nem mindegy, hogy a keret melyik oldalára jut, a következő keretbe is ugyanabba a negyedbe kell

kerülnie. A lépek állását rendszerint nem változtatom meg, hogy a sejtek irányát ne kelljen a méhek ismét átdolgozzák. Ha megfordítva helyeztem be, ez nagy munkatöbbletet jelent a pergetésnél is, mert a kissé megkeményedett méz már nehezebben jön ki. Ha valahol egy kis folyotonossági hiány lenne, kipótoljuk és így elkészítve bekerülhet a kaptárba.

Figyeljünk, hogy a fiasításos lépek kerüljenek egymás után, hogy azon mindig fűrtöt alkothassanak a méhek.

Gyakorló méhészek tapasztalatból tudják, hogy még a legkisebb darabokat is be lehet vágni s másnap örömmel láthatjuk, hogy a méhek milyen szépen összefoldozták. Természetesen a fiasításos lépet lehetőleg úgy vágjuk, hogy annál ne legyen ilyen sok toldásra szükség. A mézes részt a felső felébe bár ritkán, de megtörténik, hogy az anya petézés közben a drót alá szorul. Tehát minél hamarabb el kell távolítanunk, lehetőleg addig, amíg az anya a zárkában van.

A beszabott kereteket a kaptárba tesszük, majd beállítjuk a régi kas helyébe, hogy összegyűjtsük a kijáró bogarakat. Az anyát zárkástól együtt két fiasításos lép közé lógatjuk, majd reá állítjuk a méheket.

Másnap ellenőrizzük. Miért kell ellenőrizni? Elsősorban azért, hogy lássuk, elfoglalták-e helyüket, nem hült-e meg a fiasítás, nem szorulnak-e segítségre. Ugyanakkor, mikor kibontjuk a családot, látjuk, hogy egyik lép esetleg elmozdult a másik mellől. Most már könnyebb lesz kézzel is beállítani, mert a méhek már sokat dolgoztak, kötöttek, minden oldalon, tehát már segítségükre is siettek. Ha látjuk, hogy a család rendben van, elfoglalta helyét, esetleg nincs elég méze, megkezdhetjük az etetést. Ha elég népes a család, *megkezdjük az építő kereteknek a berakását.* Év végére ezeket a kereteket úgy kell ide visszarakjuk, hogy a fészek közepébe maradjanak, hogy ezeket az átvágott kereteket szorítsuk ki a végére. Ha a kaptárt nem a kas régi helyére állítjuk szoktatnunk kell a méheket.

Két keretlécezt összeszegezünk és ezt a kijáró nyíláshoz helyezzük. A méhek, amikor a kaptárból kijönnek, nem kapnak szabad utat és megütközéssel veszik észre, hogy valami változás van. Hamarosan kitalálják, hogy tulajdonképpen mi történt. Újból tájolódnak. Mikor kijön, látja hogy egész más kép tárul elébe. Nincs bejárás a kaptárba, nincs a régi megszokot barátságos hely, nincsenek ott az őrzők és már szépen vissza is térnek. Kirepülnek és visszatérnek. Ha történetesen két nap mulva elveszjük a tájoltatót, a hazatérő méhek nem fognak a szabad nyíláson bejönni, hanem újból leszálnak és oldalt mennek be.

A méhek áttelepítése hasznos és kedvvel, figyelemmel és egy kis szerencsével végezzük a munkát, a sorba állított, kimustrált kasokra úgy tekintünk majd, mint egy szükséges rosszra, amely *épen úgy kellett, mint ahogy* a tanárnak kell az elemi iskola, vagy a mesternek az inasév.

Hozzászólás

Dr. Suceva János (Kolozsvár) hozzászólása: Texe méhésztársunk a kidobolásra nagyon szemléltetően adta elő. Van azonban ennek egy másik módszere is, amely egyszerűbb és célravezetőbb. Röviden ismertetem.

A kidobolt család befogadására szánt kaptárt kitisztítjuk, fertőtlenítjük és megfelelő állványra (padra, székre) tesszük. A kaptárba 2—3 mézeskeretet helyezünk,

majd a fedődeszkával befedjük és a röpelyukat kinyitjuk.

A kidobolásra szánt kast szájjal felfelé a kaptár röpdeszkájához rögzítjük úgy, hogy a kas karimája pontosan egy színben legyen a röpdeszkával és a kasban lévő lépek élke a röpdeszkára nézzenek.

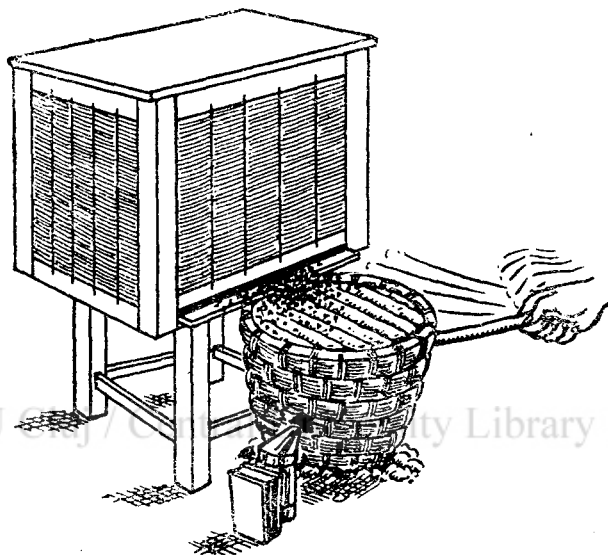
A kast megfordított konyhaszékbe is helyezhetjük, de egyszerűbb — mivel a művelet rendszerint a szabadban folyik — ha

a földbe egy akkora lyukat ásunk, hogy abba a kas csúcsa annyira ereszkedjék, amennyi szükséges ahhoz, hogy kas karimáj a kaptár röpdesz-káját érje.

Ezután a szokásos dobolással kihajtjuk a családot. Előnyös, ha a kas alsó részét fűjük és füstöt fuvunk be, esetleg egy permetezővel, vagy egyszerűen a szájküvből vízzel megpermetezzük a széjjel húzott lépeket.

egyenként a falról levesszük. Lehetőleg meleg helyiségben dolgozzunk. Először a fiasításos lépeket szabjuk be és minden beszabott keretet azonnal a kaptárba tesszünk, hogy a méhek mielőbb betakarják és melegítsék.

A megszokott dobolással szemben ennek az eljárásnak a következő előnye van: 1. Elmarad a közvetlő üres kasnak a használata. 2. Az anya semmi veszélynek nincs

Nyílt dobolás közvetlenül a kaptárba.

Minél erősebb a család, a méhek annál könnyebben indulnak meg és a kas szélére érve szépen átmennék a kaptár röpdesz-kájára és a mézeskeretek szaga után a röpkyukon keresztül gyorsan behúzódnak a kaptárba.

A dobolás alatt alig repül fel egy-egy méh. Ezek befogására helyezzük el a kas régi helyén egy üres kast.

Az anyát is látni lehet, ahogyan a méhek hátán a kaptárba iparkodik.

Miután méhek zöme a kast elhagyja, kihúzzuk a kas léptartó pálcikáit (a kereszteteket) majd a kast a földre fektetjük úgy, hogy lépek lapjai vízszintesen álljanak és rátérdelünk. Ezáltal a kas falai két oldalt megnyulnak (távolódnak) és a lépek leválnak a falakról. A lépeket azután

kitéve a közvetlő kasból a kaptárba való bezárás által, esetleg az ebből történő kifogása és zárkába helyezése miatt — amittől különösen a kezdő méhészek irtóznak.

3. Az átszabás után a méhek minden keretet azonnal visszakapnak és így csökken a fiasítás meghűlésének lehetősége.

Hátránya az, hogy megvalósításához 2—3 mézes keret, vagy akár kevés mézet tartalmazó üres keret szükséges, amivel a kezdő sokszor nem rendelkezik.

Megjegyzem még, hogy a beszabott lépdarabok rögzítéséhez nem drót, raffiát, vagy cérnát használunk, hanem 5×7 mm-es lécecskét. Ebből a lécből a keret egyik oldalán vízszintesen két darabot erősítünk 1-1 apró szeggel, a keret függőleges oldal-lécéhez (a keretet kb. 3 mezőre osztva) és

2-3 darabot a keret második oldalán, de ezeket függőlegesen a keret felső és alsó léccére erősítve. Azután 3—4 mezőre osztjuk a lépet.

A keresztben szegezett lécek a lépdarabokat jobban tartják, azok nem dőlnek ol-

dalra, 2—3 nap múlva könnyen lefejtethők és így szépen egyenes lépeket kapunk.

Ha a rögzítő lécek egy-egy lépdarabot nem tudnak kellőképpen lefogni, azt egy fogpiszkáló vagy gyufaszál felével a szomszéd lépdarabhoz rögzítjük.

Kasok, köpük és országos kaptárak átállítása nagykeretre

BECSI ÖDÖN előadása, Marosvásárhely

Elsősorban beszéljünk a nehezen átvizsgálható és sehogyan sem kezelhető kasokról és köpükről. Ezek az ősi méhészkedési jelleg képviselői. A méhészeket általánosan lenézik s csak kevesen tudják, hogy egyszerű átállítással rövid idő alatt *egyenlő értékűvé tehetjük a kaptárral*. Ha egy jó kasunk van, okkal móddal őszire telelőképes kaptáros családukká válhat és jó hordás esetén mézet is kapunk tőle. Fontos azonban az, hogy kora tavasszal kezdjünk hozzá.

A kast kora tavasszal a neki szánt helyen kaptárba állítjuk. Az alsó peremét — amennyiben a lépépítmények nem érnek le közel az építményig körvonalban levágjuk és a kas, vagy köpü mellett szabadon maradó házagot szalmával, vagy gyaluforgáccsal kitöltjük. Kijáró nyílás kaptár nyílását használják. Ezután a kas felső esüését levágjuk és annak méretéhez alkalmas etetőt helyezünk oda.

Amikor az időjárás megengedi, általában április elseje körül, megkezdjük a számító etetést és 40—45 napig megszakítás nélkül folytatjuk.

EKKOR ELÉRKEZETT AZ AZ IDŐPONT,

amikor műveletünket végrehajtjuk. Ha azt látjuk, hogy a kas népessége nagyságához mérten igen zsúfolt, azzal körülbelül egyenlőtérfgatú fészket készítünk elő egész műlőpes keretekkel. Estefelé a kas körül helyezett szalmát, vagy gyaluforgácsot eltávolítjuk. A kast kiemeljük, berakjuk az előkészítet kereteket, válaszdeszkával elzárjuk az üres részt, és szalmával kitöltjük. A kaptárnak egy megfelelő nagyságú fedődeszkát készítünk, melyen középen nagyobb üreg legyen és a keretekre ráhelyezük a kast. Fontos az, hogy röpülésre alkalmas nyílás csak a kaptár eredeti röpnyílása legyen, a kasnál felül semmiféle kibuvóhely a méheknek ne legyen.

Amennyiben még nem állott volna be a hordásidő, a kast etessük tovább, hogy a kikelő frissítés helyére mézet rakjanak s így az anya a petőzéssel szoruljon le a betett keretekre. Ezáltal lassanként az egész fészket leszorul, a kas mézürré válik, amiből busásan visszakapjuk a serkentésre fordított mézmennyiséget, sőt jó hordás esetén szép eredményt is ad. A fészket természetesen közben bővíthetjük

Amikor meggyőződöttünk arról, hogy az anya már lenn petéz, várunk még legalább három hetet, hogy a kashól minden fiasítás kikeljen, majd levesszük a kast. A benne levő néhány méhet kidoboljuk vagy kiséperjük, kivágjuk a lépeket és ki-pergetjük.

Ha a kast megvételtkor „mészáros kés“ alá vesszük, azzal olyan erősen megbolygatnánk méheinket megszokott életükben, — esetleg még az anya is áldozatul eshetett volna, — hogy boldogok lehetünk, ha ilyen művelet után őszig valahogy telelőképes kis családot tudunk csinálni belőle. Így, okszerűen lefejlesztve, mézet is érthetünk el, amellett, hogy ősszel erős családot teleltünk be.

A MÁSIK LENÉZETT, ELAVULT MÉHÉSZEKEDÉSI MÓDSZER

az országos kaptár. Ez az apró keretméretezése és a kényelmetlen hátsó kezelés miatt szorú ki a használatból, illetve értéktelenedik el, többnyire még azt is elfelejtik, hogy nálunk milyen nagy szerepet játszott a méhészeti tudomány kialakulásában.

Mint hogy elavultsága miatt sokan igyekeznek megszabadulni tőle, az ára aránylag olcsó, amiért ezeket a családokat kezdő méhészek vásárolják meg és amint a kezdők szokták, fias keret, vagy nem fias keret, mit sem számít, kiszabják a kiskeretből, nyolc-tíz darabból összeállítanak egy nagy keretet, bekötözik és úgy gondolják, hogy jó munkát végeztek. Nem gondolnak arra, hogy az oktalan hentesmunkával a fészek egységét megbontották és ezzel sok veszélyes helyzet kialakulására nyújtottak lehetőséget.

Több „méhész”-ről tudok, aki az állandó átszabásban valóságos művészé képezte ki magát, de méhesaládjuk száma közel egy évtizede nem haladta meg a tizet

Gyakorlatilag a következőképpen szoktam az országosokat átállítani.

Idő: március hó, szélmentes nap, 16 fokon felüli hőmérséklet. Tárgy: kétsoros fészű országos kaptár családjának átállítása nagykeretes, főleg felül kezelhető kaptárakra.

Az új kaptárban előzőleg egy jól találó ideiglenes válaszfalat alkalmazunk, melynek segítségével 25×36 cm-es főkötőfogatúvá változtatjuk az új kaptár belvilágát. Ezután az országos kaptár telelőhelyzetben levő hátsó pár alsó és felső keretét jobbra, vagy balra döntve, a fiasítás követelménye szerint dróttal összekötözzük, az útunkban álló régi fület vagy levágjuk (lehetőleg lombfűrészsel), vagy lécdarabbal kiegészítjük és megfelelő hosszúságú felső tartóléchez kötjük. Így sorrendben, ahogy telelőhelyzetben voltak, háromként összekötözzük és az előkészített kaptárba helyezjük. Különös gondot kell fordítanunk arra, hogy a fias keretek, illetve a fiasításos részek mindig összefüggően helyezkedjenek el az újonnan létesített fészekbe, nehogy a rendszertelenül elhelyezett fiasítás a méhek összehúzódása miatt takaratlanul maradjon és meghűljön. Így az egész fészek úgy néz ki, mintha álló helyzetből oldalt fordult volna.

A FÉSZEK ILYEN ÁTÁLLÍTÁSA UTÁN

jól beburkoljuk és április elseje körül megkezdjük a számító etetésüket. Ha van még üres országos keretünk, a fészket szükség szerint borítjuk szorosan összekötözött keretekkel. Mikor már a beállított fészekteret teljesen takarják a méhek és a fiasítás is sok, akkor alkalmas időben, főleg estefelé, a fészket mézürbe emeljük, miután a mézűrt is ideiglenes válaszfalal a fészek szerint átalakítottuk.

A mézürbe emelt fészek helyére drótozott egész műlépet helyezünk és tovább úgy járunk el, mint a felemelt kasnál már előadtuk.

Megjegyzem, hogy a mézürben is a fészekkel azonos méretű egész műlépes kereteket használók, aki ellenben felső alacsony kerettel dolgozik, két kismézűri fiókot tehet összekötve egymásra, hogy a kellő magasság meg legyen.

Fekvő rendszerű kétanyás kaptárnál a helyzet ugyanaz, csak itt a kifejlődés után vízszintesen toljuk el a régi fészket. A kaptár eredeti méretezése szerint a fészek és a műlépes tér között bő átjárót biztosítunk, a fölösleges üregeket jól eltömjük. A második röppnyílást természetesen nem szabad megnyitni, mivel a főhordás megindultával kényserhelyzetbe hozzuk a méheket és az új fészűket feltétlenül elfoglalják. Ilyen módszerrel gyakorlati tapasztalataim szerint úgy a rakodó rendszernél, mint a fekvő rendszernél az országos keretméretű fészek mézűrré válik és kipergetve kiselejtezhető.

A kettős országos kaptár átállításánál a röppnyílások azonosságára figyelmesek legyünk, a hármas ikresnél pedig a középső családot előbb el kell szökettünk, ami

által az ugyan elveszíti a kijáró méheit, de ugyanezt a másik kettőnél megkapjuk. Itt is nagy súlyt kell fektetni a rőpnyílások azonosságára.

Az így átfállított családoktól nemcsak tökéletesen kiépített telelőfészket és szépen kifejlődött családot kapunk, hanem a régi fészek kipergetése által *fűlősleges mézet* is, míg ellenben az átszabott család csak a legritkábban fejlődik fel telelőképessé, erős családdá: többnyire egész nyáron más családtól elvett fedett fiasítással kell segítenünk.

Olcso kaptárok és a kaptárok házi készítése

BLAHUNKA LAJOS előadása

Ama délelőtti előadásból is láthattuk, hogy minden figyelmünket a falu felé kell fordítanunk. Rá kell vennünk a földműveseket, hogy mielőbb térjenek át a kásról a kaptárra. Ehhez azonban olcsó kaptár szükséges olyan, amelyet falusi méhésztestvéreink házilag is előállíthatnak. Hosszas gyakorlati megfigyelés alapján a *szalmakaptárt* ajánlom. Olcsó és egyszerű. Legjobban szeretném, ha a méhészkörök képviselői arról a vidékről ahol szalma, sás van bőven megfogadnák tanácsomat, mert a szalmakaptár olcsó.

Aki szalmakaptárt akar csinálni, mindenekelőtt megállapítja a kaptár méretét. Ha furó-faragó ember, még segítség sem kell hozzá. A piacról, vagy raktárból megvesszük a deszkát, majd elkészítjük az alsó és felső léceket. A rendes szalmakaptárhoz 6 méter 3×3 cm-es léce és 2 méter 2×3 cm-es léce szükséges.

A lécekből keretet ütünk össze és befogjuk a présbe, majd előkészítjük a szalmát vagy sást. Aki sással dolgozik ügyeljen, hogy amikor levágta né szárítsa napon, hanem árnyékba. Ha napon szárítják megég és könnyen törik.

A szalmát felhasználás előtt *megfésűljük*. Mielőtt hozzákezdünk a fésüléshez, egy teknőbe vizet teszünk, majd a szép szálas szalmából jó fogásnyit veszünk és a fésűn megfésűljük, hogy a csomók és a levelek kihulljanak. Mikor bizonyos mennyiséget kifésűltünk, ollóval levágjuk a kalászos részét.

Ha ezzel is elkészültünk, vízbe áztatjuk, majd onnan kivéve, lecsurgatjuk a feles vizet.

Az így előkészített szalmából jó fogásnyit veszünk, kiegyengetjük és berakjuk a présbe. Ezután jön a másik fogás, de ennek a vastagabb részével ott kezdjük el, ahol a vékonyat elhagytuk. Mikor vagy négy fogást beletettünk, egy léccel jól *ledöngöljük*. Amikor felértünk vagy 15—20 cm-re, akkor egy vasruddal elkezdjük préselni. A préselés alkalmával a szalmából kifolyik a víz. Préselés után tovább folytatjuk a szalma berakását, majd ismét préselünk, amíg elérjük a kaptár megkívánt magasságát. Ezután összevarjuk, vagy ha a M. K. ben ismertett módszerrel dolgozunk (kapszokat használunk), a varrás elmarad, mert a préselés közben berakott kapszok összetartják a drótokat.

A keretkészítéshez *keretező rámat* használunk. Az itt bemutatott szerkezet az országos kis és nagykerethez is használjuk, mert szabályozni lehet egészen a nagy 64-es keretig. Tehát nagyon hasznos.

Befejezésül nézzük meg, hogy a szalmakaptár miért a szegény ember kaptára. Azért, mert ha egy méhészmester saját maga készíti el, *kiállja 64 lejéből*. Ha ő nem tudja meggyalulni a deszkát, hanem meg kell gyalultassa, akkor többbe kerül, mintegy 768 lejbe. A 8 méter alsó felső léce 25-ös foszniból vágjuk. Egy szál foszniból 28 métert kapunk. A foszni ára kb. 250—260 lej. Ezért a pénzért nem tudom, ki tudna kaptárt csinálni. *A méhészköri tagok álljanak össze és készítsék közösen, mert egyesülésben az erő.* (nagy taps és éljenzés)

Hozzászólás

Vára*di Bélu* (Kolozsvár) kiegészítő be-mutatója: A szalmakaptár készítése után lássuk, hogy készül a *deszka kaptár*. Nagyon fontos tudnunk, hogy amikor kap-tárt akarunk készíteni válasszuk ki magunk-nak egy bizonyos keretméretet. Mindenki a maga kedve szerint. Ez alkalommal az Er-délyi nagy rakodó kaptár készítését muta-tom be. De ugyanígy megy más kaptár ké-szítése is.

Amikor összeszegeztük a kereteket ki szabjuk a kaptár két oldalát. Pontosan olyan hosszúra vágjuk, mint a keret felső léce. Így nem történhetik meg, hogy kisebbre, vagy nagyobbra sikerüljön. Mindig a keret felső léceéhez igazodunk. Az erdélyi nagykaptár felső léce 46 cm. A kiszabott két deszkát 46 cm. hosszúra és 33.5 cm. szélesre mérjük. Ugyanakkor kiszabjuk a kaptár elejét és hátát. (Hideg-építményről van szó) 43.5 cm. hosszúra és 33.5 cm. szélesre. Mindezt mikor meg-esináltuk és derékszögbe vágtuk akkor két oldalt félmélységben kihornyaljuk, majd szegekkel leerősítjük.

MIÉRT NEM CSINÁLJUK FARKASFOGAKKAL?

A farkasfog kitűnő butornál, de nem válik be a kaptárnál. Rájöttünk arra, hogy, a téli és a nyári hőváltások hatására a kaptár megreped. Egy ilyen széles deszká-nak 0.8—1 cm. apadása és dagadása lehet, és ha a farkasfogak miatt nem volt elég terület a dagadásra megrepedt. Hogy ezt elkerüljük összehajtogatjuk és 1 cm. vas-tagra mérjük. A vastagsága az oldalnak rendszerint 21 mm. Mikor megcsináltuk en-nek a homnyolását (patolását) a négy sar-kon, akkor kivágjuk a négy nyílást, úgy az elsőnek, mint a hátsónak egyformán. Mikor mindezzel elkészültünk, akkor következik a felső rész hornyolása. Ezt 2.5 cm. széles és 1 cm. mélyre csináljuk. Ha nem teszünk vassíneket, akkor csak 2 mm-re csináljuk a két végén és felül is.

Amikor összeállítottuk az első részt, ves-zszük a második részt. A két oldalát meg-erősítjük azért, hogy a deszka ne görbül-jön el, ezután jön a fenék deszka. Mielőtt

a fenékdeshkát rátennénk, reá teszünk két kis lécet.

A fenékdeshkát több darabból csináljuk, bekövetkezik az, hogy 12 mm-ert is összeszárad és lyukas lesz a kaptárunk feneke. Viszont ha több darabból áll, ak-kor az apadás feloszlik annyi részre, ahány darab deszkánk van. Tehát a főcélunk tulajdonképpen az, hogy ne használjunk nagyon széles deszkát. A fenékdeshkán nem enyvezhetünk semmit csak szegezünk. Az enyv ugyanis szárad és a ragasztás idővel szétválk.

Befejezésül rátesszük a párkányt, ami 7.5 cm. széles és 5 cm.-rel hosszabb, mint a kaptár váza. Ha hátul nem tudjuk elkészí-teni ezt a derékszöget, akkor csináljuk for-dítva. Az egyik részét szintbe hagyjuk, a másikat ráhelyezzük. Majd a sarokdíszek következnek. Egyben vágjuk ki, mert ha kettőből csinálnók, szétválna. A sarokdísz-nek kis csapja marad a vájatban. A belső és külső fal közé legalább 10—15 réteg papírost teszünk. A külső burkolat, ami erre jön, gőzölt bükkfából készül és több részből szabjuk, egymásba hornyolva (fal-colva).

Ez volna az a házi kaptár készítés, ame-lyet a leggyorsabban lehet elkészíteni ilyen módon. Az alapja az, hogy a két oldala olyan hosszú legyen, mint a keretünk felső része. A mézürnek az első és hátsó része kicsi ajtókkal van ellátva. A mézür 8 drb. hízlalt keretből áll. Ha olyan jó a méh-legelő, hogy egy mézür nem elég, teszünk a tetejére egy másodikat is. Tehát két mézürrel dolgozunk.

Így egyszerű bemutatásra talán nehézkes-nek tűnne fel, de amint látták a szemük előtt állítottam össze a kaptárt. Aki gya-korlatban óhajtja megtanulni szeretettel várjuk az EME kaptárkészítő tanfolyamára. Két hét alatt minden csinját-binját meg-tanulhatja. A tanfolyamokat folytatólag rendezzük és azon bárki bármikor részt-vehet. (Nagy taps és éljenzés).

Megteremtettük a méhészek szerve-zeti egységét, most rajtad a sor: nö-veljed termelésedet!

TEXE IMRE (Kolozsvár) előadása

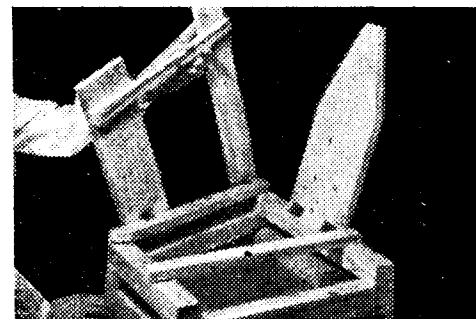
Gyakorlatban akarom bemutatni, hogyan lehet legjobban dolgozni a tálcás műlépérréssel.

Először nézzük meg, hogyan kell nyersanyagunkat, a viaszt műlépöntésre előkészítenünk. Minden viaszöntés előtt másodszer is tisztítanunk kell, mert mindig marad vissza virágor és egyéb tisztátalanság, amitől a színe sötét marad. Még a fedelezésből nyert viaszt is tisztítsuk.

A viaszt zománcos edénybe tesszük és alája esővizet teszünk. A meszes víz nem jó. Lassú tűznél felolvasztjuk és amint felfőtt, a tetejére szállt habot és idegen anyagokat leszedjük. Ezután meleg pokrócba burkolva, lassan lehűtjük. A megkeményedett viaszról másnap könnyen leszedhetjük egy késsel az aljáról gyűlt idegen anyagokat.

Igy csurgatjuk ki a felesleges viaszt a Balázs-féle billentő szerkezettel.

Balázs István billentő szerkezete kinyitva.

A TELJES TISZTÍTÁS UTÁN

a viaszt fertőtlenítjük. Ide már víz nélkül tesszük és olajos fürdőben 140 C^0 -ra hevítjük. Nem barnul meg ilyen hőfok mellett sem, mert előzőleg minden idegen anyagtól mentesítettük. Nagyon magas hőfokra kell felhevíteni. A hevítést lassú tűznél végezzük, ügyelve, hogy ne legyen víz benne. A fertőtlenítés 140 C^0 -on fél óráig tart. Rendesen eltelik 10—15 perc, amíg újból lehűl és ugyanesak $\frac{1}{4}$ órával megnyújtja a fertőtlenítés idejét úgy, hogy a viasz 30 percig 120 C^0 -on felül volt és ez alatt az idő alatt elpusztul benne minden baktérium. Ha nincs hőmérőnk, akkor is tudjuk, hogy mikor érte el a szükséges hőfokot. *120 C⁰-on felül már nem látunk a tetején habot.* Abban a pereben nyugodtan levehetjük. A fertőtlenítésnél kb. 2% a veszteség.

Az öntéshez lassú tűznél vizet töltve alája ismét felolvasztjuk a megkeményedett viaszt. Az öntést megelőzően egyenes lapra helyezük a műlépérrésünket és alája egy vastag üveg, vagy eternitlapot teszünk, ami a hőingadozásra nem reagál, de a lecsöpögött viaszt se hagyjuk kárba menni. Nedves kendőt terítünk a prés alá, amiről a hulladékot könnyen összeszedhetjük. Majd elkészítjük a választóvizet. Ez rendesen nyers krumpliból áll, amit megreszelünk, vízbe teszünk és egy tejszűrőn átszűrünk. Ebbe a választóvízbe még teszünk egy kevés kálszappant és kevés mézet is csepegtetünk bele. Előkészítünk néhány szálfogpiszkálót, hogy a beragadt viaszt a sejtekből ezzel kipiszkáljuk és hozzáfogunk az öntéshez.

HOGYAN TÖRTÉNIK AZ ÖNTÉS?

A felmelegedett viaszt 85—90 C° között tartjuk. Az öntéshez egy olyan kanalat használunk, aminek az ürtartalma annyi, hogy egy lendülettel egyszerre be tudjuk önteni a tálcra egész felületét. Először beleöntjük a választóvizet, melyet aztán jól kiesorgatunk belőle. *Ha nem csorgatjuk jól ki a választóvizet, akkor hibás öntvényünk lesz.* Utána beleöntünk egy kanál felmelegített viaszt, azonnal lepréseljük és pár pillanat múlva kész is a műlép.

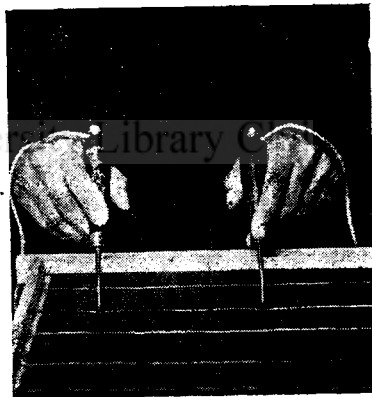
Mi történik akkor, *ha nem elég az a viaszmenyiség, amit a tálcára öntöttünk?* Nem kapjuk meg azt a formát, amilyennek lennie kellene. *Másik hibás öntés, ha a viaszt nem egyszerre öntjük be a présbe.* A harmadik hiba az volna, ha a viasz nem elég meleg és nagyon lassan dolgozunk vele, mert ilyenkor egyenlőtlen, vastag műlépet kapunk. Ha viszont egyszerre öntjük bele a megfelelő hőfokú elegendő mennyiséget, akkor jó műlépet nyerünk. (Az előadást többször tapssal szakította meg a kongresszus, mert mindazt, amit elmondott, azonnal bemutatta. Egymásután kerültek ki a présből a hibás, majd a szebbnél-szebb műlép!apok.)

Hogyan ismerhetem fel a hamisított viaszt? Ha nyers állapotban nem is ismerjük fel a hamisított viaszt, az öntésnél egészen biztosan rájövünk. Ha jó a viasz, akkor a présről magától egytestben leválik. A hamisítottnak semmi tartása nincs s ha véletlenül nem volt elég jól megkenve a választóvízzel a présünk, oda is ragad. Elformátlanodik, nyulik. Tehát a hamisított viaszt a viselkedéséről legkönnyebb felismerni.

Balázs István által szerkesztett billentő a betonműléppréshez (első kép)

Balázs Géza bemutatta a kerethálózás villanyos beolvasztását (második kép)

BETONPRÉS-BEMUTATÓ.

Balázs István (Kolozsvár) bemutatja a betonműlépprését. Ugyanazt a választóvizet használta. A betonprés szelvény levő vasléceit azonban *kis szalonnával bekenté.* Egyébként éppen úgy járt el vele, mint a másik présrel. (A bemutatót nagy tetszéssel fogadta a kongresszus.)

A MŰLÉP DRÓTOZÁSA

Balázs Géza (Kolozsvár) villamos transzformátort mutatott be, amivel a műlép drótoit pillanatok alatt beolvasztotta be. A transzformátort kis asztalka lapja alá szerelte és a villanykapcsolót egy lábitóhoz. Az asztallapon a műlép-ragasztó deszkára reáhelyezte a műlépet, erre rátette a bedrótozott keretet és a lábitóval megindította az áramot. A beolvasztás után ugyancsak a lábitóval szakította meg az áramot. Eljárásának nagy előnye, hogy a beolvasztáshoz mindkét keze szabadon maradt. (A kongresszus nagy érdeklődéssel figyelte a bemutatót.)

Hová helyezzük el a kaptárakat

Kezdjük egy történettel.

A vándorméhész csoport megérkezik a havasi vándortanyára. A csoport egyik tagja már azelőtt terepszemlén volt. A többiek csak akkor léptek először arra a területre. Természetesen, akik a területet kiválasztották, már ott létükor kiszemelték, hogy saját kaptáraikat hová állítják. Figyelembe vették az égtájat, elkerülték az ingoványos, mocsaras helyeket és gondosan ügyeltek arra is, hogy ne legyen azon a helyen sok hangyaboly.

A gyors kapkodásban, a kaptárak minél előbbi felállításának lázában senki más nem ért rá ilyen aprólékos szempontokat figyelembe venni. Csak néhány nap múlva hangzanak el elégedetlenségek a csoportvezető iránt: kiválasztotta magának a legjobb helyet, a többieknek küzdeniök kell a hangyák, vagy az ingovány ellen.

BORURA DERÜ

Érdekes, hogy az elégedetlenek rövid idő múlva elhallgatnak: a hordás megkezdése után két-három héttel azt tapasztalják, hogy azok a családjaik a legerősebbek, azoknak a legnagyobb az előmenetelük, amelyeknél a legtöbb bajuk volt a hangyákkal. A minden tekintetben „jó helyet“ kiválasztott csoportvezető is meglepődve nézi, hogy a rosszabb helyre jutott társak családjai mennyivel jobban fejlődnek, építenek és hordanak. Részére megfejtethetlen talánynak látszik, pedig egyszerű a magyarázata: a méhész saját maga és családja ellen vét, mikor a legszebb, síma, hangyaboly mentes helyet választja ki.

Azt ajánlom méhésztelvéreimnek, hogy a vándortanyák megválasztásánál azokat a helyeket részesítsék előnyben, ahol a hangyabolyok egész láncolatai látszanak. A havasokon különben sok hangya szokott lenni, itt igen jól megfigyelhető az, hogy ezek mindig bizonyos egyenes, vagy zezgúgos vonal irányában helyezkednek el. Kaptárjainkat úgy helyezzük el, hogy ezen a vonalon,

egyenesen a hangyabolyok fölött legyenek.

A leggyengébb családjainkat a legnagyobb hangyaboly fölé tegyük. Így hatnyolc hét múlva a leggyengébből a legerősebb lesz. Természetesen így a hangyák ellen erős küzdelmet kell folytat-

MÉZECET KÉSZÍTÉSE

Az Állami Terv megvalósítását takarékossgal is elősegíthetjük, így a mézpergetés után megmosott edények mézes levét se öntsük el, mert jól felhasználhatjuk különféle hasznos célokra. Leginkább a rajok serkentésére szánjuk, de készíthetünk a mézes vízből mézecetet is.

A folyadékot egy bőszájú edénybe tesszük, hogy minél nagyobb felületen érintkezzék a levegővel. Megmérjük a folyadék sűrűségét olyanformán, hogy egy megmosott tyuktojást eresztünk bele. Ha a tojás a folyadék felszínén abból egy öt lejnél nagyobb felületen kiemelkedik, akkor a mézecet készítésre alkalmas sűrűségű. Amennyiben nem emelkedik ki eléggé a tojás, annál erősebb lesz az ecet.

A mézes folyadékot izesítenünk kell. Legjobb erre a célra a ribizli. Ezt az izesítési eljárást a Gyergyóban tartott tanfolyami körutamon egy csomafalvi öreg méhésztől tanultam.

Nyolc liternyi mézecetnek való folyadékhoz hozzáteszünk két liter érett ribizlit összetörve magvastól. Ez az ecet erősségét és kitünő jó ízét nagyban fokozza. Kössük be az edényt ritka vászondarabbal, hogy távoltartsuk a muslicákat és tartsuk meleg helyiségben (legalább 20 fok legyen). Tegyük pl. a konyhában a szekrény tetejére.

Három hónap alatt megérik és igen jöminőségű, kellemes ízű, főképpen pedig egészséges ecetet nyerünk. Mikor már kellően megérett és kristályossá tisztult, üvegekbe huzzuk és ledugaszolva évekig eltartható így.

ZILAHY SÁNDOR

nunk, azonban ez föltétlenül eredményesebb, mint az általánosan elterjedt „jó hely“.

A bolyokat kiássuk és a patakba szórjuk, a megmaradó töredéket pedig néhány napon belül folytatott forróvízzel való kiöntéssel kiüríthatjuk. Ezzel összevéve kaptárunként mintegy két-három órai többletmunkánk lesz, azonban ezért busás kárpótlást nyújtanak a méhek.

Ez érthetővé válik, ha meggondoljuk, hogy a méh rokon rovar a hangyával, életmódjuk, anyakiválasztásuk azonos, illetve közel áll egymáshoz. Általános élettani (biológiai) szempontból egészen természetes, hogy a hangyák azért helyezkednek ilyen egyenes vagy zeg-zúgos vonalban el, mert ott találják meg legjobban az *életfeltételeiket*. Ha pedig a hangyák ott érzik jól magukat, természetesen, hogy a hangyák nagy családjából kiszakadt méhek is ott találják fel jobban a helyüket.

MI AZ OKA?

Egy drezdai méhészes huszonöt egyszorba rakott családja közül az egyik nagyobb hangyaboly fölé került. A hangyabolyt kiirtotta, azonban néhány hét múlva új hangyaraj ütött ugyanazon a helyen tanyát. Általában évenként háromszor négyszer előről kellett kezdenie a hangyaírtást. Hogy ezt megtehesse, a kaptárt a többitől mintegy 40 cm-el feljebb emelte.

Helyhez kötött méhészes volt. Ez a család nyolc évig maradt egyazon helyen, de a többi családhoz viszonyítva minden évben több, mint kétszerese volt a mézhozama, rajzás ellenben csak a nyolcadik évben fordult elő. Hatalmas nagy családdá nőtt, a fészket és mézterét a többi családok kétszeresére emelte.

Anyát szaporított tőle és a többi családját is ettől a kiváló családtól származó anyával látta el, azonban azok hozama semmit sem javult.

Végre egy varázsvesszős kutató ismerőse fejtette meg a talányt, mire annak utasítása szerint helyezte el az egész kaptársort. Ettől kezdve a többi

MÉHÉSZTESTVÉREK! FIGYELEM!

Felkérjük méhésztestvéreinket, hogy akik más városba (községbe) költöznek vagy, akik bármilyen más okból kifolyólag lakást változtatnak — ne sajnáljanak egy levelezőlapot és közöljék velünk új címüket. Szeretett lapunkat a Méhészeti Közönyt csak így tudjuk új címükre irányítani. Lakásváltozás esetén a posta visszahozza a régi címükre küldött M. K.-t és mi új cím hiányában nem tudjuk azt hova irányítani.

A Méhészeti Közöny Kiadóhivatala.

családjainak hozama is tetemesen emelkedett, de ennek hozamát még sem érte utól. Az áthelyezés úgy történt, hogy ez a kiváló család a helyén maradt, a többi család pedig körülbelül félderékszög elfordulással került egyenes vonalba ezzel, a kut irányába. A vesszős kutató ugyanis itt egy erős vízér-keresztződést talált, amelyiknek egyik szárnyára állította a több családot. Később a kiváló jó családot kicserélte egy másik családdal, amire annak hozama visszaesett a többivel egyenlő színvonalra, viszont a helyébe tett család hozama vált kiválóvá. *Tehát nem a család természetén mulat a nagy hozam, hanem az a hely varázsa volt.* Háromféle termelési eredményt állapított meg: átlagosan a telek valamely pontján (vízérmentes helyen) 1-nek vette fel az eredményt, akkor a vesszős kutató által kijelölt vonalba egy és fél, ezen az egy ponton pedig két és fél volt a termelése a családnak.

A SUGÁRZÁS A NYITJA

Az előbbiekből már kiviláglik, hogy a hangyák elhelyezkedése, valamint a méhek nagyobb hozama a föld alatt húzódó vízzel áll összefüggésben, annak a vonalát követik. Bizonyára már mindenki hallott földalatti vízerekről, — melyek a jobb kutjainkat táplálják —, valamint arról is, hogy a vízereknek bizonyos kisugárzásuk van. A földsugárzásokról, éppen mint a kozmikus sugárzásról, sokat vitatkoztak a tudósok:

hogy egyáltalában ez a sugárzás létezik-e, vagy nem?

A kínaiak már több ezer évvel ezelőtt ismerték a varázsvesszőt és azzal ásványi kincseket, vízereket, stb. kuttattak fel eredményesen. Használták azt már a szumirok és egyiptomiak is és valószínű Mózés vesszője, amivel a sziklából vizet fakasztott, szintén valamilyen „varázsvessző“-féle volt. Azóta is a középkoron keresztül az újkorig, napjainkig voltak a varázsvesszőnek apostolai és tagadói egyaránt szép számmal. A tagadók nem tudják elképzelni, hogy egy ilyen közönséges acél-drótban, vagy egy zölden vágott fűzfa, nyírfagalyban olyan „varázslatos“ erők, olyan érzékenység volna, hogy a földalatti ereket és anyagokat megmutassa. Azonban ugyanilyen joggal kétségbevonhatnám azt a „varázslatos“ erőt, hogy az óra mutatója miért mutatja meg nekünk az órát. Ugyanis a varázsvesszőnek is csak az a szerepe, mint ami az óramutatónak. A vele kutató és a sugárzásokra érzékeny emberi szerv önkénytelen összerándulását felnagyítva mutatja abban a pillanatban, amikor a sugárzás hatásos ingersávjába lép. Tehát semmi „varázslat“ nincs benne.

EGY LÉPÉSEL ELŐBBRE

A mult század neves tudósainak nagy része nem is ezért tagadták és nevezték véletlennek a varázsvesszős kutatók ténylegesen magas, 80—90 százalékos eredményeit, hogy a vessző szerepét nem tudták volna megmagyarázni, hanem azért, mert az egész földsugárzás létezését tagadták. Azt felfogni és megmérni semmiféle műszerrel nem tudták. De amint a fénysugarakat fel tudták fogni, meg tudták annak hullámhosszát mérni, ugyanúgy Maxvell híres fizikus előbbre vitte a tudományt egy lépéssel. A régi klasszikus fizikai tételekkel teljesen ellenkező új tételt állított fel. Szerinte a fény is és az egyéb, úgynevezett rádióhullámok létezését is, valamint a röntgen, gamma és a kozmikus, illetve földsugarak létezését. Mintegy tizenhat évig elmeháborodottnak gondol-

ták és megmosolyogták Faradayt és Maxvellt, amíg Herz Henrik tényleg fel nem fedezte és meg nem mérte a rádió hullámot. Az ezeknél milliószorosa kisebb hullámhosszú földsugarakat, azonban csak akkor tudjuk majd megmérni, mikor az atomok részecskéit, az ionokat is fel tudjuk bontani. V. Nemkov szovjet tudós „A hatodik érzék“ című könyvében (az Orosz Könyv kiadása) mindezeket részletesen ismerteti. *A tudomány mai állása tehát nem tagadja a földsugárzás létezését.*

AZ EMBERRE KÁROS

Érdekes a földsugárzás élettani hatása az emberre: a vízér által kibocsátott sugárzás igen káros, hosszabban a hatósugarában való tartózkodás (ha ágyunk ott áll), idegösszeomlást, görcsöket, reumát, esetleg rákot okozhat. Ugyancsak a legtöbb állatra káros hatású. Azonban vannak állatok, melyek kimondottan kedvelik a vízér által besugárzott helyet, így pl. a macska lehetőleg vízér kereszteződés fölött tartózkodik. Az emlősök közül még a hód, a vakond és a borz kedveli a besugárzott helyek közelségét. Ugyancsak az összes hüllők, mint béka, gyík stb., valamint a hangyák és méhek kedvelik a vizes ingersávok helyét.

A méhészek között kevés a gyakorlott „varázsvesszős“ kutató, sőt azt az újabb technikai eredmények ismerete hiányában sokan babonának és szemfényvesztésnek tartják, de a vízerek helyét, irányát varázsvessző nélkül is felismerhetjük.

JEGYEZZÜK MEG JÓL

A havason, ahol sok hangya van, egészen a nagyítóval is alig látható fajtától a méhnagyságúakig, elég ha a hangyabolyok után igazodunk, de támpontot nyújthatnak a növények is. A vízerek fölött gyakori a „golyvás“, „rákos“, rendellenesen nőtt fa. Sokszor szemmel messze követhető vonalban látunk különösen tölgyfaerdőkben, vilámsújtotta fát. Az apróbb növényekből

a bodzabokor, a gyűszűvirágig, a maszlagos nadragulya, a borsosmenta, a csalán stb. jelzi a vizeret, míg az őszi kikerics a vízér mellett párhuzamosan kétoldalt szokott elhelyezkedni.

Mínt hogy a kisugárzási ingersáv az emberre káros, a méhekre ellenben igen hasznos, vándortanyánkon a méhészlakás, a kunyhó részére keressük ki a hangyaboly mentes helyeket, a kaptáraink elhelyezésére pedig a hangyabolyokkal minél jobban teleshórt helyeket.

A méhek legeszményibb elhelyezése, ha hatásos ingersáv, vagy ingersáv keresztvezetések fölé kerül a kaptár, délkelet felé néz és úgy délelőtti 11 órától nagy lombos fa árnyékot nyújt. Ennyire eszményi helyet csak helyben maradó méhészetben hosszú évek munkájával, faneveléssel teremthetünk, de ha vándorlásnál jól körülnézünk, a természetben is megkapjuk.

A méhek szorgalma

Olyan méhészetben, ahol az anyaneveléssel nem foglalkoznak, a méhek szorgalma rendkívüli, amit nem szükséges fokozni. Ha a munka kifejtésében akadályozva lennének, csak a hátráltató körülményeket kell megszüntetnünk. Ilyen körülmények, ha a virágport és a mézet nem tudják elhelyezni és ha az anya a telt sejtek miatt nem tud pelezni. Ez a körülmény a méhekben felkelti a zsúfoltság érzetét, rajzásra készennek. Ennélfogva ha eredményre törekszünk, elsősorban a munkát hátráltató körülményeket kell megszüntetnünk, mert csak így gondolhatunk arra, hogy méheink többet hordjanak.

Első feltétel, hogy az anya hibátlan legyen. Megfelelő kaptárba kell telepítenünk. Biztosítanunk kell a tavaszi meleget, de a nyári túlmelegedéstől meg kell védenünk őket. A méhek tevékenységét úgy irányítjuk, hogy a gyűjtés idejére érének el a legnagyobb erejüket.

A gyenge családokat egyesítsük, a túl erőseket megosztjuk vagy elegendő területet nyújtunk a munkára. Az építkezés és a fiasítás kiterjedéséhez módot nyújtunk a méheknek.

A KISÉRLET MINDENKIT MEGGYŐZ

A felvetett gondolat bizonyára sok méhészt előtt újszerű, de egy kísérlet mindnyájunkat meggyőzhet. Anjándom, hogy a leggyengébb családjunkt állítsák fel az idén a közölték szerint, biztos vagyok benne, hogy a jövőesztendőben valamennyi családjunkt a leírás szerint igyekeznek majd elhelyezni.

Az elmúlt idényben egyik gyenge családod véletlenül három hangyaboly fölé került, rövidesen az lett a legerősebb és hozamban is jó szerepelt. Sajnos, nem én mértem meg pontosabban az eredményt, de remélem, hogy méhésztestvéreim még pontosabban kísérleteznek majd.

(A marosvásárhelyi méhészkörben felolvasott előadás.)
Marosvásárhely. *Beyer Ferenc*

A család megosztási ösztönét úgy támogatjuk, hogy a gyűjtés döntő időszakát megelőzően már kielégíthetjük, hogy annak idejében ne csökkentse a méhek szorgalmát. Ha természetes úton nem volnának hajlandók rajt ereszteni, akkor műrajok elvételével rajoztatjuk meg.

Az élelemhiány okozta lehangoltságot megszüntetjük etetéssel. Az élelem túlkori felhalmozódását év elején serkentő pergetéssel akadályozzuk meg, hogy ne korlátozza a fiasítás kiterjedését.

Az eredményre káros herék elszaporodását lehetőleg korlátozzuk. A felesleges mézet időről-időre szedjük el.

A fenti pontokat vegyük figyelembe, hogy a méhek velük született ösztönük szorgalmát ne akadályozzuk meg.

A méhészek panasza méheik szorgalmáról csak az utórajzásokkal elgyöngült családoknál indokolt. Ennek oka az, hogy a kaptárban eltermékenyítetlen anya működik és így az élelemgyűjtésre és fiasítás táplálására nem kényszeríti a méheket.

Alzner Oszkár

Ne csüggedjünk

Ne csüggedjünk — üzenem a kezdőknek. Igyekezzenek a más kárán tanulni, mert én a magamén tanultam és nehéz tandíjat fizettem. Negyven éves vagyok és 22 év óta méhészkedem, de eleinte sehogy sem ment. A családok száma hamar felszaporodott 20-ra, a várt mézhozam azonban elmaradt. Ha bajba jutottam, fűt-fát tanácsoltak, de a helyes útat senki sem mutatta meg, amíg nem lettem előfizetője és tagja az EME-nek.

Mint kezdő 1927 őszén 3 kast vásároltam s az eladó tudta kivel áll szemben. Szerinte a másodrajok voltak a legjobbak, a fiatal anyjuk miatt, de elhallgatta, hogy csak félig voltak kiépítve. Kevés volt a téli méhük és mézük sem volt majd semmi. Az árát jó borsosan állapította meg: családonként 300 lejben. A tél folyamán készítettem 4 darab országos kaptárt a következő évi szaporulat számára. Tavasszal szomorúan állapítottam meg, hogy szeretett bogárcáim mozdulatlanul hevernek a kasok deszkáin. Mind elfogyasztották az eledelüket és éhen pusztultak. Kárbavesztett a 900 lejem.

Nem csüggedtem! Újra kezdtem. Rajzaskor egy másik méhésztől 2 rajt vettem, de kikötöttem, hogy a kas háromnegyed részéig legyen tele méhvel. Ezeknek még borsosabb volt az ára: a két raj 1000 lejbe került. Mindkettőt kaptárba telepítettem és ősszel már 4 kis keret mézet elvehettem. Természetesen nekik is hagytam elegendő mézet a kitelelésre.

Tavasszal nem volt méhpusztulásom, így megérte az értük kifizetett nagyobb összeget. A gyorsan szaporodó rajoknak mind országos kaptárt csináltattam, ami rajzó kaptár, tehát húsrá (tömértelen bogárra) dolgozik. De sok olyan családom volt, amelyik se rajt, se mézet nem adott. Az okát hamar felfedeztem: az anya gyenge teljesítőképességű volt. Később két rajt egyesítettem, ezzel az eljárással annyit javult a helyzet,

hogy ősre kiépítették a lakásukat. De itt is, amelyik családnál az anya gyenge volt, az fejlődésben messze elmaradt a többtől.

Évek során a rajok szaporodtak, az anyák kieregése következtében sok család meganyátlanodott s így rengeteg méhem pusztult el.

Abban az időben anyaneveléssel még nem foglalkoztam, bár lett volna elegendő anyám, csak nem tudtam sohasem oda tenni, ahová kellett volna.

Igy dolgoztam 1940-ig, míg magam is beláttam, hogy tanulnom kell, olyan méhésztől, akik értik a mestersegüket. Ekkor lettem tagja a Méhész Egyletnek. Minden hónapban megkaptam a Méhészeti Közlönyt, szakkönyveket olvastam, a családjaimat kétféle osztottam, egy részét méztermelésre, a másik felét szaporításra rendeztem be. A rajokat külön kezeltem és elkezdtem a korszerű anyanevelést. Külön tenyésztő kereten hidas lépszalagon a legkiválóbb családoktól vettem a tenyészanyagot. A gyenge anyákat kicseréltem és csodák csodája, méhészetem fellendült.

Csak egy hiba maradt meg: kicsinek bizonyult a régi országos kaptár. Jó hordás idején állandóan háborgatnom kellett családjaimat, mert nem volt elegendő hely a begyűlő méznek s ha a mézet nem szedtem el, hamarosan fellépett a rajzási ösztön. Ez nem volt egyáltalán gazdaságos.

Csináltam 10 darab „Mogor“-féle rakodó kaptárt. Akkor megfelelő, mert ürtartalma 103 liter volt. Később ezeket is kicseréltem, mert jó hordású években nehéz volt a mézkamrát emelgetnem. Átterttem a fekvő rendszerű kaptárakra. A Mátyás-féle „Hungária“ köpenyesből hatot és egy Ignácz-féle iker kaptárt ütöttem össze 42 NB kerettel. Mindkettő jól bevált. Az új kaptárak kezelése sokkal könnyebb volt. Később különféle újításokkal tökéletesebbé tettem. Így a családjaim számát 53-ra emeltem, eb-

ből 30 országos, 18 nagyméretű és 5 kasos kaptárban volt.

A háború után csupán egy családdal maradtam. De ez alkalommal sem csüggedtem, mert tudtam, hogy aki dolgozik, az előre halad. Megvigasztalt még az a tudat is, hogy a kaptárain megmaradtak. Apróbb javításokkal hamarosan használható állapotba hoztam és amikor e sorokat írom, 12 erős családom várja

az említett nagy keretű kaptárokban a hordás megindulását.

Méhésztestvéreim! Akinek annyi baja volt a méhekkel és ennyi kellemetlenség érte, vegyen példát az elmondottakból. Ne csüggedjen el. Kezdje előlről! Kapcsolódjon be Népköztársaságunk építőmunkájába, aki nem tagja az EME-nek, az legyen azzá és a **Méhészeti Közlöny** olvasása által gyarapítsa tudását. Aki dolgozik, az előre halad! *Bálint Antóné*

Mindent a maga idejében

Mócsy István az EME kolozsvári Méhész Körének tb. elnöke előadást tartott a szokásos, másodszori összejövetelünkön. Az alábbiakban közöljük az értékes előadásának rövid összefoglalóját.

Méhésztestvéreim, kedves hallgatóim! Mai esténken az éhező méhesaládok megsegítéséről, a méhek téli ellátásáról és általában a cukoretetés helyes, vagy helytelen alkalmazásáról kívánok beszélni.

Amint minden téren épp úgy a méhgazdaság terén is, ma már nagyfokú haladás észlelhető. Az egyéves tervet szívvel-lélekkel vállaljuk, többet és jobbat kell termelnünk, régi hibáinkon alapvetően javítanunk kell. Az eddigi, szinte szórakozás számba menő méhészkedés, komoly hivatássá lett.

A töbtermelés gyakorlati megvalósítása terén igen fontos, hogy minden alapvető kérdéssel a méhészletben tisztában legyünk. Ilyen kérdés a méhek téli ellátásának kérdése is. Pótolni, ha a szükség úgy kívánja a hozam hiányát, mindaddig amíg a kirepülés, azaz az új nektár elő nem áll. Átmenteni méhesaládjainkat a jövő esztendőre. Az élelem pótlására ma még mindig a répa, vagy a nádcukor jöhet komoly számításba.

MI AZ INVERZIÓ?

Inverciónak nevezzük röviden azt az átalakulási folyamatot, ami a cukrot, mint az ipar termékét átfőmálja a mé-

heknek, tápanyagául, táplálkozásukra alkalmassá teszi. E folyamat a szőrpfelszívása alkalmával kezdődik, amikor az a méhek ormányában, mézgyomrában és végül a sejtekben elkeveredik a méhek szájában lévő nyállal. Ez a keveredés hozza létre az inverziót, helyesebben formálja át a cukrot invert cukorrá, azaz a mézhez hasonlóan és alkalmassá teszi a méhek táplálkozására. Az invertált répacukor, akárcsak a méz, gyümölcs és szőlő cukorból áll. Nagy különbség anyagban nincs, csak ízben, színben és zamatban mutat eltérést és hiányzik a vitamin is.

AZ INVERZIÓ FELTÉTELEI

Az invertáláshoz a méhnyálon kívül meleg is szükséges. Enélkül, vagy csak részben, vagy csak tökéletlenül megy végbe e folyamat. Minthogy a méhek a legkedvezőbb meleget a 35 C⁰-t, csak addig tartják a kaptárban fönn, amíg fiasítás van, kézzelfekvő tehát, hogy a cukorral való etetést is addig kell a családokkal végeztetni, amíg az anya a petrakást, fiasítást nem szünteti be.

Az idejében feleltetett cukor, a méhek nyála és a kaptár melegsége folytán gyorsan és tökéletesen alakul át invert cukorrá, azaz mézhez hasonlóvá, melyet a méhek ha kellően megérik azonnal befejezik.

Megteremtettük a méhészek szervezeti egységét, most rajtad a sor: nőveljed termelésedet!

Másképpen áll a dolog, ha inséges családjainkat későn etetjük fel cukorral. Olyan későn, amikor már fiasítás már nincsen. Ekkor 10—20 C^o-al is alacsonyabb a kaptár hőmérséklete. Kisebb hőfokon a cukoroldat csak részben alakul át, invert cukorra. De hidegben a viasztermelést is beszüntetik a méhek így a későn feletetett cukoroldat fedetlenül marad. Az invert cukorra át nem alakult cukoroldat a sejtekben nagyobb-részt ki kristályosodik, mert a szörp víztartalma elpárolog a nyitott sejtekből. A telelő méhek nem juthatnak a kristályos élelem oldásához szükséges vízhez s így bár ettünk mégis élelemhiány és szomjúság gyötri őket s elpusztulnak. Ha pedig ugyanakkor forralás és kavarás útján mesterségesen invertált cukoroldatot adunk későn méheinknek, a fedetlenül maradt sejtekben az invert cukor bomlásnak, erjedésnek indul s mint ilyen teelésre nem alkalmas. A méhek az erjedés mérve szerint hasmenést, vagy székrekedést kapnak. Megpuffadnak és elhullanak. Ugyanez történik a hígított mézzel későn feletetett családokkal is, mert a méz anyaga is invert cukor.

A későn és rosszul alkalmazott etetésnek már igen sok család esett áldozatul. Kisebb baj, ha valamelyik családnak későn is, de a téli élelméhez csak kiegészítésül etetünk cukrot. A méhek ugyanis előbb a beadott cukrot fogyasztják el. A fedett készletet csak később, a cukor elfogyasztása után kezdi meg.

A NAGYOBB BAJ

Más az eset — nagyobb a baj —, ha a család téli készlete hiányzik és teljesen cukor etetésre szorul. Ebben az esetben az etetést, ha eredményesen akarunk dolgozni, föltétlenül addig kell elvégezni, amíg a családnál pete, báb, fiasítás van, s amíg a család a cukrot invertálja le is fedezi.

E helyen még megemlíthetem, hogy vannak azért módok inséges családok etetésére a téli nyugalomuk alatt is, és pedig: mesterségesen invertált cukorral

Méheink egész télen át csak táplálkoznak de nem ürítkeznek, így alig várják az első melegebb napos időt, 8—10 C^o meleget, hogy kirepülhessenek és kitesztulhassanak. Ezt tisztuló kirepülésnek nevezzük.

Minél többször repülhetnek ki egy tél folyamán, annál biztosabban telelnek. Ha a tél igen korán áll be, mint a tavaly és a tél folyamán nem tudnak kirepülni, könnyen hasmenésbe esnek.

A tisztuló kirepülés alkalmával a szükítő nyílásokat szedjük le a kaptárok kijáró nyílásáról, hogy a méhek minél könnyebben tudjanak ki és bemenni. Azonkívül szórjunk szalmát vagy kukoricaszárát a méhek elé, hogy a földön pihenő méhek — miután megszabadultak a terhüktől — a hideg földön ne dermedjenek meg, felrepülhessenek és hazatalálhassanak.

Figyeljük meg, hogy repül-e minden család? Ha valamelyik család nem repül, tegyük teljesen szabadná a kijáró nyílását, de a kopogtatás vagy langyos mézes víz befecskendezése esetleg korai erőszakos etetés langyos mézzel, káros cselekedet. Ha nem zúg a család, akkor rendben van. BACZONI ERNŐ

melyhez 2% borkő savat keverünk. Továbbá az invertálatlan cukorral, amely esetben külön vizitatot kell alkalmaznunk. Mindkét eset elég körülményes, csöppet sem szolgálják a méhek olyannyira szükséges téli zavartalan pihenését. Ide tartozik még a cukorlepénnyel való etetési mód, amely már kevésbé körülményes és veszélytelen s amiről lapunkban már megemlékeztünk.

Ez utóbbi módja a cukorral való etetésnek sem értékben, sem gazdaságosságban nem közelítik meg az idejében alkalmazott föletetési módot. Amellett, mint említettem, igen körülményesek. Azért emeltem ki és szóltam az inverzióról és az inséges méhek idejében való cukorrellátásáról, ami föltétlenül jó eredményt nyújt. Méz hiányában, a mézzel tefelt családokkal egyenlő kitelelést biztosít.

MÓCSY ISTVÁN

Hol és hogyan kezdű az induló mēhész?

A vélemények nagyon eltérők, arra nézve, hogy mit ajánljunk a kezdő mēhésznek, milyen mēh lakással kezdjen mēhészkedni.

Régen azt tanácsolták, hogy kizárólag kassal kezdjen és csak hosszú évek mulva térjen át a kaptáros rendszerre. Most más világban élünk, minden percünket Népköztársaságunk mēhészetiének fejlesztésére kell szentelnünk.

Balgaságnak tartom, hogy a kassos mēhészkedéssel több évet pazaroljon el a kezdő, mikor ott van a modern keretes kaptár, sok előnyével. Ezt kell a kezdőnek megtanulnia, mert így hamarább éri el célját.

A régi tanításnak azért volt létjogosultsága, mert az ősi kaptár a mēhek lehető legrosszabb mēh lakása volt. Kezélése is sokkal nehezebben ment, a felülkezelősöknél a keret kicsinysége miatt sok-sok furfangos módot találtak ki, hogy valamennyire enyhítsék a kis kaptár és kis keret hibáit. A kiskeret azonban minden elgondolható hátránya mellett is történelmi szerepet töltött be: egy láncszem volt a kasról a lécre, a lécről a keretre való áttérésnek. Az tehát a mēhészeti tudomány előrehaladását elősegítette. Hiszen éppen a gyarlósága adta a lökést arra, hogy mind nagyobb keretet szerkesztettek, jobbnál jobb típusúak keletkeztek és neki köszönhető, hogy ma már odáig jutottunk, hogy bőséges választék áll a mēhész rendelkezésére. Kérdem: van-e valami a kassos mēhészkedésben, ami döntő befolyással volna a kaptáros mēhészkedésre? Szerény véleményem szerint nincs!

Csupán annyi, hogy kezdőnek ismernie kell a mēhészkedés tudományát. Többet kell tehát tanulnia, mintha kassal kezdené. A tudást viszont könnyen elsajátíthatja az ingyenes mēhészeti tanfolyamokon, vagy jó mēhészeti könyvet olvas és beiratkozik az EME-be. Így hozzájut a Mēhészeti Közlönyhöz, amelyik rendszeresen közli, hogy mi a havonkénti teendő a mēhészetiében.

Ennyi elméleti tudással felszerelve

minden dolgozni szerető egyén bátran nekifoghat a mēhészkedésnek, vehet méhet, kaptárt stb.

A kezdő mēhész lehetőleg pár családdal (kaptárral) fogjon hozzá. Ezekkel megtanulja a kezelést és csak akkor szaporítsa állományát, ha érzi magában, hogy szereti a mēheket, megfelelő helylyel rendelkezik és ideje is akad a mēhészkedéshez, végül pedig: a szervezete is alkalmas rá.

Most tavasszal azt tanácsolom, hogy vegyenek jó kassos családokat és gyűmölcsvirágzás idején szabják át kaptárba, vagy pedig ne engedjék rajozni, hanem fejlessze le a kasból olyan keretekre, amilyennel már elhatározta, hogy a jövőben mēhészkedik.

Ha nincs kaptára, megfelel egy akkora láda is, amibe beleférnek a keretek. A hézagokat betapasztja agyaggal és a következő évben már kaptárba teszi.

Bárhogy is kezdű a mēhészkedést, jól jegyezze meg, hogy csak erős családokkal dolgozzék, mert ilyentől várhatunk eredményt. Sok és gyenge család csak bosszúság és hiába való fáradság. A jó eredményhez olyan nagy keret szükséges, amelyiken megszakítás nélkül petézhet az anya és elegendő hely marad téli élelemnek is úgy, hogy lépváltoztatás nélkül teleljen a család.

Ehhez pedig felsőkezelésű kaptár, felső kijáróval, jól petező anya, erős nagy család, képzett mēhész, jó legelő, jó időjárás kell.

Fánta Károly

Lapunk terjedelme és pontos megjelenése

TŐLED IS FÜGG

GYŰJTSÉL ÚJ TAGOKAT
EGYESÜLETÜNKNEK!

Ismét a nagyobbsejtű lépről

Olvasgattam szeretett lapunkat és nyugtalanság fog el, amikor a nagysejtekről olvasok. Rájöttem néhány fontos dologra és ahelyett, hogy azonnal megírnám szeretett lapunknak, mindaddig hallgattam.

Még 1948 áprilisában vettem egy műlépprészt. Mikor itthon jól megnéztem, látom, hogy nagyobbak a sejtminták azoknál, amelyeket eddig láttam a műlépen. 'Nem baj — gondoltam, — mert legalább kiprobálok a lapunk 1948 januári számában közöltek alapján.

Mint kezdő méhésznek, nagy nehézségekkel kellett megküzdenem. Nehezen ment a nagy Boczonádi cementpréssel a műlépkészítés. A préssel kapott használati utasítás nálam nem vált be, mert az a mézes keverék krumplival meg szappannal betömte a prés alsó felén lévő sejtek formáit úgy, hogy a műlépen csak az egyik felén látszottak a sejt-lapok.

CEMENT PRÉSEMET csak tiszta esővízzel kenem, amelybe mézet keverek. (Egynyolcad liter víz, 1 evőkanál méz.) Így szépen elváltik a lép a présről, nem tölti meg a prést krumpliszettel és a méhek is szívesebben dolgoznak a mézes műléppel, mint a szappanos és krumplissal. A cementpréssel kicsit hosszadalmasabb a préselés, de nagyon szép, jó és vékony lépet lehet vele készíteni.

Az elmúlt tavasszal 4 családom volt kasban és 1 családom kaptárban. Az egyik kasban kevés volt az élelem és nem volt lépitve, hiányzott belőle még 4 ujjnyi lép. A gyümölcsvirágzás előtt 3 héttel lehetett, amikor igen könnyűnek találtam a kast. Gondolom, odadom nekik azt a fél kiló mézet és fél kiló cukrot, ami a háznál volt, nehogy éhen vesszenek. Az 1 kiló édességet feloldottam 1 liter vízben és lassanként egy délután mind felhoradták a langyos enivalót. Örömkben meg is szúrtak. Ettől a kastól kaptam az első rajt, mert az etetés után nekiláttak a munkának.

A nagysejtű műlépeket előre bera-gasztottam az új Boczonádi keretekbe.

A kereteket egészen elláttam műléppel, csak alul hagytam egy ujjnyi helyet a nyílásnak. A kasból, amibe befogtam, betettem a kaptárba a rajt. Lehetett több egy kilónál. Elfogott az izgalom, hogy vajjon hogy fogadják a nagy sejteteket? Kihúzzák-e? Bepetézi-e az anya? Síma fedésű lesz-e a fiasítás?

JÓ 14 NAPIG nem bolygattam őket, de már nem bírtam tovább, hogy ne nézzem meg (az anya 1 éves volt). Mэг-néztem és majd táncra perdültem örömben, mert mind síman voltak befedve a sejtek, amelyekben az álca elérte a befedési korát. Hanem később észrevettem 1—2 púpost is. Megvizsgáltam jól a lépet és azt tapasztaltam, hogy a herék azért kerültek közibük, mert meg volt nyúlva a sejtlap. Ez a nyulás akkor történt, amikor a lépetet beragasztottam a keretbe a drót közé.

Mivel más lépem nem volt, ezt a nagysejtű műlépet használtam a többi rajoknál is. Ahol a lép nem nyúlt meg, valami oknál fogva, ott mind munkás pete került a sejtbe. Ezt a nyulást is csak az öreg anyák vették észre, amelyek nem ezen a nyáron jöttek a világra.

A második és harmad rajok fiatal anyái egy herepetét sem raktak egész nyáron, hanem minden sejtet telepetézt munkáspetével még ha egy kicsit meg is volt nyúlva a sejt. Sajnos a rossz esztendő miatt nem tudtam megfigyelni, hogy vajjon többet hordanak-e, mint a többi kissejtű családok?

EZEKBŐL A NAGYSEJTŰEKBŐL kikerült méhek tényleg szemmel láthatóan nagyobbak lettek a többinél.

Azért méhésztiestvéreimnek is, akik eddig írtak a nagysejtűről, igazat adok, mert nálam is a bővítésre beadott nagysejtű léppel ugyanaz történt, mint náluk.

Egyik családomnak bővítésre beadtam egy keretet nagysejtű műléppel. A családnak nem volt célja heresejtet építeni. A beadott lépet heresejtnek fogadták, mivel nagyobb volt az ő megszo-kott sejtjeiknél. Nekifogtak azért és ki-

húzták a lépet, de egyik sejtjét összebb, a másikat széjjelebb húzták. Így aztán össze-vissza került belé fiasítás. Amit szűkítettek, abba munkáspete került, amelyik kitágult, abba here vagy, amelyik nagyon kitágult, abba semmi sem került.

Szerintem érdemes foglalkozni ugyan- is a nagysejttel, de csak úgy, ha a ke- reteket teljesen betöltjük műléppel, Ahol szabadon építkeznek, ott természet- esen építik tovább a lépet. Továbbá bő- víteni csak olyan családot lehet nagy- sejtű műléppel, amelyik mint raj már nagysejtű műlépre volt befogva.

Kérem méhésztestvéreimet, akik kí- sérleteznek a nagysejtű műléppel, hogy az esetleges pillanatnyi kísérleti siker- telenség ne csüggyesse el őket. Próbál- ják meg újból és ne mondják ki rá a

halálos ítéletet, mint ahogy azt sokan tették, akikkel eddig beszéltem és még nem is próbálták ki.

Mint tanító, most Szamosardóban (Szilágy megyében) teljesítem hivatáso- mat. Mivel ide helyeztek, méheimet be- szállítottam Zilahra a szüleimhez, mert nagyon költséges lett volna az ideszál- lítás. Aki meg akar győződni arról, amit fentebb írtam, megnézheti méhei- met édesapámnál Zilahon (Bartha P. Lajos, Tudor Vladimirescu-utca 24, a deszkaraktárral szemben).

Ha valakinek volna kérdeznivalója, szívesen válaszolok, ha küldenek válasz- bélyeget, vagy levelezőlapot. Szamosardó.

BARTHA GYULA
ig.-tanító.

Méhcsaládjainkat hideg és kedvezőtlen időben a szabadban is átvizsgálhatjuk

Márciusi havas eső esett és emellett még átható, éles szél fúj. Egy tavalyi műrajom gyanusan zúgott. Feljegyzé- seimből tudtam, hogy a családnál ke- vés a méz. Nyilvánvalóra vált, hogy azonnali beavatkozásra van szükség, mert a kedvező idő bevárása a család elpusztulásával egyértelmű lett volna.

A kezembe került folyóiratok és könyvek hasonló esetben a családok meleg szobába való bevitelét, átvizsgál-ását és felségítését ajánlják. Valami- kor én is így tettem, de az ember ha- lad és mindig a gyakorlatilag előnyö- sebb megoldást keresi. A szoba befű- tése, a nehéz kaptárak be- és kihor- dása, a méhek kitódulása, összesze- dése, mind-mind felesleges időpazarlást jelent, márpedig nekünk, elfoglalt em- bereknek a pénzt jelentő idővel takaré- koskodnunk kell. Nyilvánvaló, hogy legegyszerűbb a családokat kint meg- vizsgálni, de ebben az esetben biztosí- tanunk kell a család számára a meg- felelő hőmérsékletet. Megfelelő számú téglát tüzhelyen megmelegítettem. Kap- táramat egy celofánal ellátott sátorlap-

pal teljesen leborítottam. A felmelegí- tett téglák a ponyva alatti szélmentes levegőt pár perc alatt teljesen átfűtöt- ték. Így a családot már nyugodtan megbonthattam és a kaptár fedődesz- káira és válaszfala (diaphragmája) mellé további meleg téglákat helyeztem, hol a családnak bő fiasítása van, de egy cseppméze sincs. Megfelelően felmele- gített mézes lép beadásával a kaptár mézhiányát azonnal pótoltam. Ha nincs mézeskeretünk, úgy ezt hígított méz beadásával is pótolhatjuk, ez esetben azonban különösen a hideg éjszakákra ajánlom a kaptár kellő hőjét meleg téglá alkalmazásával biztosítani, ne- hogy a kihűlt hígított mézen a méhek megdermedjenek.

A fenti művelet megkímél bennünket attól, hogy a kaptárainkat cipelnünk kelljen. Több órát igénylő munkát vé- gezhetünk el ezzel az eljárással percek alatt.

Kipróbáltam s így méhésztestvéreim- nek bátran ajánlom.

DR. BRUCK OTTÓ

Keretdrótozás lépragasztás

Jó, ha erről a tárgyról néhány hasznos útmutatást olvashatunk. Figyelemmel kell lennünk ugyanis arra, hogy a méhészek túlnyomó része falun él, kétkézi munkát végző földműves, paraszti ember, akiknek a keze nehézfogású, a sarkantyús kereket éppen nehéz fogása miatt nem tudja kellő módon kezelni. Ami pedig a villanyárammal való felmelegítést illeti, még egy pár évi fejlődés szükséges, hogy minden faluba bevezethessük az áramot.

Első legyen a keretdrótozás. Itt irányadóul a 40×30 cm-es belvilágú keretet veszem, melyet kétféleképpen drótozok. Vízszintes irányban húzok az oldallécekre 3 szál drótot, tetszés szerinti vékonyat, vagy vastagabbat, legjobb az 1/2 mm-es (5 tizedes). A szükséges három lyukat 8—8 cm-re fürom egymástól, hogy a beosztás arányos legyen. A műlépet most a drótszálak között húzom át olyképpen, hogy a középső szál maradjon az egyik, a felső és az alsó szál maradjon a másik oldalon. A műlép felső szélét négy pár lépszalagocskával rögzítem és talpraállítom, hogy saját súlyánál fogva húzódjék ki, egyenesedjék meg. Ekkor minden szál mentén leragasztom a drótot négy-négy

darab lencseszem nagyságúra gyurt viaszdarabocskával, ugyanakkor a drótszálakat is benyomkodom az ujjam végével a műlépbe. Vigyázni kell azonban, hogy a nyomás által ne törjük át a műlépet, mert a repedéseket még tovább rágják a méhek, építés után pedig a lépek vagy kiszakadnak, vagy begömbülnek, a méhész pedig bosszankodhatik sok fölöslegesen végzett munkáján. A nehéz kézi munkát végező méhészek ugyanezen ok miatt nem képesek használni a sarkantyús kereket, de, mint mondom, éppen oly célravezető a viaszgöböcsek használata is, sőt talán jobb.

Ha még tökéletesebben akarunk dolgozni, az oldalléceken áthúzott 3 szál vízszintes dróton kívül húzunk a felső és az alsó lécekben is négy szálát rézsutos irányban. Ha ez megvan, úgy a két drótozás közé rejtjük a műlépet úgy, hogy az egyik oldalán maradjanak a vízszintes irányba feszített drótok, a másik oldalán pedig a függőleges rézsut irányban húzottak. A műlép rögzítésére ismét csak viaszgöböcseket használunk. Ha így járunk el minden tekintetben, célt érünk. Ezt eddigi tapasztalataim alapján bizvást állíthatom.

—y—r.

Időszerű helyzetismertetés

Az ideai munkánk eredménye nagymértékben a jó teleléstől függ. Köztudomású, hogy a múlt évi áprilisi fagy után jó darabig megszűnt minden gyűjtés és a méhcsaládok a legfőbb hordási időben csak tengődtek, de úgy is csak a méhész által nyújtott sok segítséggel. A nagy hordást bedermesztette a hideg esős időjárás és a telelő mézkoszorút csakis nyár utóján, augusztus és szeptember hó elején alkothatták meg a méheink. Ezt is olyan szokatlan időben gyűjtötték össze, midőn a nagy természetben a nappali melegek után hűvös éjszakák voltak és erős hőmérsékleti változatokért sok mézharmat képződött. Így méheink telelésre alkalmatlan mézzel mentek telelőbe. Ehhez járult még az, hogy november közepétől napjainkig a hideg nem enyhült, állandóan tartott.

Tömegesen futnak be a jelentések és a saját méhészetünkben is tapasztaljuk, hogy üritkezési kényszer néha olyan nagy, hogy méheinknél fellép a tavaszi hasmenés. Főbb külső jele, hogy kirepülésre alkalmatlan időben több méh elhagyja a telelő fészket. Kaptárból kijövet a röpdeszkat összerondítva le hull a hóra és ott elpusztul. Ha betekintünk a kaptárba, az oldalt megmaradt méz mellett a család által takart részt is mind összerondítva látjuk. A megmaradt nyitott méz a sejtékből szinte kifolyik és lecspeg.

Igy méhészeink soha nem tapasztalt aggodalommal várták az első tisztuló kirepülést, ami az idő pár napig tartó felmelegedésekor megtörtént és drága bogaraink segítettek magukon.

Szabó Kálmán

Méhészeti tanácsok

ELŐSZÖR a méhek jó egészségben való megtartására szeretnék egy pár tanács-csal szolgálni méhésztestvéreimnek.

Amikor eljön a tavaszi nagy átvizsgálásnak ideje és tartósan helyre fordult az időjárás, az egyes kaptárakban elhelyezett családokat „tisztába tesszük“. Erre a célra 2—3 üres kaptárt tisztára súrolunk és napon megszáritjuk, majd átvizsgáláskor a méhcsaládot a helyéről hátrébb állítjuk, helyébe egy tisztított üres kaptárt állítunk az eredeti helyére. Ezután a lépeket ugyanolyan sorrendben a tiszta kaptárba helyezzük. A megüresedett kaptárt lúggal kiszúroljuk és ha jól megszáradt, tovább foltyatjuk az átrakást, míg az összes családok tiszta kaptárba nem kerülnek.

Ezt a munkát két-három hét alatt elvégezzük, attól függően, hogy mennyi családdal rendelkezünk.

A kaptárok átserélése olyan hatással van a méhekre, mint amikor az ember tiszta fehérneműt vesz. Az a méhész, aki ezt az átserélést egyszer megpróbálja, hű marad hozzá. Ha minden évben nem is, de legalább két évenként biztosan tisztába teszi őket.

Ezzel az eljárással családjaink egészségesek maradnak. A tiszta kaptárban jobban érzik magukat, mint amelyekben már 15—20 éve élnek egyfolytában anélkül, hogy fertőtlenítették volna a lakásokat. Méhésztestvéreim ne is csodálkozzunk, hogy a régóta használt kaptárakban a különböző méhbetegség — különösen a nosema — napirenden van. Sőt az ilyen kaptárak könnyen magukban hordhatják a különféle betegségek csiráit is.

MÁSODSZOR az új kaptárak karban tartására szeretnék tanácsot adni.

Célszerű, ha az új kaptárokat olajfestékekkel festjük be, de csak azokat, amelyeket méhesben tartunk és nem a szabadban.

— Miért? — kérdezik a legtöbben. festék egy szigetelő réteget képez a fa felületén és ez a réteg konzerválja a fát. Ha a kaptárnak olyan teteje van, ami elől-hátul-oldalát előugrik, akkor nincs baj. Ha azonban olyan, mint az egységesített (Standard) kaptár, vagy más ehhez hasonló, melyet minden oldalról ver az eső, akkor rövid életű lesz. Mert, ha beáll egy esős időszak, ami nálunk eltart 15—20 napig is, a kaptár falai az olajfesték hajszálrepedésein keresztül átáznak s ha hirtelen kisüt a nap és a fába lévő

nedvesség nem párolog el elég gyorsan, a festékreteg alatt megrohad. De erősen tűző napsütésben az oldalfalak is görbülni kezdenek. A cinkelés kinyílik a saroknál, amint már 4 cm. vastag deszkánál is láttam.

Az alábbiakban egy pár módszert ajánlok a festés helyett:

I. Használt gépolajat (ha az nincs, padlóolajat) edénybe töltünk és egy kis darabka szurkot is adunk hozzá, amitől sötétebb lesz a színe. A kaptárt pamaccsal, vagy rongydarabbal jól bekenjük és pár napig a napon, vagy meleg szobában száritjuk. Az olaj 2—3 mm.-re behúzódik a fa pórusaiba. Ami a melegítés után nem húzódtott be, letöröljük.

I. Színesre is festhetjük a kaptárokat, olyan vízfestékekkel, amit a fonott kosarak festésére használnak, vagy az asztalosok által használatos butor pácot. Ezt főzni szokták és literenkint bizonyos mennyiségű szalmiákszeszt is tesznek bele.

A fent említett vízfestékekkel, vagy páccal befestjük a kaptárokat és miután jól megszáradtak, tiszta padlóolajjal bedörzsöljük, majd miután megszáradtak, az esetleg be nem húzódtott anyagot letöröljük.

Az ily módon olajozott, vagy pácolt kaptároknak az az előnye, hogy az olajréteg 2—3 mm.-re behúzódik úgy, hogy a külső pórusok nyitva maradnak, ezek aztán felvehetik az esős nedvességet, ami az idő felmelegedésekor elpárolog. A fa ezáltal haszabb életű lesz.

Utójára szeretném még megemlíteni a karbolineumot. Ennek azonban a festéskor szaga van, amit a méhek nem szeretnek, de pár nap múlva a szag elillan és a kaptár jól használható.

BRITT ISTVÁN

SENKI FEJE SEM KÁPTALAN

A harmadik családnál már nem tudod mit láttál az elsónél.

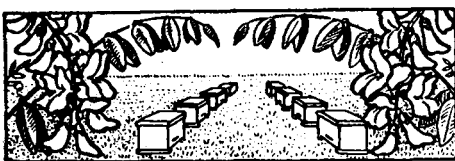
TÖRZSKÖNYVEZZED CSALÁDJAJDAT

Rendeljél az EME-től még ma törzskönyvet. Csak vonásokat kell bele húzni s egy-két számot. Minden családod hű törzskönyvét megkapod.

A 25 lapos, tartós borítékba illesztett törzskönyv ára utmutatóval együtt 100-lei

POSTACÍM:

EME CLUJ, STR. REPUBLICEI NO. 22.

Létesítsünk méhlegelőket

Idejekorán szót emelek a méhlegelők létesítése, illetőleg azok kiterjesztése érdekében. Még bőven van időnk, csak ne sajnáljuk a fáradságot és utánjárást.

Köztudomású, hogy Népköztársaságunk mezőgazdasága az elmúlt évben részint, 1949 január 1-től pedig teljes egészében szakemberek irányítása alá kerül. Ennek következtével az elmúlt évben a községi legelők egy részét feltörték és azt takarmánynövénymagvakkal vetették be. A rendelet célja az volt, hogy a legelők minőségét és a takarmány mennyiségét növeljék.

Nem reánk tartozik annak elbírálása, hogy az egyes községi előljárásságok a rendeletet hogyan hajtották végre, jól vagy rosszul, az előírt magvakat vetették-e el, vagy sem, mi csak azt látjuk, hogy a méhlegelők egy holdnyi területtel sem nagyobbodtak, pedig az alkalom megvolt. Ne hallgassuk el azonban saját mulasztásunkat se. A méhésztársadalom óriási hibát követett el ezen a téren. Hiányzott részünkről a kezdeményezés.

Ez évben ennek nem szabad megtörténnie. Még jó négy hónapunk van! Javarészt rajtunk áll hogy célt érjünk. **Rajta** tehát, járjunk utána!

Elgondolásom szerint a megyeszékhelyenként működő EME méhészkörök vezetőségének kellene érintkezésbe lépnie az ugyanott működő Mezőgazdasági szolgálattal és megtennie javaslatát, hogy az 1949 tavaszán bevetésre kerülő községi legelőknek egy bizonyos százalékát (20—30%) baltacimuel vagy facéliával vessék be. Mindkét növény elsőrendű takarmányt ad, a földet pihenteti, javítja, viszont a lóherénél és lucernánál jóval igénytelenebb, a leggyengébb földben is jól megterem.

A magbeszerzés minden bizonnyal nehézségekbe ütközik majd. Elegendő 1948 tavaszára gondolnunk, amikor a nagyváradi volt mezőgazdasági kamara nem volt képes 20 kiló facélia magot szerezni számunkra. Viszont idő még bőven van s ha a belföldi rendelkezésre álló forrásokból nem lehetne fedezni a szükségletet, a tavaszig behozatallal is megoldható a kérdés.

Az egyes községekben érdekelt méhészek idevonatkozó javaslatukat terjesszék be azonnal az illetékes megyei méhészkörhöz, hogy azok is idejekorán tehessék meg előterjesztésüket a Mezőgazdasági Szolgálathoz.

Természetes figyelemmel kell lenni az egyes községek adottságaira is, mert ahol a bevetésre kerülő legelő a községen lévő méhesektől 3 km-nél távolabbra esik, ott céltalan a kísérletezés.

Legcélravezetőbb lenne szerintem a kolozsvári és a bukaresti egyesületek közös eljárása a Földművelésügyi Minisztériumnál. Hiszen a méhészetnek országunkban legalább olyan nagy a fontossága, mint a mezőgazdálkodás bármely ágazatában. Biztos vagyok abban is, hogy ha a gazdátársadalom megismerkednék a fentemlített takarmányokkal, hamarosan maguktól is megkezdénék a termesztésüket.

A méhlegelők szaporítása még egy módon lehetséges, mely mindenképpen csak hasznára válnék az országnak. Kötelen a földtulajdonosokat, hogy minden kukoricavetés szegélynövénye gyanánt vessenek egy sor napraforgót. Ugyanis vannak egyes községek, ahol napraforgót egyáltalán nem, vagy csak igen kicsiny százalékban termesztnek, viszont máshol tekintélyes kiterjedésűek a napraforgó-táblák. Hogy mit jelent a méhészetek szempontjából a napra-

forgó, azt éppen ez év nyarán láthattuk. A szerencsétlenül indult tavasz után jött volna a jó nyár, de ahol napraforgót nem vetettek, ott lehetett bármilyen jó, mégis cukor kellett a beteleléshez. Ahol viszont volt napraforgó, ott

még kevés fölösleg is akadt. Természetesen ez a szegélynövény gyanánt vetett napraforgó nemcsak a méhészet javát szolgálná, hanem elsősorban az olajmagvak mennyiségét is növelné.

—y—r.

Válasz Csákány Zsigmond méhésztestvéremnek

A Méhészeti Közlöny decemberi számában olvastam „Alapozzuk méhésztünket a mezőgazdaságra“ című cikkét. Igen jó és tanulságos írás, de valami mégis hiányzik belőle. A cikk inkább azoknak a méhészeknek szól akiknek szántóföldjük van, de mit csináljon az olyaneknek egy tenyérnyi földje sincs és mégis szeretne méhészkedni? Mert hiába kérnök a szomszédától, hogy földjét mézelő növényekkel vesse be, nem teszi mert elsősorban saját érdekeit tartja szemelőtt. Mit csináljon ilyenkor a földnélküli szegény méhész? Hiszen vannak közöttünk olyanok is akik csak a méhésztől élnek.

MI TÖRTÉNT A TAVALY?

A tavasz nagy örömet hirdetett az összes méhészeknek, de sajnos ez az öröm nem tartott sokáig, mert amikor a gyümölcsfák legjobb virágzásukban voltak, jött a fagy! Itt megállott minden méhésztudomány. Mindenki ide-oda szaladgált tanácsért, de senki sem tudott semmi jót mondani. Etetni kellene de mivel? Cukor nincsen — mondta az egyik. Vándorolni a Havasra — adta ki a jelszót a másik.

Elmentünk május végén a Görgényi havasokra. Egy 6 km-es hosszú völgyben 22 méhész 300 családdal telepedett le. Meg is volt az öröm, mert kezdetben elég kellemes idő volt. Már-már az szomorúság oszladozni kezdett.

DERÜRE-BORÜRA

Ez a kis örömünk azonban nem tartott sokáig, harmadnap beköszöntött az eső és a hideg, melynek nyolc hétig nem akart vége szakadni. Ez alatt az idő

alatt mindössze 11 melegebb napunk volt, de a hűvös északi szél állandóan fújt és emiatt nem lehetett a kaptárokban benézni. Végül az első enyhe időben mégis megnéztük, hogy mit csinálnak méheink. A kíváncsiskodóknak azonban csak szomorúság rítt le az arcukról. A kijáró méhek a felire leaptak, mert amelyik a hidegbe kirepült, csak ritkán tért vissza, kint pusztult valamennyi. A fiasítás megállt.

VIGASZ

Július végén kimelegedett az idő, de már a kaptár-méreg csak alig akart működni. Napi 20—30 gr. gyarapodást mutatott. Ennek ellenére kitartottunk augusztus 22-ig abban a reményben, hogy a méhek hátha mégis behoznak valamit. A nagy eredmény azonban nem jelentkezett, ezért összezsugorítottunk és a költséges és fáradságos vándorlás után hazamentünk. Vigasztalásunkra a telelő méz nagy részét begyűjtötték méheink.

Tehát ha Csákány testvérünk a földnélküli méhésztestvérekről ír, első sorban a vándorlást ajánlja.

Szászrégen.

BOHANEK JÓZSEF

A RÉGEN ÉS VIDÉKE MÉHÉSZKÖR tagjai óhajára minden csütörtökön este 6 órai kezdettel a Magyar Népi Szövetség olvasóköriében összejövetelt tart. Tekintettel a tavaszi munkák fontosságára, a mindennapi teendőket beszéljük meg. Szabó Kálmán elnök rövid előadásban ismerteti az időszerű tennivalókat és utána több hozzászólással oktatóan megvitatjuk a felvetett kérdéseket.

Ávasi beszámoló

A nagy reményekkel várt méhészeti év a tavaly újabb csalódást hozott. Az április 27-i fagy, aztán a száraz meleggel váltakozó hűvös, sőt hideg időjárás várokozásainkat megdöntötte.

Családjaim igen népesen, kevés hullával érték meg a tavaszt. Ez alkalommal telettettem őket először zárt helyen, egyik tágas szobánkban. De az enyhe tél következtében már február elején ki kellett hordanom családjaimat a szabadban levő zárt méhesbe. Az alsó kijárós kaptárak kissé nyirkossak voltak, de penésznek nyoma sem látszott. A márciusi meleg napokat kihasználva, gyorsan átvizsgáltam és a hátul levő feleslegből 100 kg. mézet elszedhettem, s kipergettem. Később a serkentő etetéseknel vissza adogattam méheimnek.

A családok téli fogyasztását 2—3 kg.-ra becsültem. A kora tavaszi mézelés és gyümölcs virágzást a méhek valamennyire kihasználhatták, de az április 27-i fagy minden virágot letarolt. Az ezt követő hordástalan időben mindig este etettem őket. Közben hűvös esősorozások, majd hosszasan tartó szárazság következett, úgy hogy csak a réti virágokból volt valamelyes hordás.

Annál hihetlenebb volt az a nagy rajzási kedv, amelyhez hasonlót a sokkal jobb években sem tapasztaltam. Július 12-én repült ki az első rajom, s utána egyik a másikat követte. Előfordult, hogy egy délután 2-3-4 is kirepült, s ezt megakadályozni képtelen voltam: Nagyobb állományú méhesben az anyabölcsöket kivagdálni lehetetlen, s így rejtély előttem, hogy ilyen nagyfokú rajzási kedvet miként lehetne eredményesen megakadályozni?

Kaszálás után ismét olyan hordástalan idő következett, amikor a rajokat etetni kellett, hogy kellőképpen felerősödjenek a teletőre. Már komoly aggodalmaim támadtak, hogy mi lesz a beteleléssel? A nagymérvű szárazság után azonban augusztusban a napraforgóról megindult a hordás s szeptember elején

már örömmel észleltem, hogy egyes családoknál felesleg is mutatkozik.

Szeptember közepén a röpnyílások leszűkítésével megkezdtem a betelelést, mert a méhek között ez ideig még nem tapasztalt, óriási rablási láz tört ki. A korán beállott tél miatt már november 20-án zárt telető helyiségbe hordtam családjaimat, s azóta az állandó hideg ellenére is egyenletes hőmérsékletet tudok számukra biztosítani. Tavasszal erről is részletesen beszámolok.

SÁRKÖZI FERENC

Pár szó a vándorlásról

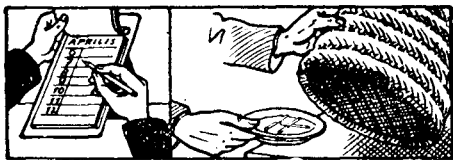
Az alábbiakban a vándorlásról írok egy pár sort, igaz, hogy a tollforgatás nehézkes foglalkozás számomra, mert a kezem a kalapácshoz van szokva. Szeretném a vándorlást a másik oldaláról is bemutatni.

Tudom, hogy a méhekkel való vándorlás szükséges és mind nagyobb teret hódít. Magam is helyeslem, mert a többtermelés szempontjából feltétlenül fontos. Sok méhésznek létérdeke, de országos érdek is, ami amugyis kárbavesző, kihasználjuk. Méhlegelőnk is van bőven, csak fel kell kutatni azokat.

A vándorlások alkalmával azonban a letelepedést sok helyen nem végzik kellő körültekintéssel. Szerintem ugyanis helytelen, hogy a helybeli méhészet közelébe telepedjenek le vándorméhészek. Az 1931—1933-as években például a különböző helyekről idetelepedett méhcsaládoknak tulajdonítom, hogy az akkor 70 családos méhészetem a felére csökkent. Behurcolták a költésrothadást és sok időbe került, rengeteget kellett dolgoznom, míg méhállományomat rendbe tudtam hozni. Ilyen és ehhez hasonló esetek elkerülésére kell körültekintőbbek legyünk a vándortanyák megválasztásánál, mert még az ógörögök idejében is szabályozták a vándorméhészek letelepedési távolságát.

VARRÓ ANDRÁS

ÁPRILISI TENNIVALÓ

Elmult a szigorú tél, a méhészetben is megkezdődött a komoly munka. Nézzük meg ezért a legfontosabb tennivalókat.

A MÉHEK BEZÁRÁSA, újszerű eljárás, de nálunk nagyon hasznos lehet, amikor zord, szeles napok jönnek. A hirtelen jött hidegben rengeteg méh pusztul el, éppen tavasszal, amikor „minden kijáró munkás egy tyukot ér”.

Amikor a méheket bezárjuk, a hátsó ablakránán, vagy a fedődeszkán 10—15 négyzetméternyi rostszövetes szellőző nyílást nyitunk és a családot itatjuk. Az így bezárt család nem hordhat ugyan virágport, de ezt a mulasztását bővegesen pótolja a megmentett méhek száma. A fiasítás sem marad el, mert a belső meleg a fészek nagyobb területére terjed ki és ezen a kiterjedt felületen petézik az anya.

A BEZÁRÁS IDŐPONTJA. Sokszor megtörténik hogy szép derült éjszaka után a reggel is megfelelő. A méhek kirepülnek, de hirtelen erős, metsző hideg szél támad és rengeteg sok bogár kint pusztul. Ezért állandóan figyeljük a hőmérőt és amikor azt látjuk, hogy estefelé a 0-fok alá süllyed, már este bezárjuk a kijárókat. Másnap csak abban az esetben engedjük kirepülni őket, ha a hőmérő 16 fok fölé emelkedett. Ez azért fontos, mert ennél alacsonyabb hőmérsékleten a

méh észrevétlenül megfázik és elveszti mozgékonyágát. Gyakran 12 fok melegeben sem tud repülni, így elpusztul.

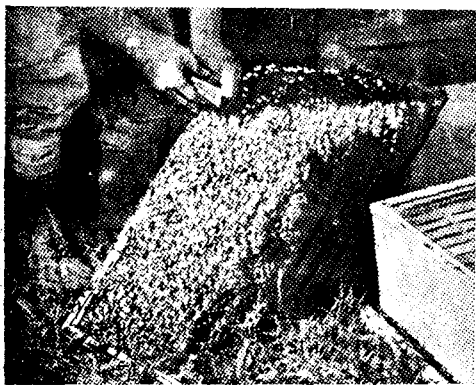
A családok tavaszi bezárását többször kipróbáltam. A legjobb eredménnyel. Egyetlen hátránya, hogy állandóan együtt kell lennünk a méhekkal. Tamaskó Józsefnek, — akitől ezt az eljárást tanultam — örökké hálásak lehetünk.

AZ ELSŐ TAVASZI ÁTVIZSGÁLÁSHOZ enyhe, szélcsendes időt választunk ki. Az átvizsgálás legyen gyors és kizárólag az anyára, a fiasításra és az élelem mennyiségének megállapítására szorítkozzék. Ha penészes lépet, vagy megpenészedett virágport találunk, azonnal vegyük ki. Ilyesmi rendesen vékony, rosszul bélelt, helytelenül takart, vagy túlsok léppel rendelkező fészekben fordul elő, vagy ahol a keretmérethez mérten kicsi a telerő méhcsomó. Ez is legyen útmutató, hogy a családokat teleljük be melegebben. A rosszul telelt családnál az élelem gyakran megromlik, a méz felhígul, a virágpör penészes. Az ilyen élelemtől a méhek is megbetegednek, mert a rossz élelem miatt mérgek keletkeznek a gyomrukban, és üritkezni sem tudnak. Legtöbbször belepusztulnak. Ha egészséges, tiszta mézet adunk nekik, a baj elmúlik.

A CSALÁD NÉPSSÉGÉNEK MEGÁLLAPÍTÁSA. Sokszor megtéveszti a méhészt az a körülmény, hogy 5—6 keretet is elborít a méh. Felülről vizsgálva azt hihetnénk, hogy népes családdal állunk szemben, viszont, ha kivesszük a lépet, azt látjuk, hogy csak a felső léc körül borítják.

Ha ezt tapasztaljuk s általánosságban a gyenge családokat felosztjuk és egy másik családdal egyesítjük. Minden olyan családot, amely legalább 4 léputcát nem takar, egyesítjük. A gyenge családoktól ugyanis alig várhatunk valami hordást, mert fejlődésük nagyon elmaradt. Természetesen nem egyesítjük az értékes anyával rendelkező kis kölyök-cs családokat, mert ezek 2—3 lépről 10-re is felfejeleztik a népességet.

TÖBB LÉP ESETÉN a felesleges lépeket vegyük ki a fészekből. A családot húzzuk összebb, hogy a fészek melegét

A főhordásra ilyen zsúfolt családot kell elérnünk.

emeljük. Magasabb hőmérsékletet ugyanis csak úgy érünk el, ha szorosabba vesszük a lépeket. A sok lép elvonja a fészek melegét, lecsapódásokat okoz és ezzel különféle penészgombáknak melegágyat terem.

A BŐSÉGES ÉLELEM nagyon fontos most tavasszal, mert a fiasítás rohamosan fejlődik. Kevés élelem esetén nagyon lassú a fiasítás fejlődése, különösen ott, ahol csak kis föltnyi élelem van egy-egy kereten. Ezt okvetlenül pótoljuk. Helyesen akkor járunk el, ha a család népessége szerint 5—10 kg.-nyi ételmet adunk, napi 1 kg.-os adagokban.

A FIASÍTÁS szempontjából nagyon jó hatású, ha a tisztuló kiröpülés után híg mézes vagy cukros vízzel megitatjuk családjainkat. Ez fokozottabb tevékenységre késztéri az anyát és még lusta, vagy öreg anyát is petézésre bírják a méhek.

A MELEG étető eleme ilyenkor a családnak. Átvizsgálás alkalmával minden felesleges lépet kivesszünk és annyira szűkítjük le a családot, amennyire a meleg fenntartása érdekében szükséges. Ezenkívül a melegtartó anyagokat is felhasználjuk. A melegtartó anyagoknál vigyázzunk arra, hogy ne legyenek nedvszívók, mert ennek következtében a kaptárunk fa része korhadásnak, penészedésnek indul. A fészek takarásánál vigyázzunk, hogy a burkoló anyaghoz vízpára ne juthasson. Helyesen szűkített fészekben vízpárát maga a fészek melege emésztí fel, vagy az elhasznált levegővel együtt a kijáró nyíláson át távozik a szabadba.

A TŰLMÉRETEZETT ÉS NAGYRA HAGYOTT KIJÁRÓ lehűti a kaptár levegőjét. Ebből önként vetődik fel a kérdés: mekkora legyen a kijáró? Akkora, amilyent a viszonyok megkívánnak. Kora tavasszal inkább szűksítsük, mert ezzel a fészek melegét is elősegítjük, de általában erre a kérdésre nagyon nehéz általános tanácsot adni.

VIZ IGÉNY. A fiasítás arányában a család mindinkább a szabadból szerzi be a szükséges vizet. Ezért a tisztuló kiröpülés után állítsuk fel az itatókat. Hűvös időjárás esetén gondoskodjunk arról, hogy a víz langyos legyen, mert azt gyorsabban szívják fel.

A külső itatás mellett gondoskodni kell a belső itatásról is. Abban az esetben, ha híg ételmet adunk a családnak, 5—6 napig még várhatunk. Természetesen csak addig, míg a fiasítás kezdetén vagyunk, mert később a belső itatókat naponta szorgalmasan tölögetni kell.

A belső itatás különösen hűvös időjárás

Anyanevelésről

Az anyanevelést egyszerűsítettem **Rajzaskor** egy még természetlen anyával **anyai fiatal méhet** ütök be egy országos kerettel felszerelt anyapározatóba, ami egy két keret ellep, de az egyik keret legyen kiépítve és kis méz is legyen benne, mert ez leköti a kis családoscskát. Napok alatt megpárizik az anya. Az ilyen kis raj szépen dolgozik.

Ennél jobb módszerem is van. Több három röpnnyílású **Dadant** kaptárt készítettem és mindegyiket két záródeszkával láttam el, amivel a kaptárt három részre osztom. Beleütök három kisebb rajt és úgy hagyom őket, míg kiépítik a fészket. Akkor kivesszem a két anyát és szükség szerint felhasználom. A két záródeszkát 24 óráig két papírlappal helyettesítem szoktatás céljából. Azután a kereteket egymásmellé taszítom s ha még fér, újabb keretet teszke be. Így az anyapározató kiépített fészke telelőképes családdá válik és két termékeny anyát nyerek, mert szerintem azok a legkiválóbb anyák, melyeket rajzási időben nevelnek.

Palotailva.

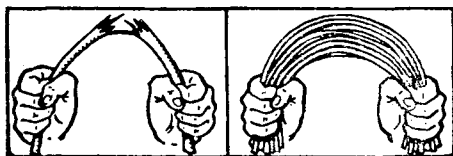
VARRÓ ANDRÁS

esetén fontos, mert ennek hiányában a méh még 6—8 fokos hidegben is kirepül vizért. Ilyenkor a családokat bent tartjuk és a kijárónyílást bezárjuk.

ELŐZÜNK MEG A RABLÁST! Tehát tartózkodjunk a nappali etetéstől. Minden reggel ellenőrizzük a fogyasztást. Ha azt látjuk, hogy keveset, vagy semmit sem fogyasztott a család, akkor biztosan napközben kiröpül s maga is hordja az ételmet. Ez a helyzet pedig igen alkalmas arra, hogy idegen méheket odaszoktasson, könnyen elősegítve a rablást.

Ha pedig állandósult, szép időjárásunk van és a méhek állandóan kijárhatnak, akkor igyekezzünk családjainkat foglalkoztatni. Széltől védett, napos helyre tegyünk ki lapos edényben szőjabab lisztet, vagy olajpogácsát. Így dolgoztatva őket, nem lép fel bennük a rablás ösztöne s nem kell félnünk, hogy esetleg különböző betegségeket hurcolnak be. A szőjabab, vagy olajpogácsás lisztből és 25 százalékos természetes virágporból cukorral (mézzel) készült lepények beadására is most kerül sor.

Molnár Ferenc

EGYESÜLETI ÉLET

Megteremtjük a méhészek szervezeti egységét

A Méhészeti Közlöny márciusi száma részletesen beszámol az erdélyi méhészek kongresszusáról és közölte az Erdélyrészi Méhész Egyesület nagyjelentőségű határozatát, melyben a fejlődés útjával a méhészek közötti szervezeti egység megteremtését jelölte meg, hogy az Állami Terv megvalósítását egységesen tudjuk keresztül vinni.

A szervezeti egység gyakorlati megvalósítása ügyében 1949 március hó 21. és 22-én nagyjelentőségű értekezletet tartottak Bukarestben a RNK Központi Méhész Egyesület helységében. Az értekezleten résztvettek Bende Béla, a Nagy Nemzetgyűlés képviselője, Neciu Demeter, dr. Szövérdi Ferenc és Finta Béla, az EME részéről, Vulpe Gyula a Bánsági Méhész Egyesület részéről, míg a RNK Központi Méhész Egyesület Időközi Bizottságát Fóti Miklós, Buleu Mihály, Petres Valér és Antonescu Szilárd képviselték. A tárgyalások eredményeként részletes körlevelet bocsájtottak ki, amelyben felhívták a RNK Központi Méhész Egyesület vármegyei fiókjait, az EME Méhészköréit és a Bánsági Méhész Egyesület helyi szervezeteit az egység megteremtésére. E három szervezet helyett minden megyében egységes vármegyei Időközi Bizottságot létesítenek. Az Időközi Bizottság megalakulása után azonnal hozzálat a méhészek megszervezéséhez és szükség szerint járási és községi szervezetet alakít. A szervezetek élén ugyancsak 5—7 tagú Időközi Bizottságok működnek mindaddig, míg egy közös kongresszuson a RNK egységes méhészeti szervezetének az alapszabályait megtárgyalják és egységesen elfogadják. A kongresszust előreláthatóan Szovátn tartjuk meg, még az év nyarán, azt megelőzően pedig Népköztársaságunk összes érdeklődő méhészei egy közös tanulmányi kiránduláson vesznek részt a tulceamegyei (a Duna-deltájában elhelyezett) méhészeti vándortanyák megtekintésére.

A RNK Központi Méhész Egyesület Időközi Bizottsága kiegészítette tagjait az EME és a Bánsági Méhész Egyesület által kijelölt személyekkel. Részünkről Bende Béla nemzetgyűlési képviselőt kooptálták, póttagul pedig Finta Bélát Bukarestből és dr. Szövérdi Ferencet Kolozsvárról.

Az egységesítő értekezleten határoztak az egységes méhészeti szervezet neve felől is. Amíg az új szervezet szabályzatot kidolgozzák addig egységesen a „RNK Központi Méhészegyesület . . . . Megyei Fiókja” nevet viseli minden átszervezett egység. Az értekezleten elfogadják a RNK Központi Méhész Egyesület Kolozsmegyei Fiókjának Időközi Bizottságát: Bende Béla nemzetgyűlési képviselő, Neciu Demeter üzemi munkás, Román Viktor tanító, Catinas Vasile CFR munkás, dr. Bruck Ottó tisztviselő, dr. Suceava János nyugdíjas és dr. Szövérdi Ferenc egyetemi h. tanár személyében. A kolozsmegyei fiók ugyanakkor meghívatást kapott a RNK Központi Méhész Egyesület magyar nyelvű szaklapjának a Méhészeti Közlönynek szerkesztésére és kiadására.

A tagdíjak terén mutatkozó visszás helyzet elkerülésére is egységes határozatot hoztak. A folyó évben az alább feltüntetett tagdíjat fizeti minden

Szervezett méhészt és annak elosztása ugyancsak a feltüntetett táblázat szerint történt.

Folyóíratért helyi megyei közp. Összesen
szervezet

I. csoport	10 méhecsaládig	250	25	25	50	350 lej
II. „	50 „	250	30	45	75	400 „
III. „	100 „	250	50	80	120	500 „
IV. „	100 családon felül	250	100	100	250	800 „
V. „	hivatalok, intézmények, cégek	250	150	150	450	1000 „

A vármegyei fiókok 25 lejes egységes díjért tagsági igazolvánnyal látják el a szervezett méhészeket. Mindenkinnek jogában áll akár a románnyelvű „Apicultura“ című szaklapot, akár a magyar nyelvű „Méhészeti Közlöny“ szaklapot járni. A különbség csak annyi, hogy a szaklapért járó 250 lej a vármegyei fiók az előbbi lapért Bukarestbe, az 12.984 számú csekkszámára fizeti be, míg az utóbbiért Kolozsvárra Méhészeti Közlöny Cluj, Str. Republicei 22. címre, küldi. Aki mindkét lapot óhajtja járni az jelentős kedvezményben részesül. Nem kell kétszeres tagdíjat fizetnie, mint eddig, hanem miudössze 250 lejjel fizet többet és a vármegyei fiók osztja szét a folyóiratoknak járó összegeket.

A RNK Központi Méhészt Egyesület Vármegyei Fiókjai május hó 1-ig mindenütt megalakítják az egyéges Időközi Bizottságot, amelyben minden nemzet haladó szellemű méhészei képviselve lesznek és azonnal hozzálátnak a megyei összes méhészeinek újjászervezéséhez. Minden községben méhészetet megbízottat, irányítót szerveznek és így a szervezett méhészek ereje megnövekedik.

Méhésztestvéreink vegyünk részt mindnyájan e nagy jelentőségű munkában. Vállaljunk kötelezettséget, hogy a szervezeti egység jegyében megvalósítsuk az Állami Tervet!

RNK Központi Méhészt Egyesület.

Bukarest, 1949 III. 30.

772—1949. szám.

5/1949. SZÁMÚ KÖRLEVÉL

A Román Népköztársaság Méhészeinek szervezeti egysége érdekében az Erdélyrészi Méhészt Egyesület kolozsvári székhellyel, a Bánsági Méhészt egyesület temesvári székhellyel és a RNK Központi Méhészt Egyesület bukaresti székhellyel az összes szervezeteikkel együtt, mint volt Méhészt Egyesületek végrehajtják az alábbiakat, hogy Népköztársaságunk méhészeit megszervezhessék az 1949 évi Állami Terv teljesítésére. Sok méhészeti egység nem működött megfelelően, amit e mozgalommal kell kiküszöbölnünk és magunkénak tekintve a Román Munkáspárt és a Kormányunk által kijelölt útvonalat, minden igyekezetünkkel hozzájárulunk az összes dolgozók életszínvonalának emeléséhez.

A FELADATOK A KÖVETKEZŐK:

1. A Központi Méhészt Egyesület fiókjai, az EME méhészkörei és a Bánsági Méhészt Egyesület szervezetei helyett minden megyében egységes Időközi Bizottságot kell létrehozniok.

2. A vármegyei Időközi Bizottsások 5—7 tagból állanak. Tagjai becsületes, munkás, szakmai szempontból felemelkedett (jó szakember) méhészek lehet-

nek, akik tevékenyek (dinamikusak) és demokratikus szelleműek, függetlenül attól, hogy milyen nemzetiségűek.

3. Az Időközi Bizottság létrehozását az alábbi szervezetekkel egyetértésben, és azok támogatásával kell megszervezni:

- a) A Földmunkás Szakszervezet,
- b) a vármegyei Mezőgazdasági Igazgatóság, (volt Mezőg. Kamara);
- c) a Román Munkáspárt megyei szervezete;
- d) Ekés Front és
- e) a Magyar Népi Szövetség.

4. A vármegyei Időközi Bizottságok megalakulását a Központi Időközi Bizottság az alakulásról felvett jegyzőkönyv alapján hagyja jóvá, amelyet Központba való elküldés előtt a Földmunkás Szakszervezettel láttamoztatni kell.

5. A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni az Időközi Bizottság minden tagjának a pontos feladatát (adminisztrációs felelős, technikai felelős, szervező felelős, gazdasági felelős, pénzügyi felelős, stb.).

6. A tagdíjakat az egész országra nézve 1949-ben egységesen állapítottuk meg az alábbiakban:

Folyóiratért helyi megyei közp. összesen
szervezet

		250	25	25	50	350 lej
I. csoport	10 méhcsaládig	250	25	25	50	350 lej
II. „	50 „	250	30	45	75	400 „
III. „	100 „	250	50	80	120	500 „
IV. „	100 családon felül	250	100	100	250	800 „
V. „	hivatalok, intézmények, cégek	250	150	150	450	1000 „

7. A továbbiakban tüntessük fel a jegyzőkönyvben az Időközi Bizottság minden tagjának pontos címét, valamint azt is, hogy ezután a hivatalos leveleket kinek a címére kell küldeni.

8. Az Időközi Bizottságok megalakulásának legvégső határa 1949 május 1.

9. A megalakult Időközi Bizottság azonnal hozzájárul a vármegye összes méhészeinek megszervezéséhez és az előbb említett 3 pont alapján járasi, valamint községi szervezeteket létesít, hogy a vármegyei Mezőgazdasági Igazgatóságnak minden segítséget megadhasson, az Állami Terv megvalósítására.

10. Az így megalakult Időközi Bizottságok azonnal hozzájárulnak a tagdíjak begyűjtéséhez és közlik a Központi Méhész Egyesülettel, hogy a beszerzett méhészek melyik folyóiratot óhajtják járattatni. A folyóiratért feltüntetett összeget a megfelelő helyre (tehát vagy Bukarestbe, v. Kolozsvárra) küldik el. Ugyanakkor értesítik a méhészeket, hogy azoknak, akik mindkét nyelven óhajtanak folyóiratot járattatni, évente csak 250.-lejjel kell többet fizetniük.

11. Újabb intézkedésig minden vármegyei szervezet címe: RNK Központi Méhész Egyesület . . . . . vármegyei fiókjának Időközi Bizottsága.

12. A Román Népköztársaság méhészeinek ezen új szervezete az 1949 február 3, 4 és 5-ik napjain Kolozsvárt tartott Méhészeti Kongresszus határozata alapján a méhészek akaratából történik, valamint a bányai méhészek óhajából. Ezek alapján 1949. március 21-22 napjain a Központi Méhész Egyesület buka-

resti irodájában az Erdélyrészi Méhész Egyesület és a Bánsági Méhész Egyesület kiküldöttjei együttesen és egységesen hozták a fenti határozatot és kiadták a jelen körlevelet.

A RNK Központi Méhész Egyesület Időközi Bizottsága.

Bende Béla sk.
Szövérdi Ferenc sk.
Neciu Demeter sk.
Finta Béla sk.
Vulpe Gyula sk.

Antonescu Szilárd sk.
Fóti Miklós sk.
Buleu Mihály sk.
Petrus Valér sk.

Határozat a RNK méhészei szervezeti egységének megteremtéséről

JEGYZÖKÖNYV

Felvétetett 1949 március hó 22-én.

Jelen vannak: Fóti Miklós, Buleu Mihály, Voiculescu Zaharia, Petrus Valér, Antonescu Szilárd a Román Népköztársaság Központi Méhész Egyesülete Időközi Bizottságának tagjai, továbbá Bende Béla képviselő, Neciu Demeter, Szövérdi Ferenc és Finta Béla, az Erdélyrészi Méhész Egyesület megbíztottja.

1. Fentiek megegyeznek abban, hogy az új Méhész Egyesület hivatalos elvezetését és célját a felsőbb hatóságok állapítják meg a Román Munkáspárt Központi Bizottsága 1949 márc. 3-5-i határozatának szellemében.

E kérdés megoldásáig az Erdélyrészi Méhész Egyesület a következő címet használja „RNK Központi Méhészegyesület Kolozs megyei Fiókja“ és az EMC magyar nyelven megjelenő lapja továbbra is „Méhészeti Közlöny“ néven jelenik meg, mint a RNK Központi Méhészegyesület szaklapja. A lapot Kolozs váron nyomják, egy szerkesztő bizottság felügyelete alatt, amelynek felelőse Szövérdi Ferenc gazdamérnök.

Ugyane szervezetbe illeszkedik be a Bánsági Méhész Egyesület is és annak az egyes vármegyékben lévő tagjai a Központi Méhészegyesület fiókjában és alfiókjaiban szervezkednek be.

Ami egy német nyelvű szaklapot illeti, ezt a kívánságot annak idején támogatni fogjuk.

2. A tagsági díjak az egész ország területén azonosak lesznek és pedig:

Folyóiratért helyi megyei közp. Összesen szervezet

I. csoport	10 méhcsaládig	250	25	25	50	350 lej
II. „	50 „	250	30	45	75	400 „
III. „	100 „	250	50	80	120	500 „
IV. „	100 családon felül	250	100	100	250	800 „
V. „	hivatalok, intézmények, cégek	250	150	150	450	1000 „

3. Mind a két szaklapnak a borító lapja ugyanaz lesz. Csupán a tartalom román vagy magyar nyelvű. Értesíteni kell azokat, akik a szaklapot mindkét nyelven akarják, hogy 250 lej többletet kell fizetniük.

4. Tagsági könyveket illetőleg: az erdélyi megyék részére a kolozsvári fiók 6000 darabot nyomtat ki 2 nyelven. Ezeket a központba kell beküldeni, ahonnan a fiókok kérésére szétosztják.

A tagsági könyvekből befolyó 25 lejből 15 lej a központé és 10 lej a fióké.
5. Ami a bélyegzőt illeti minden vármegyei szervezet saját költségén a következő felírású bélyegzőt rendel meg:

„Societatea Centrală de Apicultură din R.P.R., Filiala . . . . .

„R.N.K. Központi Méhészegyesület . . . . . megyei fiókjá“

A pecsétet 3 nyelven is meg lehet rendelni.

6. A méhészeti tanfolyamokat illetően elhatározták, hogy e tanfolyamok kívánatosak és szükségesek a méhészet továbbképzése érdekében. A fiókok a Vármegyei Mezőgazdasági Igazgatóságokkal karöltve, rendezzenek minél több tanfolyamot és méhészeti előadásokat. A magyar nyelvű tanfolyamok és előadások ügyében a Kolozsvári Fiók nyújt segítséget.

7. A Központi Méhészegyesület Időközi Bizottsága kiegészíti tagjait (kooptálja), az Erdélyrészi Méhészegyesület részéről Bende Béla képviselőt, mint tagot, vagy akadályoztatása esetén dr. Szövérdi Ferencet vagy Finta Bélát Bukarest, str. Armindelului 12 szám alatt lakóst, mint póttagokat. A Bánsági Méhész Egyesület levélben közli egy új tag nevét, akít egy bukaresti póttag helyettesít.

8. A vármegyei és helyi vagy járási alfiókok időközi bizottsága a körülményekhez képest 5-7 tagból áll.

Az Időközi Bizottság elfogadja az Erdélyrészi Méhész Egyesület 474-1949 számú levélben közölt javaslatát a Kolozsmegyei Fiók Időközi Bizottságának ama állításáról, amelynek további feladata az erdélyi méhészek egységének megteremtése.

Ugyanígy jár el a Bánsági Méhészegyesület, amely ezt Vulpea Gyula megbízottján keresztül teljesíti.

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület, méhészköreinek átszervezése és az összes méhészeti szervezetek egységesítése érdekében, ugyanazon szöveggel két nyelvű körlevelet bocsájít ki és ha szükségesnek mutatkozik a Kolozsvári Fiók Időközi Bizottságának tagjai a helyszínre kiszállanak az újjászervezés irányítása végett.

9. Közösen megállapodnak abban, hogy 1949 július és augusztus hónapban tanulmányi kirándulást rendeznek Tulcea megyében és országos kongresszust hívnak össze Szovátn.

Bende Béla sk.

Szövérdi Ferenc sk.

Neciu Demeter sk.

Finta Béla sk.

Vulpea Gyula sk.

Antonescu Szilárd sk.

Fötti Miklós sk.

Buleu Mihály sk.

Petrus Valér sk.

KAPTÁRKÉSZÍTŐ TANFOLYAM. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület kaptárkészítő tanfolyamot tart. Előadó Várady Béla EME ig. választmányi tag. A tanfolyamot Várady Béla műhelyében tartja Kolozsvár Thalmann-utca 13. szám alatt. Beiratkozás minden hét kezdetén az EME titkári hivatalában, délelőtt 7—2 óráig. A részvétel díjmentes. A tanfolyam időtartama 2 hét, mely idő alatt mindenki megtanulja gyakorlatban is a kaptár házi készítését.

Méhészeti Szakkönyv. Rövidesen megjelenik az Állami Könyvkiadó vállalat kiadásában dr. Szövérdi Ferenc egyetemi tanár „Sok mézet“ című több száz oldalas méhészeti szakkönyve. A könyv ismertetésére, amint kapható lesz, részletesen visszatérünk. Addig is örömmel üdvözljük az Állami Könyvkiadó gondolatát, hogy a méhészeket hozzásegíti egy annyira várt gyakorlati szakkönyvhöz.

Tanfolyamok

SZÉKELYKOCSDÁRDON

Ha a méhészs ember Székelykocsárdon nyitott szemmel jár sok mindent láthat meg télen is. Talán maguk a kocsárdiak sem tudják, hogy minden évben mennyi kincs megy ott kárba. A vidék változatos és sík területén a kora tavasz flórája gazdag. A berkekben sok a fűz, utcaín a nyárfa, kaszálóin pedig gazdagon virít a pitypang (gyermekláncfű). Ezek a virágok bő himpört adnak, s mint tudjuk, a családok a bő himpör hordás után gyorsan felszaporodnak. A hegyek oldalán bőven terem a vad sárga somkóro, a községben pedig minden házi kertben gyümölcsfák díszlenek. A legfontosabb és legfőbb mézelő fa az akác, a hegyoldalokon egész kis erdőket képez. Nagyban termesztik a mákot és a baltacimot, a község mellett hatalmas kaszáló terül el s így a méheknek nem kell messze keresniök a nektárt. Hársfákban sem szegények. Nyáron az apró fehér lóherétől egészen fehérek a kaszálók. Kigyószisz is van a kopár oldalokon. Tehát hektár van bőven, annyi, hogy 800-1000 család könnyen megélhet itt. Nem kell félni attól, hogy nagy a méhállomány. Én azt tanácsolom a székelykocsárdiaknak, szaporítsák méhcsaládjalkat és lehetőleg térjenek át a Dadant-Blatt, vagy a Nagy Erdélyi kaptárra, mert nem bánják meg. Hiszen az Egyéves Tervünknek a megvalósítása csak úgy jöhet létre, ha nagy kereset rakódó kaptárral méhészkednek és a kasokat s a kis országos kaptárakat ki-selejtezik.

A tanfolyam megszervezését Basa Rozália kocsárdi méhésztársunk, valamint Kovács József földvári méhésztársunk lelkes munkájának köszönhetjük.

TÓTH ISTVÁN

MAROSUJVÁRON

Területe a gyár környékén kissé kopár, távolabb azonban már minden más-kép fest. Megfigyelésem szerint méhészkedésre ott szintén elég tér nyílik, mert

a kertekben gyümölcs, határában pedig fűz és jejenye van. A fürdő környékén hatalmas fenyőerdő húzódik, akácos is van, de még több a hárs. A múlt évben 600 darab a közeli erdőből hozott hárs csemetét ülettek a községben. Minden területet szeretnék mézelő fával beültetni, s reméljük, járadásukat siker koronázza majd. A község sós területén elég jó kaszálók vannak, amelyeken nyáron sok az apró fehér lóhere. Szántó-földjeiken a dűsan mézelő baltacimot művelik, napraforgót, lóherét és lucernát is nagyban termesztik. A méhészet iránt olyan nagy a lelkesedés, hogy a helybeli Méhészeti Szindikátus lelkes tagja, Danila Viktor a falusiaknak díjtalanul oszt baltacimmagot, hogy a földművelőkkel jobban megszerettesse ezt a fontos takarmánynövényt. Nemes cselekedet, s okos is egyben, mert a méhészs a mag értékét mézben fizeti vissza az ajándékozónak.

A marosúvjári méhészek többnyire a Layans-típusú kaptárt használják, bár már többen áttértek a Dadant-blatt kaptárra és a hízlalt kerettel is dolgoznak.

A tanfolyam megszervezését Danila Viktor, Márcu Emil és Rajka József marosúvjári méhésztestvérek járadhatatlan buzgalommal végezték. Ezúton is hálás köszönetet mondunk nekik és sok szerencsét kívánunk munkájukhoz.

TÓTH ISTVÁN.

MIT LÁTTAM PARAJDON.

Havas időben, március 19-én érkeztem Parajdra. Megérkezésemkor az erős havazás miatt alig láttam valamit, de harmadnapra kitisztult s akkor feltártul előttem a vidék minden szépsége. A községet erdő veszi körül. Sok az erdővirág, s ez biztosítja a méhek számára kora tavasztól késő ősziig a bő hordást. De van ott hárs, kevés akác, holdszámra málna, azonkívül ebilopium, vagyis fűzike, udvarhelyi szőlős szerint „buratura“, virit bőségesen a kopár hegy oldalán a kigyószisz, szeder is elég van. A méhészek száma elég nagy, sőt

idegenből is jönnek erre a vidékre. Ennek ellenére néhány parajdi a 18 km-re fekvő Bucsinra vándorol.

Ottléttem alatt az idő felmelegedett, a hó is olvadni kezdett, a méhek tömegesen horadták a virágot. Nagy igyekeztükben majd levették egymást.

A 8 napos tanfolyam fáradtságos előkészítését özv. Botos Bélánénak és Nagy Györgynek ezután köszöni meg az Egyesület. Kívánjuk, hogy az idén bő mézhozamuk legyen. Sok szerencsét kívánunk bányász-munkás testvéreinknek is, akik megígérték, hogy nemcsak a sófejtéssel járulnak hozzá az ez évi Allami Terv megvalósításához és a többtermeléshez, hanem ígéretet tettek a méhészet 40 százalékos gyarapítására is. Megígérték továbbá, hogy a kis országos kaptárról a nagy erdélyi kaptárra térnek át. Azt akarják, hogy minél jobbat és minél többet termeljenek, hogy a dolgozó munkásoknak és gyermekeiknek minél több méz kerüljön az asztalára. Tudjuk, hogy ezzel is országunk fejlődését és felvirágoztatását segítik elő.

TÓTH ISTVÁN.

GYERGYÓ MEHÉSZETE

A gyergyói medence a tenger színe felett mintegy 800 m. magasan fekszik. Központjában, Gyergyószentmiklóson és a környező községekben igen élénk méhészkedés folyik, tekintve, hogy megtaláljuk itt az összes szükséges feltételeket. Bár a méhészkedési időszak aránylag rövid, miután a tél korán beáll és későn ébred a tavasz, a méhek mégis szép eredményt érnek el mind a méztermelésnél, mind a szaporításnál.

A gyergyói méhészek haladni és tanulni vágyanak. Ezt legjobban bizonyítja az, hogy az utóbbi hónapokban rendezett négy méhészeti tanfolyamnak közel kétszáz hallgatója volt. Köztük igen sok kitűnő gyakorlati öregméhész, akik sok éves tapasztalatuk ellenére is végighallgatták a tanfolyamokat, hogy a méhészeti kultúra fejlődésével lépést tartva, munkájukkal még szorosabban bekapcsolódhassanak a többtermelés érdekében az Egyéves Gazdasági Terv

megvalósításába. A tanfolyamokon példászerűen clóljártak, tanulásra és munkára buzdították méhésztársaikat és a méhészet iránt érdeklődőket. A méhektől látott igazi közösségi munka szellemében támogatják egymást, tanulnak, hogy taníthassanak.

Örömmel tapasztaltam, hogy Gyergyóban egyáltalán nincs káros méhészet. Itt már régen felismerték, hogy a méhész igazi termelő eszköze a kaptár. Ma még nagyobbára kiskeretű (háttulkezelős országos méretű) kaptárral méhészkednek, de egyre többen térnek át a nagyobb keretű rakodó és fekvő rendszerű kaptárrakra.

A méhlegelő az egész gyergyói medencében általában jó. A közelben erdővágásos vándorterületek is vannak, amire szükség is van, mert némely községben a méhcsaládok száma az 500—600-at is meghaladja. Mézelő fát azonban keveset látni, ezért a méhlegelő javítására feltétlenül szükség van. Gyergyószentmiklóson a mézelő fák ültetésének népszerűsítésére élénk méhész-köri mozgalom indult meg, amely remélhetőleg a környező községekben is érezeti majd hatását. Különösen nagy szükség van Gyergyóremetén és Gyergyóalfaluban, ahol vitamindús gyümölcsöt adó csemeték telepítésével a méhlegelőn is sokat lehetne javítani. Vadgesztenye és késői virágzású hársfa telepítése szintén sokat lendítene a községi méhlegeők helyzetén. Az akác, ha meg is él ezen a vidéken, ritkán virágzik és nem nektárt nyújt. A tanfolyamunk résztvevői elhatározták, hogy gyümölcs- és más mézelőfák ültetését intézményesen népszerűsítik, már csak azért is, hogy a jövő generációnak jobb méhlegelő álljon rendelkezésére.

Gyergyószentmiklós és Vidéke Méhész-köre Márk István fáradhatatlan elnökével és lelkes munkatársaival: Simon Lajossal, Kercsó Sándorral és Szász Istvánnal a dolgozó méhészek megszervezése érdekében széleskörű munkát végez. Közérdekű tevékenységükben a környékbeli lelkes és dolgos körzetvezetők támogatják őket, Gyergyóalfaluban Tózsér Béla, Tekerőpatakon

Ilyes István, Kilyénfalván Szász Félix, Gyergyóremetén Balázs Dénes, Korpos István és György József, Szárhegyen Török József és Gáspár Viktor, akik mindnyájan nagy lendülettel segítik elő e fontos mezőgazdasági ág többtermelését. Példaadó az a munka, amit a méhészet fejlesztése és a dolgozó méhészet megszervezése érdekében rövid két hónap alatt végeztek.

ZILAHY SÁNDOR.

LÖVÉTÉN

Tél van a nagytermészet mélyen alszik. pihenőt tart. De mit látunk? kis virág ébrednek: a hóvirág. Ez a hóvirág nem más mint a Hargita alján szendergő méhészet ébredése. Minél erősebben tombol a tél vihara, annál erősebben kell életre a „Lővétei Méhészkör“ melyet *Kemenes István* a kör elnöke és *Ladó Lajos* alelnök hívtak életre, és amelyek keretében *Katsó Sámuel* méhészeti előadó nagy tudásával 1949 január hó 15-től 23-ig méhészeti tanfolyamot tartott.

Tekintettel az előadó nagy szaktudására a hallgatóság a legnagyobb figyelemmel hallgatta mindvégig a méhészeti mindenegyes részletére kiterjedő magyarázatát. Talán *Katsó Sámuel* előadásának tulajdonítható, hogy községünkben nagy érdeklődést keltett ez a méhészeti tanfolyam. Ezt a tényt a legjobban bizonyítja az, hogy nem csak a község belterületéről, hanem 5 km. távolságról is a bányában dolgozó munkástestvéreink is pontosan megjelentek minden előadáson és hogy az érdeklődés nap nap után nagyobb volt.

A tanfolyam hallgatósága az előadások alatt nyert szakismeretek alapján belátta a méhészet fontosságát, tudomást szerzett azon értékes anyagokról melyet a kitünő méhlegelő termel és nyújt és mely anyagok a méhészeti szaktudás és a méhek tömege nélkül nem volna lehetséges begyűjteni és oly nagy értékévé tenni, ami úgy a társadalom, mint nemzetgazdálkodás szempontjából nagy figyelmet és elismerést érdemel.

A tanfolyam hallgatósága nem elégedett meg ezen tanfolyamon nyert szakelőadásokkal és az ebből nyert tudással, hanem úgy-

szólván mind beléptek a helyi méhészkörbe és így az E. M. E. tagjaivá váltak, ami tény a méhészet további nagy érdeklődését bizonyítja. A Lővétei EME Méhészkör így megerősödve hathatós munkát fog kifejteni a méhészet terén és ez által Népköztársaságunk dolgozóinak életszínvonal emelését lehetővé teszi.

Lővéte

György István

„APICULTURA“

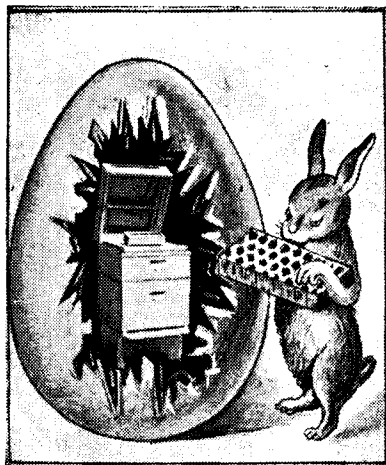
A Romániai Központi Méhészet
Egylet hivatalos közlönye

București, Căsuța Poștală 525

Kiűnően szerkesztett román nyelvű szaklap. Megjelenik havonta. Előfizetési díja évi 250 lej. Postatakarék csekkszám: 12984

Legyen minden méhész tagja az egységes méhészeti szervezetnek. Fizessük pontosan a tagdíjakat.

Tagjainknak díjtalanul közöljük az apróhirdetéseiket.

*Oh asóinknak
kellemes ünnepeket kíván
a M. K. szerkesztősége*

NAPPÉNY AZ ASZTALON

Írta: M. Iljin

„Az Orosz Könyv“ kiadása. „Népszerű Tudomány“ rovat 26-ik száma.

M. Iljin a Szovjetunióban ma a tudományt népszerűsítő írások egyik legismertebb szerzője. Könyveit majd valamennyi nyelvre lefordítják és mindenütt óriási érdeklődéssel fogadják.

A „Nappény az asztalon“ konkrét példákkal mutatja be a világitási eszközök fejlődésének történetét a rőszelágtól a modern technika legfőkételesebb találmányáig. A világitótetek e történetének írója szakember, tapasztalt pedagógus és ugyanakkor ragyogó elbeszélő. A mű jelentékeny része orosz és szovjet tudósoknak a villamosság terén folytatott tudományos kutatásaival és elért eredményeivel foglalkozik.

M. Iljin világosan megírt munkáját tartalmán kívül a szerző írásmódjának élénk üteme teszi érdekfeszítővé.

Makarenko két leghíresebb alkotása „Az Orosz Könyv“ kiadásában

Makarenko első nagyszabású műve: „AZ ÚJ EMBER KOVÁCSA“ megkapóan imerteti azokat a módszereket, amelyeket a szerző a polgárháború után árván maradt kóborló és a züllés lejtőjére került gyerekek átnevelésében alkalmazott. Makarenko megmutatja, mint sikerült neki ezeket a társadalomellenes gondolkozású csavargó gyermekeket az életben helyüket megálló hasznos, szolidáris, kollektív érzésű emberekké átnevelnie. Makarenkot mind pedagógiai munkájában, mind könyve megírásánál az emberben való mély hit vezérelte. Ezért sikerült olyan eredményeket elérnie nevelő munkájában és ezért vált könyve a szovjetnevelés klaszszikus munkájává, mely minden szülő és nevelő látókörét kétségtelenül szélesíti, ismereteit gazdagítja. „AZ ÚJ EMBER KOVÁCSA“ regény s mint irodalmi alkotás is egészen kimagasló.

Makarenko másik könyvének címe: „VÁLOGATOTT PEDAGÓGIAI TANULMÁNYOK“. Ez a mű a szocialista embernevelés célkitűzéseit és módszereit tárgyalja. A nevelés célja, a nevelés problémái a szovjetiskolában, a nevelés módszerei, a fegyelem, a fegyelmezés, büntetés és ösztönzés, az egyéni ráhatás, a családi nevelés. Imé néhány azok közül a nagyjelentőségű kérdések közül, melyeket a

szerző, a szovjetpedagógia egyik úttörője és kiváló író, kedves humorral, nagy életbölcsességgel, a gyermek iránti végtelen szeretettel és mély humanizmussal tárgyal. Minden szülőnek és nevelőnek el kell olvasnia ezt a könyvet.

Mindkét nagyszerű munka megrendelhető a Cartea Rusá könyvkiadó vállalatnál, București, Cal. Victoriei 42 szám alatt.

A TENGER TITKAI

Írta: V. S. Bogorov

„Megjelent „Az Orosz Könyv“ „Népszerű Tudomány“ sorozatában.

Bogorov legújabb munkája, a nagy állóvizek növény- és állatvilágával foglalkozik. Mint tudjuk, bolygónkon az élet a meleg tengerekben kezdődött, mintegy milliárd évvel ezelőtt s a tengerekben született egyszerű élőlényekből fejlődött ki a szárazföldi élet.

A szerző könnyen érthetően mutatja be a fejlődés útját az egyesítő moszatoktól a vízimadarakig, a fókáig és a bálnáig. Egyik érdekes fejezetében a tengerfenéken élő különös állatokkal foglalkozik.

Darwin azt állította, hogy a tengerben 250 m.-nél mélyebben az élet lehetetlen. A szovjet tengerkutatók még 5000 m. mélységben is felfedezték az élet lehetőségét. Kutatásaik folyamán 1000 méterrel a tenger színe alatt különös állatokra, teljesen szokatlan formájú halakra bukkantak.

Bogorov tanulságos és szórakoztató munkáját hiteles adatai még érdekesebbé teszik és növelik adatszzerű értékét.

APROHIRDETÉSEK

ELADÓ 8 méhesalád nagy egyleti kaptárban, továbbá 10 drb. nagy egyleti ócska kaptár. Kolozsvár, Györgyfalvi-u. 98. Cluj, Str. Gheorgheni 98.

KERESÉK megvételre garantált tiszta méhviaszt. Ár megjelöléssel az ajánlatot kérem *Mátyás Jakab* Ludus Turda megye elküldeni.

MÉHCSALÁDOK modern kaptárakban, előrehaladott kor és betegeskedés miatt eladók. Komoly érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt Fövénnyessi Bertalan nytanár, Aiud, Str. Avram Iancu 37.

BETON MŰLEPPRÉS rendes és nagyított sejtekkel, minden méretben kapható. Várady Béla Cluj, Str. Thalmann 13 szám.

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYI MÉHÉSZETI EGYESÜLET SZAKLAPJA

A RNK Közp. Méhészegyesület Szaklapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ROMÁNIA — Cluj, Str. Republicei No. 22.
Kolozsvár, Köztársaság-u. 22. — Tel.: 22-04.

Felelős szerkesztő: Dr. Szövérdi Ferenc.
A Méhészeti Közlönyt a RNK Méhészegyesület tagjai az évi tagdíj fejében tag-sági illetményként kapják.

„Taxa postală plătită în numerar, con-
form aprobării Nr. 263.316—1948.“

MŰLÉPET

ÉS MINDENMŰ MÉHÉSZETI
FELSZERELÉST SZÁLLIT

DZIERZON MÉHÉSZETE
KEZDŐDI GYULA

Oradea, Tudor Vladimirescu 65.

A JÖVŐBEN CSAK FER- TŐTLENITETT MŰLÉPET

használjunk! Viaszt fertőtlenít és mű-
lépet szállít Tóth István
g. z. d. biz. tag Kolozsvár,
Budai N. Antal-ut 78 sz.

MŰLÉPKÉSZÍTÉS CSEREVIASZBÓL

BCU Cluj PARTOLJUK A SZÖVETKEZETET Villanyerő Cluj

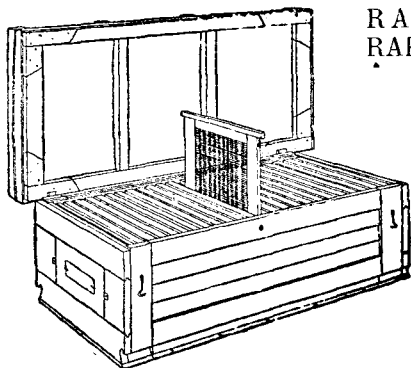
Rendelésre azonnal szállítunk bármilyen típusu rakodó, fekvő, vagy bundás kaptárt.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT.

Leveleikhez mellékeljen válaszbélyeget. Rendelésnél a keretek pontos külméretét kérjük megadni. Minden kaptáron kátránypapír fedél. — Kérjük a pénz előre beküldeni. Az árak vasúton feladva értendőek. Cementes festékkel lemezolva minden kaptár 50 lejjelel több.

„LEMNUL“

Faipari Munkások Termelő Szövetkezete — Cluj-Kolozsvár, Str. Anton Pan 8—10 szám.

RAKTÁRON TARTJUK AZ ERDÉLYI RAKODÓ ÉS FEKVŐ VÁNDOR KAPTÁROKAT

Gépen csapozott vályus keret külön is kapható.
Beton műlépprést kicsi és nagysejttel. Anyarácst
és műlépet minden méretben raktárról szállítunk.

A kaptárak árát a viszonyoknak megfelelően 30%-al
leszállítottam.

Az erdélyi kaptárok készítéséhez szükséges
képes rajzot kívánatra 10 lej és posta-
bélyeg ellenében megküldöm.

VÁRADY BÉLA

Villanyerőre berendezett kaptárkészítő üzem
Kolozsvár-Cluj, strada Thállman utca 13 szám.